

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Aç Kalbini

Katarina Mazetti

Roman

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

Aç Kalbini

Katarina Mazetti

Cesaretin varsa aç kalbini!

Düzenli olarak kocasının mezarını ziyaret eden Desirée her seferinde yan mezarı ziyarete gelen, bazı parmakları eklem yerlerinden kesik ve mezarlığı çiçeklendirmekle uğraşan bir adama rastlar. Annesinin ölümünden beri aile çiftliğinde yirmi dört inekle birlikte tek başına yaşayan Benny ise her mezarlık ziyaretinde gördüğü, yan mezardaki şapka takan ve şiir kitabı okuyan kadının kim olduğunu merak etmektedir.

Bir gün, ikisinin de dudaklarında kendiliğinden, karşılıklı bir gülümseme belirir...

Otuzlarında ve uyumsuz iki insanın bir ilişki yürütmesi neden bu kadar imkânsız, sorusunun yanıtını arayan sürükleyici bir aşk hikâyesi. Cevap, genç yaşta dul kalmış, evindeki reçel kavanozlarını alfabetik sıraya sokan, entelektüel ve son derece titiz kütüphaneci Desirée ile nazik, çok fazla çalışan ve kasabanın "müzmin bekârı" olmaktan ölesiye korkan süt üreticisi Benny'nin, aslında görüldüğü kadar imkânsız olmayan aşkında gizli.

"Aç Kalbini alışılmadık, çekici, eğlenceli ve aynı zamanda son derece bağımlılık yapıcı. Katarina Mazetti aşk denen çılgınlığı kesinlikle çok iyi biliyor."

Claire Cook

"Karşınızda bu senenin en güzel, en eğlenceli, en dikkat çeken aşk romanı. Okuduğunuzda mutluluk peşinizi bırakmayacak."

Cosmopolitan

"Büyülü ama gerçekçi ve eğlenceli bir aşk hikâyesi. Elinizden bırakamayacaksınız."

The Times

Pegasus Yayınları: 614
Bestseller Roman: 255

AÇ KALBİNİ

KATARINA MAZETTI

Özgün Adı: GRABBEN I GRAVEN BREDVID

Yayın Koordinatörü: Yusuf Tan

Editör: Esra Kökkılıç Bal

Düzeltili: Cengiz Alkan

Sayfa Tasarımı: Cansu Gümüş

Kapak Uygulama: Pınar Yıldız

Kapak Baskı: Gündüz Ofset

Film-Grafik: Mat Grafik

Baskı-Cilt: Alioğlu Matbaacılık

Orta Mah. Fatin Rüştü Sok. No: 1/3-A

Bayrampaşa/İstanbul

Tel: 0212 612 95 59

1. Baskı: Şubat 2013

ISBN: 978-605-343-045-2

PEGASUS YAYINLARI © Türkçe Yayın Hakları,

Copyright © 1998, Katarina Mazetti

Bu kitabın Türkçe yayın hakları
Alfabeta Bokförlag'dan alınmıştır.

Bu kitapta yer alan fotoğraf/resim ve metinler kurumdan izin alınmadan fotokopi dahil, optik, elektronik ya da mekanik herhangi bir yolla kopyalanamaz, çoğaltılamaz, basılamaz, yayımlanamaz.

Yayıncı Sertifika No: 12177

Pegasus Yayıncılık San. Tic. Ltd. Şti.

Gümüşsuyu Mah. Osmanlı Sk. Alara Han

No: 27/9 Taksim / İSTANBUL

Tel: 0212 244 23 50 (pbx) Faks: 0212 244 23 46

www.pegasusyayinlari.com / info@pegasusyayinlari.com

KATARINA MAZETTI

AÇ KALBİNİ

Fransızcadan Çeviren:

HAKAN TANSEL

PEGASUS YAYINLARI

1

*Ölülerin tarafını kim tutar?
Haklarını koruyan,
sorunlarını dinleyen
ve yeşil bitkilerini sulayan kimdir?*

Benden sakının!

Yalnız ve hayal kırıklığı içinde, duygusal hayatı pek geleneksel sayılmayan bir kadın olduğum aşikâr. Gelecek ay kafamdan neler geçeceğini kim bilebilir?

Stephen King okumuşsunuzdur herhalde, öyle değil mi?

Ancak şimdi, kocamın mezarının önünde, farklı nesillerden kışların cilalayıp parlattığı, şişe yeşili bir mezarlık bankına oturmuş mezar taşına kızmakla meşgulüm.

Üzerinde süssüz harflerle yalnızca adı, yani *Örjan Wallin* kazılı, küçük, kaba ve özentisiz bir taş. Tam da hatırasına uygun olarak, neredeyse aşırı derecede sade. Taşı kendi seçmiş zaten. Fonus cenaze şirketiyle imzaladığı sözleşmede talimatlarını belirtmiş.

İnsan kızıyor haliyle. Belirtmek isterim ki hasta bile değildi.

Bu taşla ne söylemek istediğini tam olarak biliyorum: “Ölüm, yaşam sürecinin kesinlikle doğal bir unsurudur.” O bir biyologdu.

Teşekkür ederim, Örjan.

Buraya hafta içi öğlen tatillerinde birçok kez, hafta sonları da en az bir kere geliyorum. Yağmur yağmaya başlarsa, naylon yağmurluğu küçücük torbasından çıkarıyorum. Annemin komodininde bulduğum çok çirkin bir şey.

Burada, mezarlıkta, bu tür yağmurluğu olan çok insan var.

Her gelişimde, kuşkusuz kızgınlıkla, içimde duruma uygun bir keder uyandırmak umuduyla, en az bir saat geçiriyorum burada. Kendimi daha kötü hissetmeyi becerebilsem, gözyaşlarımın gerçek olup olmadığını kontrol etmek için ha bire yan gözle kendimi yoklamaksam, bankımın üzerinde bol bol mendil buruşturmaya meyilli olsam çok daha iyi hissedeceğim söylenebilir.

Can sıkıcı gerçek şu ki, zamanın yarısını ona kızarak geçiriyorum. Pis döneke, her şeye rağmen, bisikletle giderken daha dikkatli olabildin. Ve geri kalan zamanda, muhtemelen, yaşlı ve hasta kanaryası nihayet ruhunu teslim eden bir çocukla aynı şeyleri hissediyorum. Evet, bunu itiraf ediyorum.

Eksikliğini çektiğim şey, onun sarsılmaz arkadaşlığı ve gündelik rutin. Kanepede, yanı başımda gazete hışırtısı yok artık, döndüğümde ev asla kahve kokmuyor, Örjan’ın ayakkabı ve botlarından yoksun ayakkabılık kışın yapraklarını döken ağaçları andırıyor.

Bulmaca çözerken “iki harfli güneş tanrısı” aklıma gelmezse, ya tahmin yürütmem gerekiyor, ya da bir sonraki soruya geçmem.

İki kişilik yatağın diğer tarafı hiç bozulmuyor.

Niye hâlâ eve dönmediğimi, bir arabanın altında kalıp kalmadığımı merak eden yok.

Ve benden başka hiç kimse tuvalet sifonunu çekmiyor.

İşte böyle, bir mezarlık bankına oturmuş, artık sifon gürültüsü olmamasına üzüliyorum. Acayiplik bakımından, bu uygun mu sence, Stephen?

Bana bu gergin, alt sınıf mizahçı dilini kullandırtan şey mezarlıkların atmosferi. Elbette ki otosansür ve yakarma halinde olmaktan ileri geliyor – kendime bu kadar iltimas da geçeyim artık. Bu minik ayınlar, zaman geçirmek için elimde kalan şeylerin tamamı neredeyse.

Örjan’la beraber, her şey berraktı, kim olduğumu biliyordum. Karşılıklı olarak birbirimizi tanımlıyorduk. Sevgililik ilişkileri de buna yarar zaten, öyle değil mi?

Oysa şimdi kimim ben?

Hasbelkader onu görenlerin keyfine tamamen teslim edilmiş bir kadın. Kimileri için bir seçmen, başkaları için bir yaya, ücretli bir çalışan, kültür tüketicisi, insan sermayesi ya da daire sahibiyim.

Veyahut sadece, uçları kırılmış saçların, kaçırın aybaşı tamponlarının ve kuru bir cildin senteziyim.

Ama kimliğimi tanımlamak için Örjan’dan faydalanmaya devam edebiliyorum tabii. Bu ölüm sonrası hizmeti benden esirgeyecek hali yok... O olmasa “otuz yaş üstü, yalnız hatun” diye nitelendirilebilirdim. Bu formülü dün bir dergide gördüm. Tüylerim diken diken oldu. Oysa hâlihazırda “çocuksuz, hâlâ genç bir dul” oluyorum. Ne trajedi ama... ve ne adaletsizlik... Evet, gerçekten, çok teşekkürler Örjan!

Ufak ama katıksız bir bozgun hissi içimin bir yerlerini kemiriyor. Örjan’ın gidip böyle salakça ölmüş olmasına kızgınım sadece.

Yakın ve uzak geleceğimiz hakkında her şeyi planlamıştık! Varmland’da tatil yapıp ırmakta kanoyla gezecek ve her ikimiz de yüksek maaşlı, rahat bir emeklilik geçirecektik.

Örjan da kızmıştır herhalde. Neticede bütün o *tai-chi* egzersizleri, organik patatesler ve polisatüre yağ asitleri ne işe yaradılar

ki, diye kendi kendine soruyor alt sınıf mizahçı, sararmış kesici dişlerini göstererek.

Bazen onun adına harbiden öfkeleniyorum. Bu adil değil, Örjan. Sen ki hep iyi şeyler istedin ve çok bilgiliydin!

Beş aylık bekârlıktan sonra, bazen bacaklarımın arasında hafif ve sabırsız bir ürperti de hissediyorum. Ki bu durum, ölüsevicisi olduğum gibi bir duyguya kapılmama yol açıyor.

Örjan'ın mezarının yanında, korkunç bir dikilitaş var; evet, harbiden adi bir ucube! Beyaz mermer üzerinde altın yaldızlı kaligraflar, minik melekler, güller, kuşlar, bir tırpan ve hatta özlü sözlerle taçlanmış, küçük ama insana canlılık katan bir kurukafa. Mezarın kendisi de bitkilerle kaplı, adeta bir fidanlık. Benzer doğum tarihleriyle, bir erkek, bir de kadın ismi yazıyor. Ebeveynlerini böyle süslü bir tarzda onurlandırmak isteyen, vefalı bir evlat söz konusu herhalde.

Birkaç hafta evvel, cafacalı dikilitaşın önünde, yaşlı adamı ilk kez gördüm. Üzerinde dikkat çekici bir mont, başında kulaklıkları ve kürklü bir kasket bulunan, ben yaşlarda bir adamdı. Amerikan tarzı kasketin ön tarafı daha yüksekti ve üzerinde ORMANCILAR yazıyordu. Adam mezarı çapalayıp temizlemekle çok meşguldü.

Örjan'ın taşı etrafında hemen hemen hiç bitki yok. Oraya ufak bir gül fidanı dikilmesini tamamen yersiz bulurdu herhalde. Mezarlıkların biyolojik ortamında bu türe yer yok. Ve kabristan girişindeki çiçekçi ne arapsacı satıyor, ne de keçisakalı.

Ormancı birkaç gün arayla, öğlene doğru ve her zaman yanında yeni bitkiler ve gübreyle, düzenli olarak ziyarete gelirdi. Sanki mezar onun iş bahçesiymiş gibi, etrafa şu amatör çiftçilere mahsus gururu yayardı.

Son görüşümde, bankta yanıma oturdu ve hiçbir şey söylemeden, gözücuyla beni inceledi.

Tuhaf bir kokusu ve sol elinde sadece üç parmağı vardı.

2

Lanet olsun, bu kadına tahammül edemiyorum, hakikaten katlanamıyorum!

Niye hep oraya oturuyor ki?

Mezarın bakımından sonra, düşüncelerime kaldığım yerden devam etmek üzere, bir müddet bankta takılmaya alışmışım. Tutunabileceğim ve bu sayede bir iki gün daha ilerleyebileceğim küçük bir püf noktası bulmaya çalışıyordum. Çiftlikte, yapacak onca iş arasında koştururken, düşünmeyi beceremiyorum. Elimdeki işe yoğunlaşmazsam, kaçınılmaz olarak küçük bir felaket oluyor ve sonuçta bir gün daha fazla çalışmam gerekiyor. Traktörü kayanın birine bindiriyorum ve arka dingil kırılıyor. Memeliğini takmayı unuttuğum için, ineklerden birinin memesi zedeleniyor.

Mezar ziyareti nefes alabildiğim yegâne zaman ama burada bile, bir mola verip yalnızca düşünmeye hakkım olduğunu kendime söylemekte zorlanıyorum. Önce toprağı çapalamam, sonra ekim yapmam ve oturmayı hak etmek için elimi çabuk tutmam gerekiyor.

Ve işimi bitirdiğimde kadını oraya yerleşmiş buluyorum.

Yıllarca vitrinde taht kurmuş renkli bir fotoğraf gibi soluk. Rengi atmış sarı saçlar, sapsarı bir ten, beyaz kaş ve kirpikler, yıkanmaktan solmuş, donuk giysiler, daima gök mavisi veya kum rengi bir şeyler. Bej bir kadın. Varlığının kendisi başlı başına bir hakaret. Biraz makyaj

ya da güzel bir mücevher, görünüşüne ve başkalarının düşüncelerine özen gösterdiğini belirtebilirdi. Buna karşılık, solgunluğu: “Ne düştüğünüz bana vız gelir, ben sizi görmüyorum bile,” diyor sadece.

Dış görünüşü, “Bana bakın, size sunabileceklerimi görün!” diye haykıran kadınları seviyorum. Gururumu okşuyorlar. Kadınlar parlak ruj sürmeli, ince kemerli, zarif ve sivri burunlu ayakkabılar giymeli ve tercihen göğüslerini burnunuzun dibine sokmalılar. Rujun dudaklardan taşması, elbisenin yağlı bölgelerde fazla sıkı olması, dev gibi, sahte incilerin boynu istila etmesi umurumda bile değil. Herkesten zevk sahibi olması beklenemez, önemli olan gayrettir. Fark edilmek için yarım gününü süslenmeye adanmış, artık pek genç olmayan bir kadın gördüğüm her vakit, ona biraz âşık oluyorum; bilhassa takma tırnakları, permadan kavrulmuş saçları ve tehlikeli ince topukları varsa. İçimden onu kollarımın arasına almak, teselli etmek ve iltifatlara boğmak geliyor.

Ama böyle şeyler yapmıyorum elbette. Onları postane veya bankada görüyorum, asla daha yakından değil. Ve çiftliğe uğrayan yegâne kadınlar, suni dölleme uzmanı ve veteriner. Uzun, mavi, kauçuk önlükler, kalın çizmeler ve saçlarında bir eşarpla, içi boğa spermi dolu tüpleri sallayıp duruyorlar. Her daim, bir kahve bile içemeyecek kadar aceleleri oluyor – ben kahve yapmak için içeri girecek zaman bulmuş olsam bile.

Annem, son yıllarda, “dışarı çıkıp” kendime bir kız bulmam için başımın etini yiyordu. Sanki uysal kızlar sürüsü dışarıda bir yerde beni bekliyormuş ve tek sıkıntımız tercih yapmamış gibi. Aç tavuk kendini darı ambarında sanar misali.

Annem kanserin yavaş yavaş içini kemirmekte olduğunu ve yakında çiftliğin bütün yükünün yanı sıra, sıcak bir ev, temiz çarşaf, gün aşırı yıkanan iş tulumu, güzel yemekler, her zaman sıcak kahve ve fırından yeni çıkan kurabiyeler gibi, yıllardır kendisinin üstlenmiş

olduğu işlerle de tek başıma uğraşmak zorunda kalacağımı ben-
den çok önce biliyordu. Tüm bunların ardında, benim tasa etmeme
hiç gerek kalmamış olan zorlu bir çalışma yatıyordu – odunların
yarılması, evin ısıtılması, meyvelerin toplanması, çamaşırların yı-
kanması, şimdi benim asla yapacak zaman bulamadığım görevler.
Boka ve pıhtılaşmış süte batan iş tulumu artık kendi başına ayakta
duruyor, çarşaf lar grimsi, dönünce ev buz gibi ve kahve bir fincan
sıcak musluk suyuyla Nescafé’den ibaret. Ve her gün, Scan marka
–“İsveçli besicilerin ürünleri”–, mikrodalgaya koyunca istisnasız her
seferinde patlayan, şu osuruktan sosisler.

Fincanımın yanına, Ülke’nin “arkadaş arayanlar” sayfası açık
ilavesini bırakmayı alışkanlık haline getirmişti. Bazen bir ilanı daire
içine alıyordu. Fakat asla doğrudan bir şey söylemiyordu.

Annemin bilmediği şey, süt toplama peronunda bekleyenler
arasında artık “kırsalda mülkü olan çekici bekâr erkek” evine hanım
olmaya hazır genç kızların bulunmadığıydı. Hepsi şehre gittiler ve
günümüzde öğretmenlik ya da hemşirelik yapıyorlar. Araba tamir-
cileri veya pazarlamacılarla evlendiler ve bahçeli bir evin sahibi ol-
manın hayalini kuruyorlar. Bazı yazlar, kocaları ve bebek sepetinde
sarışın bir kafayla buraya geri geliyor ve ailelerinin eski çiftliğinin
avlusundaki bir şezlongda keyiflerine bakıyorlar.

Ortaokulda peşimden ayrılmayan ve ağzı biraz laf yapan her-
kesle giden Carina, arada bir, bakkalda pusu kuruyor bana. Bakkal
yaz aylarında açılıyor ve biraz şansı olursa birkaç sene daha böyle
devam eder. Sanki tamamen tesadüf eseri karşılaşmışız gibi, aniden
üzerime atlıyor ve sorguya başlıyor: Evlenmiş miyim, çocuklarım
var mıymış filan. Artık şehirde, Galerides Domus’ta depoculuk ya-
pan Stefan’la beraber oturduğunu söylüyor muzaffer bir edayla.
Kaçırdıklarım yüzünden gözyaşı dökmemi bekliyor. Çok beklersin!

Bu beti benzi atık kadıncağızın da yazın gidip evlerinde keyif çatacağı yaşlı ebeveynleri vardır belki. Ondan birkaç haftalığına kurtulmak hoşuma giderdi. Gerçi yazın buraya gelecek vaktim olmaz. Bardaktan boşanırcasına yağmur yağmazsa tabii... Ama o da sonbahar hasadı için kötü.

Gözlerini ayırmadığı şu mezar taşına da bak! Ne biçim taş bu? Adeta bir haritacının, arazinin sınırlarını belirlemek için, oraya koyduğu bir şey!

Babamın dikilitaşını annem seçmişti. Fazla şatafatlı bir taş olduğunun gayet farkındayım ama aynı zamanda, seçimine kattığı bütün sevgiyi de görüyorum. Bu işle haftalarca uğraşmış, bir sürü katalog sipariş etmişti. Aklına her gün yeni bir süsleme fikri geliyordu ve sonunda hepsini aldı.

Örjan nesi oluyor acaba? Babası mı, kardeşi mi, yoksa erkeği mi? Günlerdir buraya gelme ve gözlerini taşa dikip uzun uzun kalma zahmetine girdiğine göre, mezara bir şeyler ekme zahmetine de katlanabilirdi en azından.

3

*Elbette ki
yara kenarları kapanmak için mücadele eder
ve duvar saati kurulmak ister
(saat bir buçukta takılıp kalmak hoş değil!)
Kesilip alınan organlarda,
hayalet acılar baş gösterir*

Bugün hiç hesapta olmayan bir şey yaşandı.

Soğuk ve pırıl pırıl bir sonbahar havası hüküm sürüyordu ve öğle üzeri, küçük mezarlık gezintimi gerçekleştirdim. Ormancı banktaydı. Sanki kişisel kabristanında haneye tecavüz suçu işlemişim gibi, hırçın bir edayla beni dikizledi. Geleneksel bahçıvanlık görevlerini daha önce yerine getirmiş olmalıydı, zira elleri toz toprak içindeydi. Neden sadece üç parmağı olduğunu merak ediyorum.

Banka yerleştim ve ölmeseydi Örjan'la sahip olabileceğimiz çocukları düşünmeye başladım. Örjan doğum izninin yarısını alır ve alerjiye yol açmayan bebek bezleri ya da ergonomik bebek sepetleri konusunda baş edilemez olurdu. Ufaklıkla havuz seansları yapardı.

Beş yıl evli kaldık ve bu süre zarfında hemen hemen hiç kavga etmedik. Arada sırada biraz sert laflar edildiği oldu tabii. Ama bunu

yapan, bazen terslenen veya suratını küçümseyici bir şekilde asan hep bendim ve iş asla çığırından çıkmadı.

Bu benim sayemde olmuyordu tabii. Örjan kimseyle kavga etmezdi. Görüşünü, karşısındaki yorgunluktan pes edene kadar tatlılıkla ve bıkip usanmadan açıklardı.

Bu kadar tatlılığın kontrolümü kaybetmeme ve mobilyaları tekmelemek, kapıyı çarpıp dışarı çıkmak gibi çocukça hareketlerde bulunmama yol açtığı bile oldu bir iki kez. Daha sonra, hiçbir şey olmamış gibi davranırdı hep. Ben de asla üstelemezdim. Bu yakışık almazdı ve ona puan kazandırmış gibi olurdum.

Bir keresinde, gazetesinin sayfalarını tek tek buruşturup, kâğıt toplarıyla bombaladım onu. Cumartesi gününün yarısını o gazeteyle vermiştik – tartışmaya değer köşe yazılarına, üç yüz kilometre uzakta bile olsa gidilmesi gereken kültürel faaliyetlere. Ernie'nin hayal kırıklıklarına gülmek ve güneşte kurutulmuş domateslerle ufak ve egzotik bir cumartesi akşamı yemeği planlamak gerekiyordu. Gerçek hayatın burnumun dibinden geçtiği hissine kapıldım. Biz okurken, yaşam pencerenin önünden akıp gidiyordu ve saldırıya geçmek üzere, gazeteyi kaptım. O zaman, kahverengi gözleri öyle mahzunlaştı ki elimde sadece iki seçenek kaldı: Yüzüne bir tokat patlatmak ya da ağlamak.

Ağladım tabii, öfkeden. Çünkü beni en çok kızdıran şey, genellikle ben daha gazetenin yarısını bile okumamışken yeşil çizmelerini giyerek, omzundan çaprazlamasına astığı dürbünüyle gerçek dünyaya katılmaya gidenin *kendisi* olmasıydı. “Gerçeklikle arana dürbün koyuyorsun hep,” dedim, kendim dahil hiç kimse tarafından anlaşılmadığım duygusuyla burnumu çekerek.

Birkaç gün sonra, damdan düşer gibi, hafifçe vurarak okşadığı elime, kadınların aybaşı öncesi gerginlikleri hakkında bir makale tutuşturdu. İlk tepkim makaleyi top haline getirip suratına fırlatmak

oldu lakin ben saldırıya geçene kadar o avludaki arazi bisikletine atlayıp uzaklaşmıştı bile.

Başlangıçta, ona âşıktım. Onu gülümseten, kafiyele aşk mektupları yazıyordum. Onun için kuş yuvalarının resimlerini çekmek için, ağaçlara, kırılğan dallara tırmanıyor, derelerin buz gibi sularına girip, araştırmalarında ihtiyaç duyduğu sülüklerin bacaklarına yapışmasına izin veriyordum.

Belki de çok yakışıklı olduğu için yapıyordum bunları. Sıcak ve güneşten esmerleşmiş bir teni, iri ve düzgün bir vücudu, her daim bir şeyle meşgul, adaleli, muhteşem elleri vardı. Başka kadınların ona bakmaları ve sonra yanında benim gibi silik birini görerek şaşkınlıktan hıçkırmaları hoşuma gidiyordu. (Evet, ya! Bu yakışıklıyı tek başıma avladım. Bu sana ders olsun, güzelim!)

Kendi kendime gösteriş yapsam da, onu nasıl “elde ettiğimi” ben de bilmiyorum. Genellikle, yakışıklı adamlarda, toplu konut sorumlusunun seçtiği duvar kâğıdının deseninden daha çok ilgi uyandırmam.

Ama Örjan beni vizöründe fark eder fark etmez –kütüphanenin bilgi-işlem servisinde çalışıyordum ve İngilizce zooloji dergilerinin yerini bulmasında ona yardımcı oluyordum– metodik bir şekilde benim “kendi karısı”, bundan böyle ayrıcalık tanımaya niyetlendiği yegâne kadın olduğumu düşünüyormuş gibi göründü. Açık hava hayatı için *Fjällräven* ürünlerine ayrıcalık tanınması gibi bir şeydi bu biraz.

İlk başta, beni test ediyormuş gibi bir duyguya kapıldım. Alanı hayli geniş bir tüketici araştırması söz konusuydu sanki. Ormanda, yatakta, sinemada ve sonrasında kafede filmi tartışırken, testten geçiyormuşum gibi hissediyordum. Hiçbir konuda en ufak bir pürüz çıkmıyordu. Fikirlerimiz aynı kazağı ören iki şiş gibi uyuyor ve biz ortaya çıkmakta olan motifi hayranlıkla seyrediyorduk.

Sonra evlendik ve biraz nefes alabildik. Olgunluk sınavı bitmişti, şimdi sıra bir sonraki etaptaydı.

Örjan öldüğü sırada, bebekler için her şeyin olduğu bir mağazanın vitrini önünde tebessümler evresindeydik. Bir sabah erkenden, bisikletle, büyük orman horozlarının oyunlarını izlemeye giderken, bir kamyon tarafından ezildi. *Walkman*'inde, kuş şakımlarının olduğu bir kaset dinliyordu – ya kamyonu duymadı ve yolundan saptı, ya da kamyon sürücüsü direksiyonda uyuya kaldı.

Ondan geriye, bir tek mezarlıktaki bu küçük ve mütevazı taş kaldı. Ve bu konuyu önceden konuşmadan, beni yüzüstü bırakıp gittiği için, ona çok kızıyorum... Onun kim olduğunu asla bilemeyeceğim artık.

Her şeyi içine tıktığım çantadan not defterimi çıkardım. Sert kapağında mavi denizde süzülen bir yelkenli resmi olan, küçük, mavi bir defterdi. Yazıyorum:

Elbette ki, yara kenarları kapanmak için mücadele eder ve duvar saati kurulmak ister.

Bu yazdığımın şiir olmadığını kesinlikle biliyorum. Sadece varoluşu imgeler halinde yakalamaya çalışıyorum. Hemen hemen her gün yaparım bunu, başkalarının günlük hayatlarını düzenlemek için yapılacak işler listesi çıkarmaları gibi bir şey işte. Rüyalarımı kimseye anlatmadığım gibi, dizelerimi de kimsenin okuması gerekmez. Hayatı az çok kavramak için, herkesin kendi yöntemi vardır.

Ormancı, biraz utana sıkıla, gözücuyla bana baktı. Haydi, alıcı gözüyle bak bakalım, diye düşündüm, kendi kendine benim haftalık bütçeyi hazırlayan titiz bir ev kadını olduğumu söylersin, olur biter.

Tam dolmakalemimin (bir tane bulmayı başardım – manzume yazarken dolmakalem tercih ediliyor) kapağını kapatıyordum ki bir

anne ve elinde süzgeçli kova bulunan üç dört yaşlarındaki kızı, Ormancı'nınkine bitişik mezarın önünde durdular. Sulama süzgeci cart pembe ve parlaktı, yepyeni görünüyordu ve küçük kız onu değerli mücevherlerle süslü bir taçmış gibi taşıyordu. Annesi saksı ve çiçeklerle uğraşmaya başladı. Ufaklık mezarlar arasında zıplıyor, sulama kovaıyla oynuyordu. Birden eliyle ağzını kapattı, ürkmüş bir hali vardı, gözleri fal taşı gibi açılmıştı. "Ah, anne! Levhayı suladım! Dedem yine küplere biner şimdi!"

Ağzımın kenarlarının yukarı doğru gerildiğini hissettim ve Ormancı'ya bir göz attım. Ve tam o sırada, bana baktı.

O da gülümsüyordu. Ve...

Bu tebessümü, halk balosunun eski standartlarının harikalar âlemine dalmadan betimlemek imkânsız.

İçinde güneş, yabani çilekler, kuş cıvıltıları ve bir dağ gölünün üzerindeki yansımalar vardı. Ormancı, eğreti bir paket içinde doğum günü hediyesi uzatan bir çocuk gibi güvenli ve mağrur gülümsemesini bana yöneltmişti. Ağzım kulaklarımda, kalakalmıştım. Ve Tanrı şahidimdir, aramızda bir ışık kemeri oluşuverdi – fizik öğretmenimin bir tür makine sayesinde gerçekleştirdiği şu mavi yaylar gibi bir şeydi. Bu arada üç saat geçti, ya da üç saniye.

Sonra her ikimiz de tek ve aynı ip tarafından çekilmiş gibi, aynı anda başımızı çevirip önümüze baktık. Bulutlar gelip güneşi gizledi ve kapalı gözkapaklarımda, kendime o gülümseyişi yavaşça ve tekrar tekrar oynattım.

Şayet Märta, yani benim en iyi ve kuşkusuz tek arkadaşım, Ormancı'yla aramızdaki gibi karşılıklı bir tebessümden bahsetmiş olsaydı, bunun yine ondaki efsanevi, gerçekliği güzelleştirme yeteneğinin bir ifadesi olduğunu düşünürdüm.

Onun bu kabiliyetine imreniyorum. Bana gelince, bir bebek gülümsediğinde bunun daha ziyade bir refleks olduğunu düşünme

eğilimindeyimdir. Kayan yıldız, kuşkusuz kazaya uğramış bir televizyon uydusudur. Kuşların şakıması davetsiz misafirlere yönelik tehditlerle doludur ve muhtemelen İsa hiç var olmamıştır, her halükârda bu dönem ve mekânda mevcut değildir.

“Aşk” türümüzün genetik değişim ihtiyacıdır, aksi halde partenojenez yoluyla çoğalan dişilerin varlığı yeterli olurdu.

Erkekler ve kadınlar arasında gidip gelen inanılmaz güçlerden haberim var elbette. Yumurtacık şurada, karnımızın içinde yüzer ve bütün istediği uygun bir spermatozoit tarafından döllenmektedir. Bir tanesi yaklaşır yaklaşmaz, mekanizma hıçkırarak harekete geçer.

Fakat spermatozoidin dış kabuğunun böyle bir tebessüme sahip olmasına hazırlıklı değildim! Yumurtacık içimde kımıl kımıl oynamaya, zıplayıp çalkalanmaya ve tehlikeli sıçrayışlar yaparak sinyaller göndermeye koyuldu: “Bu tarafa! Bu tarafa!”

İçimden ona, “Otur, kımıldama!” diye bağırmak geldi.

Ormancı’ya dönük başımı çevirip, belli etmeden, bankın üzerindeki eline göz attım. Üç parmağıyla, Volvo amblemlili bir anahtarlıkla oynayıp duruyordu.

Yüzük ve serçe parmakları eklem yerlerinden kesikti. Elleri toprak ve muhtemelen mazottan kir pas içindeydi ve üst damarları şişti. O elleri koklayıp, eklemleri dudaklarımla okşama isteği duydum.

Eyvah, oradan kaçmam lazımdı! Yetişkin bir kadın bir süre erkeksiz kalınca, böyle mi oluyor?

Tek hamlede ayağa kalkıp çantamı kaptım, taş ve bordürlerin üstünden atlaya atlaya, dosdoğru parmaklıklara koşmaya koyuldum.

Muhasebe işlerinde geri kaldım. Her şey dağılıyor gibi bir his var içimde. Fatura ve kâğıt yığınının el atmakta bunun için mi tereddüt ediyorum acaba? Babamın eski yazı masasından taşan evrak yığını gözüme patlayıcı madde gibi görünüyor. Sanki yığının içinde tik-tak eden lanet bir banka mektubu var, onaylanan kredi limitimi çoktan aştığını belirten küçük bir mektup. Bankadan arayabilirler diye, mesai saatlerinde telefonu açmaya bile korkuyorum neredeyse.

Para ve resmî evrak işlerinde hiçbir zaman fazla yetenekli olmadım. Bu işlerden annem anlardı. Yazı masasının karşısında homurdanır ve arada bir arkasına dönüp, gözlüğünün üstünden bana bakarak, kolay bir soru sorardı: “Elimizde kalan tohumlar yetecek mi? Veterinerin parasını ödedin mi?”

Geri kalan her şeyle o ilgilenirdi. Ve bana düşen, ne kadar nakit gerektiğini söylemekten ibaretti. Asla soru sormazdı, o dönem çıkmakta olduğum Annette’e altın bir bilezik almayı kafama koyduğumda bile. Annette, hayran olduğu o kalın halkalı bilezik için, ha bire başımın etini yiyordu. Ona dair hatırladığım neredeyse tek şey budur.

Son günlerinden birinde annem bütün bu işlerle uğraşmayı bir muhasebeciye bırakmam icap ettiğini söyledi. Sürekli serum takılı vaziyetteyken bile bunları düşünüyordu. Serum yüzünden, durma-

dan lazımlık istemek zorunda kalıyor ve bundan korkunç rahatsız oluyordu. Hastabakıcı lazımlığı getirdiğinde, ben hep sigara içmek istediğimi bahane edip dışarı çıkıyordum. Ve ona, süt gelirlerinin her geçen ay biraz daha düşüyormuş gibi görüldüğünü, muhtemelen bir muhasebeciye para ödeyecek gücüm olmayacağını anlatmaya yüreğim el vermiyordu.

Zaten artık buna muhasebeci bile denmiyor ve oraya giren genç kurtların hepsi kambiyo memurunu andırıyor. Bürolarında yerim yokmuş gibi hissediyorum.

Annem ayakta kalmasını ve yararlı olmasını engelleyen kanserine kızma eğilimindeydi. Kemoterapi onu üflen bir mum gibi söndürüyordu. Ama ben yanına gider gitmez hep aynı havaya bürünüyordu, “Üzgünüm! Ah, ne sıkıcı bir durum! Kusuruma bakma”

Lanet olsun, bej karı geldi yine! Yapacak başka işi yok mu bunun? Müdür muaviniyle evlenmeyi beklerken, kendince bir şeylerle uğraşan bir kız kurusu sanki. Kooperatif Bankasına pek yakışır doğrusu!

Oturuyor ve sanki karşılıksız bir çekmişim gibi beni dikizliyor – can sıkıcı bir durum ama onun sorunu değil. Sonra derin bir iç çekip kocaman, çiçekli bir çantadan defter gibi bir şey çıkartıyor. Bir kalemin kapağını özenle açıyor –dolmakalem galiba, tükenmez kalemin icadından beri bunlar kullanılmıyor sanıyordum– ve yazmaya koyuluyor, yavaş yavaş ve özenle.

Fena halde merakımı uyandırıyor tabii. Bir mezarın karşısında notlar alan bu kadın kim? Öldürdüğü kocalarının kaydını mı tutuyor? Birden gözucuyla bana bakıyor ve kısa, otoriter bir iç çekiş duyuyorum: Kendisini incelediğimi fark etti. Küstah tavrından intikam almak için, onu başında turkuaz rengi, kıvrıcık, sentetik bir peruk ve file çoraplarla hayal etmeye çalışıyorum. İyice sıkıştırılmış dolgun memeler, parlak siyah, suni deriden yapılmış korseden dışarı

ışkırıyor. Beyaz kirpikleri ve üzerinde mantarlar olan o gülünç keçe başlığı üzerinde bırakıyorum.

Ortaya öyle saçma bir sonuç çıkıyor ki kendimi suratımda koca bir gülümsemeyle onu süzerken suçüstü yakalıyorum. Karşılık olarak o da bana bir bakış atıyor – ve ben her zamanki yüz ifademi takınmaya zaman bulamadan, tebessümümü aynen iade ediyor!

Bu sahiden o mu yani?

Eski, gri bir taşın karşısında soluk dudaklarını ısırarak derin düşüncelere dalan bej kadın böyle gülümseyebilir mi?

Tatildeki bir kız çocuğu ya da ilk bisikletini seyreden bir oğlan gibi. Öbür mezarın önündeki pembe kovalı küçük kızınkiyle aynı mutlu ve içten gülücük.

İşin içinden çıkamıyoruz, işleyiş durdu. İkimiz de farları yaktık ve kimse pes etmiyor.

Bu da ne böyle?

Benim mi bir şey yapmam gerek? “Buraya sık gelir misiniz? Bugün oldukça kalabalık. Şapel hakkında ne düşünüyorsunuz?” gibi şeyler mi söylemeliyim? Yoksa bacağımı onunkine sürtmeye mi başlamam lazım?

Sonra biri fişi çekiyor ve ikimiz birden başımızı çeviriyoruz.

Bir müddet, banka mayın döşenmiş gibi hareketsiz kalıyoruz. Sonra, hepten dağılmamak için, anahtarlarımla oynamaya başlıyorum.

Gözümün ucuyla, bakışının çaktırmadan elimin üzerinde takıldığını görüyorum. İnsanlar gözlerini diktiğinde elimi cebime sokmamak için yıllardır idman yapıyorum. Şimdi de sokmuyorum. *Benim adım “Üç Parmak Benny”. İster beğen, ister beğenme, bebek!*

Beğenmemeyi tercih ediyor, ha ha. Ayağa kalkıp, sanki üç zavallı parmağımı kışına sokacakmışım gibi, sendeleye sendeleye çekip gidiyor. Niye böyle huysuz takılıyor ki?

Sanırım, Tango Üstadı Benny yeniden yüzeye çıktı.

Durmadan hatun peşinde koştuğum zamanlarda, bu hep başıma gelirdi. Belirtmeliyim ki, hep sikimin gösterdiği istikamete giderdim ve o, şu arayanların çatal değneği gibi, her daim hatunları gösterirdi. Onu takip etmek yeterliydi. Yazın, açık hava dans pistlerine, kışın, kimi zaman ülkenin öbür ucuna gitmek bile gerekse, herhangi bir köyün dans salonuna doğru. Hafta içi köy okulunun jimnastik seansları düzenlediği ve akşamları alkolizmle mücadele derneğinin toplantılarını yaptığı, neonlarla aydınlatılan, büyük ve iç karartıcı düğün salonları. Cuma ve cumartesi günleri, neon lambalarının etrafına biraz krepon kâğıdı takılır, bir de balo orkestrası getirtilirdi. Şehirdeki diskoteklere pek nadir giderdim. Zira modanın ne olduğu konusunda artık hiçbir fikrim yoktu, bunu kasketlerini ters takan insanlarla karşılaşınca anlamıştım. Öte yandan, *uzaktan* tepinip durmanın enerji israfı olduğu kanısındaydım. Sarılmak istiyordum. Bir kızı belinden tutarak dans pistine götürmeye bayılıyordum. Her seferinde, kazanan piyango biletini çekmek gibi bir şeydi bu. Kızlar mis gibi kokarlardı ve ben hepsini son derece hoş bulurdum. Her defasında faka basardım ve parçanın sonunda onları bırakmak istemezdim. Hele konuşarak orkestrayı bastırmaya çalışmaktan hiç hazetmezdim. Onları kollarımın arasında tutup kokularını içime çekmeyi ve gözlerimi kapayarak, pistte süzülmeyi severdim.

Onları sadece kullanabileceğim aklıma asla gelmiyordu. Lisedeki son senemde, bana göz süzen bir sürü kız vardı. Adım, sıralarının hemen her yerinde kazılıydı. Lakin çiftliği devraldığımdan beri, pek fazla kadın görmemiştim. Zamanın geçip gittiği nasıl anlaşılır ki? Ne kadar yanıldığımı, hayatı nasıl ıskaladığımı göremiyordum.

Başta işler her zaman iyi gidiyordu. Keyfime göre, biraz yerimde sayıyordum. Zaten kızlar ayaklarını sağlam basmakta yeteneklidirler, genelde. Bazen daha ileri gidip, müziğin ritmiyle büsbütün dayanılmaz hareketler yapıyorlardı ve ben de onlara ayak uyduruyordum.

Harika oluyordu. Parçanın sonunda, ne yapacağımı anlamak için gözücüyle beni kesiyorlardı ve ben, dudaklarımda haddinden fazla mutlu bir tebessümle, öylece bakakalıyordum. “Buraya sık gelir misin... orkestrayı nasıl buldun... bu akşam çok kalabalık...” gibi söylemem beklenen lafları asla etmiyordum. Sıradan konuşmalarla bir alıp veremediğim yoktur, insani sıcaklığı korur ama bana uymaz. Hatunların bazıları birkaç parçadan sonra kaçıp, yerlerine dönüyorlardı – kızlar salonun hep aynı tarafına toplaşırlardı. Ama çoğu dans etmeye devam ediyordu.

Bir keresinde, ağzımı açıp, “Seni mutlu eden ne?” diye sordum bir hatuna. Bu konu dans ederken kafama takılmıştı.

“Beni ne eden?” diye bağırdı kız gürültüyü bastırmak için.

“Mutlu! Ne mutlu ediyor... Neyse, boş ver!”

Kulaklarıma kadar kızarmış vaziyette, onu kızlar grubuna kadar, çabucak çekip götürdüm. Ama en kötüsünü, art arda beş parça dans ettiğim bir kızla yaşadım. Her şey kendiliğinden oldu, hatun olağanüstü güzel kokuyordu. Beşinci parçadan sonra, düşünmeden eğildim ve boyun çukurunu kokladım.

Derhal üç adım geri attı. Beni vampir mi zannetmişti ne? Florla büyütülmüş zararsız dişlerimin sivri çıkıntılar halini aldığını hayal ettim ve gülümsememe mani olamadım, kocaman bir tebessüm. O zaman kız öfkeli bir kuğu gibi tısladı ve sonra arkasını dönerek çekti gitti.

Daha sonra, vestiyer sırasında onun arkasına denk geldim. “Şu Tango Üstadı ne işti?” diye soruyordu kız arkadaşı. “Ha, sarhoştu galiba,” diyordu hatun. “O şaşkın tebessümü gördün mü? Üstelik tek kelime etmedi.”

Tango Üstadı. İpek gömlek ve aşırı tıraş losyonu kokar. Abartan bir adam.

Katil gülümsemesiyle insanları korkutan, Tango Üstadı Benny.
Bej kadın da bu yüzden kaçtı herhalde.

Ama... o da gülümsedi, öyle değil mi?

*Günbegün
çatlak aynalarla
ve ön camlara tutturulmuş
muzaffer ceza makbuzlarıyla karşı karşıya*

Bu sonbaharın mavi defterindeki notlarımı okuduğumda, o sıralar belki de kelimenin klinik anlamıyla bir nevi bunalım geçirdiğimi düşünüyorum.

Kütüphanenin personel odasında, biraz isterik şakalarımınla meslektaşlarımı gözlerinden yaş gelinceye kadar güldürüyor; makyajlarının aktığını görmekten zevk alıyordum. O zaman, aniden her şey bana normal geliyor ve en çok eğlenen ben oluyordum.

Akşamüstü elimde süpermarket torbasıyla evime dönünce, daima yapacak bir şeyler buluyordum. Danimarka işi seramik bir tabakta taze sebzelerden bir natürmort oluşturuyor, fidanlarımı suluyordum. Sesi sonuna kadar açarak dinlemek için, özenle coşkulu bir opera seçiyordum. Oda parfümünün püskürttüğü lavanta kokusu pırıl pırıl banyoma yayılırken, kenardaki büyük şamdanı yakıp, bitmek bilmez küvet sefaları yapıyordum.

Bu sonbahar otobiyografiler ve fantastik edebiyat okuyordum, en iyi ihtimalle uyku verici bir etki yapıyordu – başka dünyalara girmek gibi. Ve kitapların sonunda bitkin düşüyor, kendimi kanepenin bir köşesinde, deniz kazasından sonra kumsala vurmuş gibi tir tir titrerken buluyordum. Biyografiler ve fantastik dünyalar bana şöyle soruyordu: Niçin yaşıyorsun? Bu kadar kırılgan, idaresi zor ve kısa olan hayatı ne yapıyorsun?

Gece, rüyalarımnda, değişik cevaplar atıyordum ortaya. Bir keresinde, tanrıçaydım, kafesli bir karyola içinde dönüp duruyordum ve parmaklarımın ucundan çeşit çeşit yaşam fışkırıyordu: dolgun ve gür sarmaşıklar, tombul çocuk vücutları.

Diğer günler, karla karışık yağmur ve otobüs durağında sonsuz bir bekleyiştten ibaret gibiydi. Emekli Sandığı aidatımı yükselttim ve vasiyetnamemi hazırladım – Örjan cenaze işleri için Fonus'u seçmişse, yapılabilecek en doğru şey bu tercih doğrultusunda hareket etmektir. Böyle günlerde, eski makbuzları dosyalara yerleştiriyor, dolaplarımı tika basa doldurmak için İkea'dan ideal kutular satın alıyor ve eski diyapozitifleri ayırıyordum – geçen senenin ölü yapraklarından daha önemli görünmeyen resimler.

Sık sık mastürbasyon yapıyordum. Fantezilerimdeki erkeklerin hepsi, çeneleri pürtüklü, elleri nasırlı, kırsaldan adamlardı. Yüzlerinin çeneden yukarısı olmuyordu.

Märta benim can simidim, hayata demir atma yerimdi. Kasırğa gibi banyomda belirebilir ve elindeki sinema biletlerini ben küvetten çıkıp, şamdanın mumlarını söndürerek kendisiyle gidene kadar sallayabilirdi. Sonra, benim evimde, her birimiz kendi kanepesine uzanmış vaziyette, onun nevroitik müdürüyle ilgili son şakalardan aziz Augustin'in kadınlara bakışına dair şiddetli bir eleştiriye kadar bütün günlük ayrıntıları ve hayatın anlamını karman çorman gözden geçiriyorduk.

Märta çevresine sıcak bir ekmek, kolonya ve puro kokusu yayıyordu. Yaşamını, kesintili bir şekilde, Robert adındaki bir Tutku'yla paylaşıyordu ve bazen sevgilisi esrarengiz iş seyahatlerinden birine çıktığında, ikimiz bir şişe beyaz Porto şarabı bitiriyorduk. Sonra Märta kanepemde uyuyakalıyordu. Sabah, darmadağın saçlar ve şiş suratlarla homurdanarak, gürültüsüz tartışmalara girişiyorduk. Örjan'ın bir türlü atmaya kıyamadığım çirkin robdöşambrını Märta kullanıyordu. Lezbiyen olmadığımıza üzüldüğümüz çok oldu – ben onun gibi bir adamla birlikte yaşamayı düşünebilirdim ve o da çoğu kez Robert'in ağırlığını taşımakta biraz zorlanıyordu.

Bir gece ona Ormancı'dan ve açıklaması güç tebessümünden bahsettim. Märta kanepede doğruldu ve ağzıyla işaret parmağını ıslatıp havaya kaldırdı. "Bir şeyler yaklaşıyor!" diye bağırdı sevinçle.

6

Yalnız bir hayat, ne aile var ne çocuk – bilmem kaç hektar ekilebilir toprak bir de ormanla uğraşan çiftçi olunca, bu durum insana daha acıklı geliyordur belki de.

Ancak otuz sene sonra işe yarayabilecek bu ormana kimin için ağaç dikiyoruz? Toprağa nefes alma imkânı tanımak ve uzun vadede güçsüz düşmesine mani olmak amacıyla tarlaları nadasa bırakmamız kimin için?

Ya otları biçmekte kim yardım edecek bana?

Aylık süt denetimi sonuçlarına elimden geldiğince dikkat ettim. Rakamlar sürekli yükseliyor, randıman artıyor ve bakteriler azalıyordu. Verimi daha da iyileştirmeyi programladım, süthaneye asma kat yaptırdım ve yeni bir süt deposu edindim. İkiz tekerlerle donatılmış bir traktör satın aldım, gerçekten zaruri bir ihtiyaç değildi bu, sadece hayatımda küçük bir güzellik hissetmek istedim.

Ahmakça görünebilir ama akşamları giderek daha geç vakte kadar dışarıda çalışmaya başladım. Evin yoğun ve verimsiz sessizliğiyle karşı karşıya kalmak içimden gelmiyordu. Orada hafif bir güçsüzlük ve çöküş kokusu vardı. Öyle ki, hafta içinde bir gün şehre inip, canavar gibi bir radyo-teyp aldım; kocaman, kara bir puroyu andırıyordu. Mutfak tezgâhının üzerine iyice görünür bir şekilde yerleştirdim.

Akşam eve dönünce, duşa girmeden önce yaptığım ilk şey, ticari bir istasyonu ayarlayıp sesi sonuna kadar açmak oluyordu. Radyodan dökülen coşkulu sesler bana bir yerlerde hayatın her şeye rağmen devam ettiğini hissettiriyor ve böylece küçük bir ağ benim eski ve yorgun mutfağıma kadar yayılıyordu. Bununla birlikte, ellili yıllarda babamın evlilik yıldönümlerinden birinde anneme hediye etmiş olduğu, ön yüzü sarımsı bir bezden, kasası bakalitten yapılmış eski, kahverengi radyoyu atmaya da kıyamadım – arada bir, sesi kısık vaziyette çalıştırıyordum, çünkü kasası ısındığında, kedi üzerine uzanmaktan pek hoşlanıyordu.

Renkli-beyaz diye ayırmadan makineye attığım çamaşırların hepsi gri-mavi bir renk alıyordu. Ülke'nin Yaşam ekini karıştırdığım oluyor ve insanların verandalarına ahşaptan oyma süsler yaptıklarını, kendi sosislerini imal ettiklerini öğreniyordum. Neticede çizmelerin çıkarıldığı ve boş bira kasalarının yığıldığı yer olmaktan öte bir işlevi bulunmayan verandanın cıfcaflı görünüp görünmemesi kaç yazardı! Ve Konsum'da haftalık alışveriş yaparken sosis almak iki saniye kırk beş salise sürüyordu.

Emektar buzdolabını temizlemek gibi belli belirsiz bir projem vardı. İçindeki son kullanma tarihi çoktan geçmiş bazı yiyecekler öyle bayatlardı ki, artık ne oldukları bile anlaşılmıyordu. Etiketlerinde annemin el yazısı bulunan reçel kavanozlarının üzeri, kalın ve tüylü bir küf tabakasıyla kaplıydı. Lakin onları atmak, annemi atmak gibi olurdu.

Kuşkusuz, akşam kurslarına katılabilir ve insanlarla tanışabilirdim. Çiftçiler Konfederasyonumuzun mahalli şubesi, "Çiftliğini Tanımak" başlığı altında, bir dizi konferans düzenliyordu. Bu başlık hemen "Çiftliğini Yakmak" şeklinde sulandırıldı. Anlaşılan, yapılacak en kârlı şey buydu. İlk iki konferansa ben de gittim. Orada rastladıklarım, Kooperatifte, traktör bayii Göte Nilsson'un yerinde ve

Konfederasyon çevresinin Noel şenliklerinde karşılaştığım yüzlerle tüm tamına aynıydı.

Tek fark, Noel partilerine karlılarıyla beraber gelmeleri idi ki, ben de onlarla dans eder, elimin şurada burada macera aramasına izin verirdim. Bazen kadınlardan biri daha hızlı solumaya ve kalça kıvırmaya başlardı. O zaman gözlerim utanç içinde kocasını arardı. Gecenin ilerleyen saatlerinde, erkek erkeğe dışarı çıkıp, birinin yanında getirmiş olduğu şişeyi kafaya diker ve köylü kızla gezgin pazarlamacı ya da hizmetçiyle çiftlik kâhyası hakkında belden aşağı fıkralar anlatırdık. Gözlerimiz yaşarır ve kendi kendimize, toprak işlemenin nafil bir uğraş, alınan bütün ürünün de bok olduğunu söylerdik.

Sonra partinin sonu yaklaşır ve evli olanlar son parçada birlikte dans ederlerken, biz ötekiler, kapının eşiğinde, gübreleme teknikleri veya Avrupa Birliği konusunda bağıra çağıra tartışırdık. Ondan sonra, hastanede çalıştığı için şafak vakti ayağa dikilmek zorunda olduğu için hiçbir şey içmemiş karısı olan biri mutlaka çıkar ve beni evime kadar götürürlerdi. Eğer çok sarhoş değilsem, yerimi dolduracak birini tutma imkânım olmadığı için sabahın altısında kalkmam gerektiğini unutmadan, sıkı bir *slow* dans yapmış olduğum kadınlardan biriyle ilgili fantezilere daldardım.

Ve onlar, diye düşünürdüm, o boktan, ahşap süslemeli verandalarına dönmüşlerdir şimdi. Uyuyan çocuklarının üstlerini örtüyorlardır. Ve yarın kadın, harekete geçmesine yardımcı olsun diye, kocasına sert bir kahve hazırlar. Sonra da ekmek hamuru yoğurup, sosis yapar. Ya benim hayatım? Bu boktan hayatın ne anlamı var?

Şu çöpçatan acentelerinden birine mektup bile yazdığımı itiraf etmekten utanmıyorum.

Tanıtım broşüründen seçeceğim Filipinli bir kız yollamayı vaat ediyorlardı. Fakat aslında fotokopiyle çoğaltılmış tek bir sayfa ve birkaç adi siyah-beyaz fotoğraftan ibaret broşürleri elime geçtiğinde,

az kalsın kusuyordum. Birden, broşürü elimde evirip çevirirken görecektir olsa, mezarlıktaki bej kadının ne düşüneceğini sordum kendi kendime. Hayatımda hiç bu kadar efkârlanmamıştım, sanırım.

*Park sayaçları
son tüketim tarihi
son ödeme tarihi
toplumsal yapının metastazları*

Bir süre, Örjan'ın mezarına gitmek ağır geldi. Hava soğuyor, dedim kendi kendime, o bankta otura otura salpenjit¹ olacağım. Bu riske değer, diye karşılık verdi yumurtalıklarım, şu Ormancı'ya bir kere daha göz atmak isterdik.

Bir gün, kütüphanedeki tahmini bütçe toplantısının ortasında ayağa kalkarak, doğruca mezarlığa koştum.

Ormancı orada değildi tabii. Zaten, üzerinde başka giysiler ve yüzünde ciddi bir ifade olduğu takdirde, onu tanıyacağımdan bile emin değildim.

Buna karşılık, gülümseyişini tanırdım. Nerede olursa olsun.

Örjan adına üzüliyordum, benim yakışıklı, esmer, iyi yürekli Örjan'ım adına. Karısı mezarına geliyor elbette lakin akli başka yerde! Bununla birlikte, eğer roller değişmiş olsaydı, orada yatan ben, bankta

1 Fallop tüpünün iltihaplanması. (yay. n.)

oturan da Örjan olsaydı, kuşları gözlemek için dürbününü getirmiş olacağından eminim.

Ona olan tutkum evlenmemizden bile önce yok olmuştu. Tendeki güneş yanığı gibi buharlaşıp uçmuştu – bu tür şeyleri kim fark eder ki? Ama güneş yanığının tersine, geri de gelmedi. Evlilikten önce öyle dönemler oldu ki yumruklarımı sıkarak, dağların ötesindeki asla görmeyeceğim –her halükârda Örjan’la görmeyeceğim– bir şeyin kokusunu alıyordum.

Märta için dayanılması güç bir dönemdi bu. Sabahın üç buçuğuna kadar kova kova çay içiyorduk.

“Ebediyen âşık kalınmaz, öyle değil mi? Ateş ufak ufak yerini sevgiye bırakır, değil mi? Güvenebileceğimiz, sürekli ve dayanıklı bir şeye. Artık seks değil, sıcacık bir dostluk olan sevgiye, öyle değil mi?” diye sızlandım.

Tanrım, üzerime kusmamış olmasına şaşıyorum! Sevgi hakkında terapi kitapları Märta’nın tuvaletinde dururdu, ihtiyaç durumunda koparılacak sayfalar niyetine.

“İnsanın kendini ikna etmesi zor oluyor, ha,” dedi sadece, ince purolarından biri üzerinden soğukkanlı bir şekilde beni keserek. Märta’nın ilkesi; “kalbini dinle” idi.

“Örjan’da her şey var,” diye ısrar ettim.

“Tüketim Enstitüsüne göre mi?” diye tısladı Märta. “25-35 yaş dilimindeki erkekler arasından büyük bir titizlikle seçilmiş *en iyi sonuç* bu mu yoksa? Gerçekten yaşıyor mu? Sadece bir prototip olmasın? Pille çalışmadığından emin misin? Kulağından küçük bir vızıltı gelip gelmediğini kontrol et...”

Kısa bir süre sonra, Tutku Robert onun arabasını sattı ve parayla, yanında Märta olmadan, Madagaskar’a gitti. Märta’nın yüzü bir müddet çöküşe geçti ama Robert’den nefret ederek, birkaç damla gözyaşı dökerek, deli gibi çalışarak, sonra yatmadan evvel biraz

daha nefret ederek, eski yüz hatlarını geri kazanmayı başardı. Ve güneşten yanmış olarak pek yakışıklı bir dönüş yapan Robert'e, üçüncü haftanın sonunda kollarını açtı.

Böylece, mesele de kesin bir sonuca bağlanmış oldu. Dağların ötesinde bulunan şey bu idiyse, benim için çok azdı.

Ve büyük bir hevesle, ıslıl ıslıl bir eş olma görevime sarıldım. Altı ayın sonunda, ayaklarınıza alışmış bir çift terlik kadar rahat bir evliliğimiz olmuştu. Dayanışmacı bir ruhla ev işlerini ve masrafları paylaşıyor, meslektaşlarımızı akşam yemeğine çağırıp buz gibi Demestica şarabı ve hakiki Bulgar beyaz peyniri ikram ediyor, eskicilerden alacalı mobilyalar kurtarıyorduk. Her birimiz gazetelerden diğerini ilgilendirebilecek makaleleri kesiyorduk.

İki kişilik yatak hayatımız biraz sorunluydu ve bu sorunu benim duygusal açıdan yoksul çocukluğumun hesabına yazmakta hemfikiridik. Örjan yarım saatten az sürmeyen ön etkinliklerde elinden gayreti göstermesine rağmen, ben beş numara zımpara kâğıdı kadar kuru kalıyordum. Tabir caizse, gıcırdıyorduk.

Örjan'ı hiç tanımamış olduğum kesin.

O lup bitenleri benden gizlediğini söylemek istemiyorum. Sorulduğunda, hangi siyasi partiye sempati duyduğundan annesinin kızlık soyadına kadar öğrenmek istediğim her şeyi güzelce açıklardı. Ama...

"Fotoğraflardaki kişilerin makalenin içeriğiyle hiçbir alakası yoktur," diye okuruz bazen dergilerde. İşte bu ifade Örjan'ı özetliyor sanki. Bu yüzden, soru sormayı bıraktım.

O da fazla bir şey sormazdı ve sorduğu zaman, alnında, İLGİ GÖSTERİYORUM ibaresi belirirdi. Bu yüzden, cevap vermeyi de bıraktım. Gerçi bu onu pek rahatsız etmiş gibi görünmedi.

Birbirimize en yakın hissettiğimiz anlar, evlilik danışmanının bürosunda heyecanlı seanslar yaşadıktan sonra boşanan arkadaş ve tanıdıklar hakkında konuştuğumuz zamanlardı. Onların hatalarını

evire çevire gözden geçirmeye bayılıyorduk. Bu tür yakınlaşmaları ardından, gidip kuştüyü yorganın altına girdiğimiz de oluyor ve ben her zamankinden az gıcırđıyordum.

Fakat Örjan istediğı kadar erojen bölgelerim üzerinde kendini paralasın, asla ama asla bir yumurtacık bile karnımda tehlikeli sıçrayışlar yapmıyordu.

Mezarlıktaki bankın üzerinde kırım gerçekten donmaya başlıyordu ve çekip gittim. Bugün hiç Ormancı yok, ha ha! Sonraki iki gelişimde de orada değildi.

Üçüncüde, tam gidiyorken, giriş kapısının parmaklıklarının önünde gördüm onu. Ellерinde minik çam dalları, plastik yılan-yas-tıklarından yapılmış küçük bir cenaze çelengi ve bir Toussaint² feneri taşıyordu. Tabii ya, o gün Ölüler Günü'ydü! Yaşlı öğretmenlere has bir ciddiyet içinde, başıyla beni selamladı. Hayrola küçük hanım, fenerin nerede, diye düşünüyor gibiydi.

Aklıma Märta ve Tutku'su geldi. Başlangıç böyle mi oluyordu? İnsan elinde olmadan istikamet mi değıştiriyordu? Ayaklar ve yumurtalıklar kendi hayatlarını mı yaşamaya başlıyorlardı?

Plastik çiçeklerden bir çelenk! Bu Örjan'ı çok güldürürdü – evet, Örjan gülmeyi bilirdi!

Sonraki hafta mezarlığa gitmedim. Ayak ve yumurtalıklarımın terbiye edilmeye ihtiyaçları vardı, yoksa durum gülünç bir hal alacaktı.

Yeni boşanmış kütüphane başkanı Olof, işten sonra bir şeyler yemek ister miyim diye sordu. Yeni açılmış bir *pub*'a gittik. Otuzlu yıllardan beri hiçbir otantik İngiliz *pub*'ında görülmeyen bir tarzda, özenle dekore edilmişti. Olof'un, küçük oğlan çocuklarını çağırıştıran ve heyecanlandığında alnına düşen kırılaşmış bir saç perçemi ve ko-

2 Her yıl 1 Kasım'da kutlanan, ölülerin anıldığı ve kutsandığı bir Katolik Bayramı. Kelime anlamı, bütün azizler demektir. (yay. n.)

nuşurken gayet zarif bir şekilde oynattığı uzun ve beyaz elleri vardır. Onları böyle hareket ettirmesi, gençliğinde Sorbonne’da okurken kazandığı bir alışkanlık galiba.

Kuzu şiş yedik, ben şarap içtim, Olof da bulanık bir Belçika birası. Durmadan perçemini arkaya atarak, uzun uzun o biradan bahsetti. Ardından, Lacan ve Kristeva, bir de gregoryen koroları hakkında sohbet ettik ve sonra benim evime gidip seviştik. O kadar uzun zamandır perhizdeydim ki, bu gayet normal görünüyordu.

Ama bu da yumurtalıklarımı kımıl kımıl oynatmadı.

Kalkıp duş yaptık ve bütün Pernod’mu içtik. Olof bana iki çocuğunun fotoğraflarını gösterdi ve kızının dişlerinin nasıl düzeltildiğini ayrıntılarıyla anlattı. Sonra da ağladı. Sanırım, gittiğinde her ikimiz de rahatlamıştık.

Ondan sonra, Ormancı’yı günlerce düşünmedim. Öyle anlaşıyor ki, yumurtalıkları yerlerine oturtmak için doğru taktik bu. Arada bir akşam kendine bir oynaş ayarlamak, sadece sistemi işler halde tutmak için. Ormancı’ya duyduğum ilgi, bir eksikliğin belirtisinden başka bir şey değilmiş. Kendini tırnakların kırılmasıyla gösteren B vitamini eksikliği gibi bir şey yani. Birkaç maya tabletiyle, her şey yeniden düzene giriyor.

Nöbetçi şapşal benim, Milli Şapşal. Sonum Skansen müzesine kaldırılmak olacak, içimi saman doldurup yerel folklorun diğer örnekleri arasına koyacaklar beni. Şehre her gidişimde ve diğer zamanlar da sık sık bunu fark ediyorum, mesela televizyon seyrederken. Yirminci yüzyıl pek bana göre değil, en azından bu son yarısı. Ve bu, fikirler bakımından olduğu kadar, genel görünüş açısından da geçerli.

Kırsalda yaşıyor ve Haléns VPC kataloğundan alalecele seçilmiş elbiseler giyiyorum. Otuz altı yaş bizim köyde müzmin bekâr addedilme yaşıdır. Artık kadınlar nadiren ikinci bir kez bakıyorlar bana. Gerileme sürekli oldu, hâlbuki bir zamanlar okulun cirit atma şampiyonuydum... bundan yirmi sene önce! Tanrım, bütün o yıllar nereye gitti? Ben hayvancılık kayıtlarından burnumu kaldıracak vakit bulamadan, çeyrek ömür akıp gitti!

Ama beni şapşal yapan sadece giysiler değil, kırsalda benim gibi giyinen çok adam var ve gayet iyi görünüyorlar. Daha ziyade, zamana karşı, beni biraz gerizekâlî gösteren bir tutumum olmasından kaynaklanıyor galiba. Abartmıyorum. Adabımuaşeretten hiç anlamıyorum. Yegâne muhataplarım olarak, ineklerle fazla uzun zaman geçirdim herhalde.

Örneğin, önceki gün... Toussaint yortusuydu. Ben on yedi yaşındayken babamın vefatından beri, her Toussaint yortusunda, an-

nemle birlikte mezarına gidip fener yakardık. Annem her zaman plastik çam kozalakları veya yılanıyastıklarından yapılmış bir çelenk alırdı. Uzun süre dayansın diye plastik çelenk tercih ederdi, çünkü mezarlığa sık sık gidecek zamanımız yoktu. Artık annem de orada yatıyor ve ona o çelenklerden bir tane sunmak istedim.

Giriş kapısında beje rastladım. Bana tuhaf bakıyormuş gibi geldi. Sanki Tango Üstadı'nın yine o manasız tebessümünü savurmasından korkuyordu. O zaman yüzümü asıp, kaşlarımı çattım ve başımı sallayıp, yoluma devam ettim.

Ama sonra...

Adeta iki gözümün arasına darbe yemiş gibi oldum.

Gidişi bende hayal kırıklığı yaratmıştı! Haftalardır bankın yalnız bana ve derin düşüncelerime kalmış olması hoşuma gitmişti. Fakat şimdi onu yanımda istiyordum. Mezarlıktan sonra nereye gittiğini öğrenmek istiyordum.

Geri dönüp onu uzaktan takip etmeye başladım. Beni öyle, bir elimde fener diğerinde cenaze çelengiyle koştururken görenler dönüp seyre koyuluyorlardı, bilhassa bej kadının arkaya bakacağı hissine kapılıp kendimi park etmiş bir arabanın ardına attığım zamanlarda.

Neyse ki bir kere bile arkasına bakmadı. Hızlı adımlarla şehrin yarısını kat edip kütüphaneye girdi.

Bundan emindim. Kendi isteğiyle ve durmadan kitap okuyan biri gibi görünüyordu. Hem de resimsiz, küçük yazılı ve kalın kitaplar.

Ne yapacağımı bilmediğim için, kapının önünde dikildim kaldım. Milli Şapşal bile bir kütüphaneye elinde cenaze çelengi ve Toussaint feneri sallaya sallaya girilmeyeceğini anlayabilirdi. Kendimi, çelengi şapka rafına, feneri de ödünç kitap verilen tezgâha bırakıp, danışmaya bej bir kız görüp görmediklerini sorarken hayal ettim.

Çok geçmeden, içi kitap dolu kocaman bir çantayla -günlük tayını?- dışarı çıkacaktı kuşkusuz. Ama ne kadar zaman alacaktı bu? Daha şimdiden, bir sürü insanın dikkatini çekmiştim. Milli Şapşal, fenerini nazikçe sallayarak, en göz kamaştırıcı Tango Üstadı tebesümüyle ödüllendirdi onları. Bakın, tamamen zararsızım! İzinliyim, hepsi o kadar!

Aniden gerisin geri döndüm ve şehrin göbeğinde, mezarlığa kadar koşmaya koyuldum.

İnsanlar ben geçerken dönüp baktılar yine.

Elinde cenaze çelengiyle, niye koşuyor ki bu böyle, ne oluyor, biri mi öldü yoksa?

Ne kadınmış be!

*Ben çiçek açmış elma ağacı kokusu düşünüyorum
sen, sepetlerin ağırlığı altında sendeliyorsun
Elmalardan anlayan hangimiz?*

“Senin için uygun olabilir,” dedi Liliane, ima dolu bir tonda. Liliane benim kütüphaneden iş arkadaşımıdır. Eli kolu her yere taşıdığı önemsiz şeylerle dolu ve çok meşgul havalarında, sivri topuklarını takırdatarak hışımla önümden geçerken, görmezden gelmeyi yeğlediğim biri. Her zaman bitkindir, asla hiçbir işi bitirmez ve kimsenin çalışmaktan gizli bir zevk almamasına kıskançlıkla dikkat eder.

“Şüphesiz,” diye iç geçirdi Kenzo, fularını ip haline getirmek ister gibi bükerek. “Demek istediğim, sen akşamlarını boşaltabilirsin. Kendini işine verebilirsin.”

Bunları neredeyse saldırgan bir tarzda söylüyor, sanki benim mutlaka bir yerlerde hile yaptığımı ima ediyordu. Ona göre, yetişkin ve aileden yoksun olmak, kadınların yaşamında grev kırıcılığı yapmak gibi bir şeydi.

Ne kaltak ama! Başını yana eğip, “Senin ailen yok,” diye söze başlayarak, akşam ya da pazar günü kendi yerine mesaiye kalmamı istemeyi alışkanlık haline getiren o değil sanki.

Birkaç gün önce, kütüphanenin gençlik biriminin sorumluluğu bana verilmişti. Muhtemelen, son yıllarda çocuklar için bir sürü etkinlik düzenlemiş olduğum için. Masal saati, tiyatro atölyeleri, çocuk kitapları fuarları ve çocuk resimleri sergileri. O zamana kadar sorumluluğu yürüten Bayan Lundmark yakında emekliye ayrılacaktı ve artık yarı zamanlı çalışmak istiyordu. Onun için, iyi çocuk edebiyatının başvuru kitabı, vaktiyle okullarda okutulan *Okumayı Öğreniyorum*'du ve Bayan Lundmark coşkusunu yitireli çok olmuştu. Onu pek görmüyorduk bile, zamanını mahzendeki arşivlerde geçiriyordu. Eski ve tozlu birimine biraz taze kan getirmem onun da işine geliyor ve benim görevim olmamasına rağmen, istediklerimi yapmama müsaade ediyordu. Ben de yaptım, çünkü içten içe çocuklardan fena halde büyüleniyorum.

Evet, içten içe! Neredeyse otuz beş yaşına gelmiş çocuksuz bir dul olunca, bunu açıkça belli etmek mümkün değil! Bir çocuğu sadece dizlerime oturtacak olsam, çevremdeki kadın milletin tamamı -Märta hariç- bana acımanın tadını çıkartırdı ve onlara bu zevki vermek hiç de içimden gelmiyordu. Aile terapisi görseler ve/veya boşanmış, Eyüp peygamber kadar yoksul ve yarı zamanlı çalışmak zorunda olsalar dahi, kendi kendilerine "*Ben çocuksuz değilim ne de olsa*" diyeceklerdi. Çocuklarının gece onları uyutmadıklarından, mütemadiyen bağrışıp çağrıştıklarından, arabalarına kustuklarından ve ödevlerini yapmadıklarından yakınıyor; süt ve spor ayakkabı fiyatlarından, binicilik derslerinin pahalıya patladığından şikâyet edip duruyorlardı. Ve Per ateşlendiği ya da Fia'nın dişçi randevusu olduğu için işten erken çıkmaları gerekiyordu. Ya da veli toplantısından Japon dansı kursuna koşmaları gerekmediğinde, akşam Ebeveyn Devriyeleri'yle sokaklara yayılarak şehri daha güvenli kılma sırası onlarda oluyordu. "Senin için fazla mesaiye kalmak sorun değil," diyorlardı. "Ne kadar şanslısın!"

Öyle ki, bazen, fazla mesai yaptığım belli olmasın diye, işe akşam geri dönüyordum! Çünkü çocukların yaptığı bütün o gülünç resimleri çok seviyordum. Ve masal saatlerini sadece, çaktırmadan, masal dinleyen çocukları seyredebilmek için düzenliyordum. O cin gibi bakan gözleri, yarı açık ağızları, güneşe dönen çiçekler gibi masala doğru dönen bedenleri.

Ben bir çocuk gözetleyicisiydim.

İdaresi zor bir durum, zira biz, çocuksuzlar, çocuklarla ilgilenilişimizi belli edersek, gerçek ebeveynler bunu bir kışkırtma gibi algılıyorlar galiba. “Bir bilsen,” diye iç geçiriyorlar, “insanın onları candan atası geliyor bazen.”

Muhtemelen kötü bir niyetleri yok aslında.

Bunun, kendini duyurmaya çalışan biyolojik saatin tik-takları olduğunun farkındayım tabii! Märta’nın da çocuğu yok, çünkü Tutku’su kesinlikle bu tuzığa tekrar düşmek istemiyor. Daha önce farklı kadınlardan yaptığı üç çocuk için ödemek zorunda olduğu nafakalardan yırtmanın yollarını aramakla meşgul. Märta bir gün, çaktırmadan gülümseyerek, ebeveynlerin çocuk sahibi olmalarına izin verilmemesi gerektiğini, çünkü kıymet bilmediklerini söylemişti.

Biz kıymet biliyorduk. Ama hiç arabadan kusmuk temizlemek zorunda kalmadığımız da bir gerçektir.

“Ben asla birim sorumlusu olamazdım,” dedi Liliane. “Evde, en az haftada bir felaket yaşıyor ve muhtemelen ufak oğlanın askerliğine kadar da böyle devam edecek. Hem terfi de edeceksin. Park ve bahçelere bakan kıdemsiz bir görevliyle aynı basamağa kadar yükselirsin belki. Ölmeden önce, aldığın öğrenci bursunu geri ödeyebilirsin! Bense, Weight Watchers diyet seanslarını bile ödeyemem – ama önemli değil, zaten yiyecek alacak param da yok, ha ha! Seni Olof tavsiye etmiştir herhalde.”

Bir çırpıda, kendi çocuklarının yoksulluğunu benim üstüme yıkmayı ve o makamı elde etmek için Olof'la yattığımı ima etmeyi başarmıştı. Aferin, Liliane! Boş pazarlarına elveda diyebilirsin artık!

Biyolojik saatler. Onları kocaman çalar saatler olarak hayal ediyorum, ufak bir çekiçleri var ve bu çekiç, biz çılgınca bir üreme ya da en azından döllenme isteğiyle panik içinde uyanana kadar, kendinden geçercesine iki yuvarlak çana vuruyor. Bu biyolojik saatin, tekrar uykuya dalmayı ve daha sonra yeniden uyandırılmayı mümkün kılan bir alarm erteleme fonksiyonu da olup olmadığını merak ediyorum. Varsa, ne âlâ!

Biyolojik saatin beni ne hale getirdiğine bakın. Ormancı'ya yönelik sapkın tepkiler! Üstelik onu hiç tanımıyorum, hepsi aynı Ormancı kasketini giyen bir sürü çocuğunun olması bile gayet mümkün. Elllerinde birer kürekle, tek sıra halinde babalarının peşinden giderken hayal edebiliyorum onları.

Yarın benim yaşgünüm, otuz beş oluyorum. Yatakta kahvaltı şansım yok. Märta, Tutku'yla Kopenhag'a gitti ve babamın herhangi bir yaşgününü hatırladığı vaki değildir Bu işlere annem bakardı. Ve annem – evet, evet, o doğum günlerini hatırlıyor ama yerli yersiz... ikide bir, bazen gecenin ortasında, birinin yaşgününü kutlamak için ayağa dikiliyor, görevli personel öyle söylüyor yani. Ne var ki, gün asla takvimdeki tarihe uymuyor.

İşteki herkes benden pasta götürmemi bekliyor, taze badem ezmeli, geleneksel Prensens pastası. Aksi halde, mahalli sanatçıların eseri o uyduruk seramik vazoyu bana vermezler. Onu satın almak için, aralarında para toplamışlardır, kesin.

Örjan bana gayet zevkli, pratik ve kişisel olmayan hediyeler alırdı. Özel tasarım ekmek kızartma makinesi, bisiklet kaskı, hatta bir seferinde çift katlı, uzun bir Norveç iç donu. Ama küçük bir servet ödediğimiz yüzde yüz kaz tüyü yorganlarımıza her ikimizin de düşkün olmamızı ileri sürerek, yatağıma kahvaltı getirmezdi.

Bu sonbaharın toprak sürme işi bitti ve bu kış ormanda fazla çalışmamaya karar verdim, biraz budama yapmam yeterli. Artık alet edevat bakımına geçmeli. Ayrıca, gübre çukuru için yeni bir beton kapak dökmem ve makine hangarını boyamam lazım.

Hiçbirini yapmıyorum.

Günler geçiyor, ahırdan eve dönüp, mutfaktaki sedire uzandığım ve gözlerimi tavana dikerek, öylece kaldığım oluyor. Pencereden bakarsam, yüzüstü bıraktığım bütün bu şeyleri görüyorum. Bazen *Ülke* okuyorum, her iki parçasını da. Yaşam ekindeki bütün küçük ilanları ve yerel haberlere ayrılmış sayfalardaki ölüm ilanlarının hepsini dikkatle inceliyorum. Herhangi bir işe kalkışmaya değmez, birazdan geri dönüp inekleri sağma zamanı gelecek.

Beş yıl önce, köyde iki çiftçiydik. Bengt-Göran da babasından işi devralmıştı ve arada bir akşam buluşup bira içiyorduk. İneklerimizi aynı otlaklara bırakma ve ayrı bir sağım yeri inşa etme ihtimalinden söz ediyorduk. Lakin Bengt-Göran'ın belediyenin finans işlerine bakan eniştesi bunun külliyen zarar bir yatırım olacağına kanaat getirdi. Sonra da Bengt-Göran, *charter* yolculuklarının sürekli müşterisi bir kız olan Violette'le tanıştı. Göğüsleri kara kıllarla kaplı, boyunlarına altın haç takmış esmer heriflerin kumsalda Violette'e asılmaları saplantısıyla kafayı bozmuş ve bize herhangi bir şeyin farkına varacak

zaman bırakmadan ineklerini satıp, güneşli bölgelerde kızı takip etmeye başlamıştı. Kendi yokluğunda şehirli bir ekolojistin ilgilendiği et sığircılığı işine girdi ve kışları kar temizlemekle yolunu buluyor. Artık nadiren görüyorum onu.

Geçtiğimiz sonbaharda, annemin hasta olduğunu öğrenmeden önce, her akşam arabaya atlayıp insanları görmeye gidiyordum. Köyde kalmış olanları yani. Eskiler bana bir kahve ısmarlayıp hastalıklarından söz ediyor, daha genç olanlarsa hep çocuklarını yatırmaları ya da dolaplarını boyamaları gerektiğini bahane ediyorlardı. Ama hanımın bir kuzen veya kız arkadaşı misafirlğe geldiğinde, dördüncü kişi olmam için cuma akşamı beni yemeğe davet ediyorlardı. Birkaç kadeh Aquavit eşliğinde, fırında kızarmış geyik eti yiyor ve bazen dans da ediyorduk. Er ya da geç hatunla baş başa kalıyorduk ve şayet gerektiği kadar çakırkeyifsem, gidip bir yerlerde oynayıyorduk. Asla devamı gelmiyordu. Bu sonbahar, birini görmeye gitmek için arabayı bir kere bile çıkarmış değilim ama insanların buraya geldikleri oluyor. “Ben iyi bir komşuyum” dedikleri yüzlerinden okunuyor, adeta fosforlu kalemle alınlarına yazılmış. Kim bilir, belki de benim hüsnükuruntumdur.

Geçen gün şehirdeki bankaya gittim ve beji gördüm. Kütüphaneye giriyordu. Görebildiğim kadarıyla, elinde kitaplar yoktu. Aklıma orada çalışıyor olabileceği geldi. Ve sonra... bankadaki işlerimi halledip sokağa geri döndüğümde, çizmelerim beni doğruca kütüphanenin camlı kapılarına götürdü, evet, çizmelerim kendi kendine götürdü ve içeri girdim! Tuhaf bir durumdu.

Tezgâhın ışıkları altında, biraz tırstım ve ahır kokup kokmadığımı kontrol etmek için, kafamı çevirerek montumun yakasını kokladım.

Sonra onu gördüm. Öne eğilmiş, bir çocukla konuşuyor, kitaptan bir şey gösteriyordu. İki de gülüyorlardı.

Yanına gidip omzuna hafifçe vurdum. Alnı kızgınlıkla kıvrılarak doğruldu. Beni görünce, korkmuş gibi şaşırды. Ben de daha az şaşkın değildim.

“Şey –önce merhaba– şey hakkında... arıcılıkla ilgili kitaplar var mı acaba?” diye kem küm ettim, katil gülümsememi takınmamaya çalışarak.

“Evet, merhaba! Vardır herhalde,” dedi kısaca. “Danışmaya bir sorun. Şu an benim öğle tatilim.”

Milli Şapşal bütün enerjisini belirleyici bir hamleye yönlendirdi. “Ne dersiniz... mezarlıkta bir tur atalım mı?” Bej kadın uzun uzun bana baktı. “Bütün kızlara böyle söylediğinizden eminim!” dedi ve sonra tatildeki bir kız çocuğu gibi gülümsedi.

Hafızamda o andan sonrasına ait boşluklar mevcut ama hiçbir şeyin idaresinin zor ya da kaygı verici olmadığını biliyorum.

Mantosunu aldı ve çıktık. Keçe başlığını bile güzel buldum. Mantarlarıyla falan.

Bir restorana gittik ve ne konuşup neler yediğimiz hakkında en ufak bir fikrim yok. Ben hesabın tamamını ödemek isteyince, “Peki, teşekkürler. Bugün benim doğum günüm, artık otuz beş yaşımdayım. Bir hediye almış olurum böylece,” dedi.

O zaman, iki şeyi anladım.

O başka hediyeler alacağını düşünmüyordu.

Ve ben ona âşık olmuşum.

Kafamda ampul yanmış gibi, tam ve ani bir aydınlanma değildi. Daha ziyade, farkına varmadan elektrikli çitlere dokunduğum zamanki gibi olmuştu.

Takvim
tescil edilmemiş bayramlar
ve ilan edilmiş dolunaylarla dolu
İstedğini seçmek serbest

Pamuk Prensesi büsbütün aptal bulan küçük ve asi bir kızla konuşmakla meşguldüm. “Elmayı uzatan üvey annesini bile tanımıyor! Olacak şey değil!” dedi. Buna ikimiz de güldük.

Biri omzuma vurdu. Adaletin eli sandım ama Ormancı’ydı! Üzerinde her zamanki dikkat çekici montu vardı ama kasketini çıkarmış ve toz rengi perçemleri alnına düşmüştü. Kızgın görünüyordu ve otoriter bir ses tonuyla anlaşılmaz bir saldırıya geçti. Benim mezarla ilgilenme tarzımı beğenmedi herhalde diye düşündüm ve aslında bir kitap aradığını anlamam için belli bir sürenin geçmesi gerekti.

“Danışmaya sorun, ben öğle tatilindeyim!” diye ağzının payını verdim.

Yüzüne hâkim olamıyor, ağzı gözü oynayıp duruyordu. Sonra bana mezarlıkta bir tur atmaya ne diyeceğimi sordu.

Çocuk ona büyük bir ilgiyle baktı.

Ve aniden, benim bir yerlerde hata yapmış olduğumu, tamamen bihaber olduğum bir yığın şeyin olduğunu idrak ettim.

Birlikte yemeğe gittik. Kırmızı pancar ve ekmekle beraber akıl almaz miktarda kavurmayı oburca yalayıp yuttu ve süt içti, tadını çıkara çıkara yudumluyordu. Bense ancak onun tebessümünden yayılan ışıklardan yararlandım. Kasketi olmayınca ve dikkatle canlanan yüzüyle, ne yaşlı ne de can sıkıcı görünüyordu, yalnızca çok sahibiydi. Dağınık saçlarına gelince, onlar da insanın içini gıcıkliyordu sadece.

Sohbet ettik, daldan dala atlayan, neşeli bir muhabbetti. Kristeva ya da Lacan hakkında tek kelime konuşmadık – hatırladığım kadarıyla, cinler, beton dökmenin farklı aşamaları, sarıasma kuşları, Roma'daki Saint Pierre bazilikası ve ayak başparmağı tırnakları etrafında dönüyordu. O kadar hızlı kavırıyordu ki, neredeyse düşünce intikali olduğuna inanıyordum.

O günün yağsünüm olduğunu söyledim ve bir şekilde, hiç hediye almadığımı anladı.

“Şimdi benimle geliyorsun!” dedi. Kasketini taktı ve kararlı hareketlerle mantomu giydirdi. Sonra, neredeyse koşar adım, beni Galeries Domus'a sürükledi ve hediyeler almaya koyuldu. Neden hoşlandığımı falan sormadı. Sadece, bir şeyde karar kıldığı vakit, gözlerimi yummamı söyledi. Üç katı da dolaştıktan sonra, küçük kremalı pastalardan yemek için kafeteryaya oturduk.

Güzel kâğıtlara sarılı hediye paketlerinin hepsini masaya yayıp, sabırsızlıkla bana baktı. Sahtelik hariç her şekilde nitelenebilecek bir aceleyle üzerlerine atıldım ve “Ooo!”, “Olamaz!”, “Bu kadarı fazla!” gibi zevk nidaları arasında tüm paketlerin kâğıdını söküp attım.

Zemin kattan Miki'li küpeler, kelebek şeklinde bir sabun ve turkuaz rengi bir külotlu çorap satın almıştı. Birinci kattan da parlak kırmızı bir top, bir poster ve önünde ORMANCILAR yazmasa da kendisinin kadar berbat bir kasket. Posterde, suyun üzerinden

doğru güneşe doğru ilerleyen dev bir denizkabuğunun içinde el ele tutuşmuş bir çift âşığın karanlık silueti boy gösteriyordu.

Sonuncu pakette bir armonika vardı. “Armonika çalmayı biliyor musun?” diye sordu. Başımı iki yana salladım. “Daha iyi! Ben de bilmiyorum! Ortak noktalarımız olduğundan emindim zaten!” diye gülümsedi.

Çatalını üçüncü kremalı pastaya batırmak üzereyken, bütün vücudu donakaldı. Gözü kol saatine takılmıştı. “Gitmem lazım!” diye bağırdı. “Saatler önce çiftliğe dönmüş olmalıydım!”

Paket kâğıtları ve hediyeleri etrafa saçarak masadan kalktı ve yürüyen merdivene doğru koştu. Tam ayağını basamağa attığı sırada, arkaya döndü. “Adın ne?” diye bangır bangır bağırdı.

Karşılık olarak “Désiréeeee!” diye haykırıırken, kendimi oldukça salak hissettim. Çevremdeki müşteriler beni uzaylı zannetmiş olmalılar. Yürüyen merdivenden, “Neeee?” diye bir çığlık duydum ve sonra Ormancı yok olmuştu.

“Senin adın da Sindirella herhalde,” diye mırıldandım pastamla yalnız kalınca. “Dikkat et de çizmelerin kaybolmasın!”

Üç saat geç ve Prenses pastası almadan geri döndüğüm zaman, kütüphanenin personel odasındaki ortam tarif edilebilecek gibi değildi.

Bu bana pahalıya mal oldu. Hediyelerden bahsetmiyorum, alakası yok – ama süt sağma zamanını bir buçuk saat geçirmiş olarak ahıra geldiğimde, ineklerin bu hatayı affetmemiş olduklarını gördüm. Bütün otu yiyip bitirmiş ve kendi boklarının içinde yatmışlardı. Öyle huysuzlardı ki, onlarla acayip vakit kaybettim. Penisilin tedavisi gören ineği de sağlamış olduğumu ancak temizliğe geçtiğim sırada fark ettim. Sütü depoya karışmıştı ve bunun tek bir anlamı vardı: Yirmi dört saatlik süt üretiminin tamamını atmak zorunda kalacaktım ve bu işin bana sahip olmadığım binlerce krona patlaması bir yana, süttten kurtulmak için saatlerce uğraşmam gerekecekti. Ama tüm bunlara değerdı. Hem de nasıl.

On beş yaşından beri böyle bir aptallık yapmamıştım. O zamanlar annem bakıma muhtaç insanların evlerinde yardımcı olarak çalışıyor ve genelde akşam sağımını okuldan dönünce ben üstleniyordum. O gün çok önemli bir matematik sınavının arifesiydi ve süper notlarıma pek düşkün olduğumdan, aklım başka yerde, teoremin birindeydi. Bunu hiç tavsiye etmem. Köylüler her zaman avcı uçağı pilotları kadar uyanık olmak zorundadırlar. Aksi halde, göz açıp kapayıncaya kadar kendilerini bir traktörün altında bulabilir veya karınlarına bir boynuz darbesi yiyebilir ya da motorlu testereyle kendi bacaklarını doğrayabilirler. O sefer, yedi yüz litre sütü

dökmemiz gerekmiş, babam kafasını yağmur suyu biriktirdiğimiz fıçıya sokarak serinletmiş ama hiçbir şey dememişti. Dört yaşında hızarda yitirdiğim parmaklarım yüzünden ömür boyu vicdan azabı çektiğini biliyorum.

Ne var ki, matematik notu hiçbir işime yaramadı. Babam ölünce, işletmeyi devralmak için liseyi bıraktım. Annem buna karşıydı. Ebeveynlerinden miras kalmış olmasına rağmen çiftliği bırakmayı tercih ettiğini söylüyordu. Bir yaz gecesi, onu avludaki büyük üvez ağacının altında, kollarıyla gövdesine sarılmış ve gözlerini toprağa dikmiş halde görünce, kararımı verdim.

Eski sınıf arkadaşlarım beni ziyarete geldiklerinde, kendimi koca bir adam gibi görüyordum. Koca traktörle tekerleklerini yerden keserek avluya giriyor, ucu demirli kocaman işçi botlarımla sallana sallana yürüyor ve çiğnediğim tütünü önüme gelen yere tükürüyordum. Ve büyükbabamın yardımıyla, işler yürüyordu. Sonra o da öldü ve ziyaretçilerim gitgide azaldı. Kuşkusuz, sürekli çalışıyor olmamdan ve nadiren karşılaştığımızda canlı hayvanın et ağırlığı ve kâğıt hamuru yapılacak ağacın fiyatından başka bir şey konuşmamamdan bıktılar. Onları anlıyorum.

Neyse, artık işimize odaklanalım. Kızısan hayvanların takibi – birini bile kaçırma lüksüm yok. Reçineyle tamamen bozulmadan önce, tapanı temizlemem lazım. Veteriner çağrılacak. Ve yarın, banka. Muhasebe işlerinde geri kaldım. Ve neredeyse hiç odun kalmadı.

Evin içi buz gibi – ineklere bakmaya gitmeden önce kazanı dolduracak vaktim olmadı. Sıcak su için bir saat beklemek gerekecek. Yarın sabah mutlaka odun kesmeliyim. Sabah sağımından sonra duş alabilmek için. Çünkü lafı uzatmayalım, şehre inip onu görmeliyim. Eyvah! Yarın, suni dölleme uzmanı gelecekti. Bir de veteriner var. Üstelik hangi saatte gelecekleri belli değil! Lanet olsun!

Alışveriş yapacak zaman da olmadı. Yıllardır açık duran eski konserve kutusundaki ringa balığı adamı hasta eder herhalde – gıda zehirlenmesinden düşüp ölürsem, onun asla haberi olmaz. Adımı bile bilmiyor! Bir daha hiç karşısına çıkmamamı tuhaf bulur mu acaba?

Ama ben onun adını biliyorum! En azından belki. Şimdi, bir dilim gevrekliğini yitirmiş Wasa ekmeğine yarı acımış tereyağı sürüp, telefon rehberinde Wallin isimlerini aramaya başlarım.

Sekiz tane Wallin soyadı var, fakat hiç kadın önadı yok. Kofferdistgatan'da bir D. Wallin mevcut – adını bağırırken ne dediğini duymadım, D'li bir şey olabilir. Ancak Milli Şapşal hiç tanımadığı birine telefon açıp, D'li biriyle konuşmak istediğini söyler.

Ama cuma günü, öğlen tatiline yakın, gideceğim ona.

Hassiktir! Bu cuma, süt denetimine geleceklerdi!

Ertesi sabah, oturma odasındaki kanepede, elimde yarısı yenmiş bir tereyağlı ekmek dilimi ve yüzümde kocaman bir mutluluk tebessümüyle uyanıyorum.

13

*Şövalye attan düştü
totemi solucanlar kemirdi
ve buhar makinesini tekrar tekrar icat etmek gerekiyor
- bir tek batan güneş sadık kalıyor kendine*

Eve dönünce, ayakkabılarımı çıkararak kanepenin üzerine zıpladım ve örjan'ın kendi gözünden bile sakınırcasına bağlı olduğu Kathe Kollwitz reproduksiyonunu -karakalemle çizilmiş, ağlayan, yorgun bir kadın resmi- duvardan söktüm. Yerine, deniz kabuğu içindeki çiftin posterini astım.

Sonra cırılçıplak soyundum ve Miki'li küpeleri takıp, turkuaz rengi çorabı giydim. Isıtma zahmetine girmeden, bir bardak sıcak şarap doldurdum ve kendime kadeh kaldırdım. Evdeki tek alkol buydu.

Sonra, düşüncelerimin keyiflerine göre gezinmelerine izin vererek, bütün akşamı bu gülünç kılıkta, armonikayla *Haydi Yulaf Biçelim* 'i çalmaya çalışmakla geçirdim. Son olarak, küvete girip uzun uzun yıkandım ve suyun içinde kırmızı topla oynayıp, kelebek sabunla kendimi okşadım!

Daha iç karartıcı yaşı günleri de görmüştüm!

Tam uykuya dalıyordum ki, telefon çaldı. İlk önce, telefon numaramı nereden buldu, diye düşündüm. Ama arayan Kopenhag’dan Mrta’ydı. Doğum günümü kutlamak istiyor ve daha önce arayamamış olduğu için özür diliyordu. Görünüşe göre, karanlık bir nedenden, Robert’le birlikte tutuklanmışlardı. Ayrıntılara giremiyordu, zira hâlâ karakoldaydılar. Ben gayet dalgın bir şekilde cevap verince, neler döndüğünü anladı.

“Oldu yani!” dedi. Mrta’nın burnu, kendini ilgilendiren hususlar hariç, her koşulda av köpeği gibi koku alır.

“Yan mezardaki adamla tanıştım!” dedim ocuk gibi kıkırdarak. Bu defa onu susturmayı başarmıştım. Sonra biri Danimarka dilinde kükredi ve hat kesildi.

Orman perşembe günü kütüphaneye gelmedi. İçinde karton fişler bulunan bir kutuyu elimden düşürdüm ve bilgisayardaki önemli bir dosyayı sildim.

Cuma günü de gelmedi. Öğlen tatilinde Miki’li küpeleri çıkardım. Liliane onlarla dalga geçmişti. Kusura bakmamamı ama onların hiç de benim tarzım olmadığını söylüyordu. Ben de güldüm ve küpeleri masal çocuklarından birinin vermiş olduğunu belirttim.

Hemen hemen doğru sayılırdı bu.

Cuma ğleden sonra, saat e doğru, Olof telefonu bana uzattı. “Bayan Wallin’le konuşmak isteyen biri var”, dedi. “Sen oluyorsun herhalde.”

Midemin bozuk bir şey yemişim gibi altüst olduğunu hissettim. Parmaklarım ahizeyi tutmakta zorlanıyordu.

“Evet, ben Dsire Wallin.”

“Dsire mi?” dedi. Dolgun bir aksanı vardı, sesli harfleri çok uzatıyordu ama arayanın o olduğuna şüphe yoktu. Sesini derhal tanıdım.

"Benim adım Benny, Benny Söderström. Şansımı Wallin ismiyle bir deneyeyim dedim. Mezar taşında görmüştüm.¹"

"Evet."

"Yarın görüşebilir miyiz? Saat bire doğru, mezarlığın kapısında buluşalım mı?"

"Evet," dedim yine kısaca. Laf ebeliğinden uzaktık.

Sessizlik.

"Armonikayla *Haydi Yulaf Biçelim* ' i çalabiliyorum artık," dedim.

"Onu yanında getir öyleyse, bana da öğretirsin!«

"Mezarlıklarda armonika çalınabiliyor mu?"

"Şikâyet edecek durumdalar mı sence? Sonra da yemeğe gideriz. İki gündür gırtlığımdan lokma geçmedi."

"Benim de."

"İyi!" dedi ve başka bir şey söylemeden kapattı.

Olof beni süzüyordu. Konuşma ona oldukça tuhaf gelmiş olmalıydı. Sonra mahzun bir şekilde gülümseyerek, yanağını okşadı. Hayat onda birkaç iz bırakmış ne de olsa. Feleği şaşmış bir ergen görünce tanıyabiliyor.

Bir disket kutusu devirdim ve onları toplamaya çalışırken, kendimi yerde buldum. Ve yakalandığım gülme krizinden çıkmam zor oldu.

Temiz çorap bulamadım ve pompa çalışmak istemediği için sıcak su yoktu. Koşa koşa mezarlığın kapısına vardığımda ahır koktuğumun farkındaydım. Bazen köy bakkalına gittiğimde, insanların benden uzaklaştıklarını görene kadar, üzerimde mavi iş tulumumun bulunduğunu unutuyorum. Belki de gaz sorunum olduğunu düşünüyorlardır. Günümüzde, iyi bir sığır gübresi kokusunu tanımayı bilen az insan kaldı.

Türkuaz rengi çorabı giymişti. Bu renk mantosuna hiç uymamıştı.

“Ahır kokuyor olmalıyım, çiftçiyim ben,” diye belirttim selam bile vermeden önce. “Yirmi dört sağmal ineğim var, ayrıca yeni üyeler.”

Son görüşmemizde tüm bunları anlatacak zaman olmamıştı. “Birkaç tane de koyun,” diye ekledim. Aptalca. Ve rüzgârı karşıdan alacak şekilde durmaya çalışarak, gizlice onu süzdüm.

Gözlerini bana dikti. Sonra o yaz tatili tebessümünü yavaşça yüzüne yayıldı. “Yeni üyeler ne demek oluyor?” diye sordu.

Koku sorununu havuza giderek çözdük ve yolda, yeni üyelerin sürüyü yenilemek amacıyla elde tutulan danalar olduğunu açıkladım. İğrenç bir lacivert slip mayo kiralayıp, küçük bir tüp duş jeli satın aldım ve gidip onu havuz kenarında bulmadan önce, güzelce sabunlandım. Sarı ve gür saçlarını ensesinde toplayarak, küçük, ıslak ve düdük gibi sıkı bir topuz yapmıştı. Onu güçlkle tanıdım.

Mayosu elbette ki bej, kendisi de sıska ve neredeyse köşeliydi. Erik büyüklüğündeki göğüsleri olmasa, göze çarpmadan on dört-on altı yaş grubu erkekler kategorisine dahil olabilirdi. Yine de zayıflığı kıtlıktan ziyade Afgan tazılarını çağrıştırıyordu – hareketleri bir anlamda etkili ve enerji bakımından tutumluydu. Sözlerini süslemek için havada resimler çizen solgun elini büyülenmiş gözlerle izliyordum.

Aslında renkleri oldum olası pek sevdiğimi düşünüyordum – keza, vücuttaki et ve yağ birikintilerini de, açık konuşalım, insanın eline tutacak yerlerin gelmesi iyi oluyor. Oysa bir gün eriklerine yaklaşmak durumunda kalırsam, onunla sadece işaret parmağımın ucunu kullanabilirdim.

Bir zamanlar, *colley* cinsi bir İskoç çoban köpeğim vardı, dişiydi ve onu iyi bir soyağacına sahip, aynı cins bir erkek köpekle çiftleştirmek istiyordum. Benimki duvar diplerinden kışın kışın kaçmaya çalışıyor, o erkekle her türlü ilişkiyi reddediyordu. Birkaç ay sonra, hiç kımıldamadan durdu ve itiraz etmeden, bir kurt-labrador kırımının üstüne çıkmasına izin verdi.

Bu tür şeyleri düşünmeye bile başlamamak lazım.

Havuzu uzunlamasına iki üç kez kat ettik ve idman bisikletlerinde yarış yaptık. Sonra kafeteryaya gidip, hamuru boğaz tıkayan çörekler arasından birkaçını seçtik. Mütemadiyen konuştuk – özellikle de o konuştu doğrusu.

Bir cümlenin ortasında, ayağının baldırına sürtündüğünü hissettim ve o zaman ipin ucunu tamamen kaçırdım. Havuzda yankılanan çocuk çığlıklarına kulaklarımdaki çekiç sesleri eklendi ve havluyu kucağıma koymak zorunda kaldım. Bir müddet ayak parmaklarımızla oynastık ve bakışımı yüzünden ayırmamak için mücadele ettim. Bütün gördüğüm kımıldayan dudaklarından ibaretti ama ne söylediği hakkında en ufak bir fikrim yoktu.

Birdenbire kesik elimi tuttu ve parmaksız eklemlerimi hafif hafif ısırmaya koyuldu. Donakalmıştım.

“Şimdi bana gidiyoruz,” dedi. Ve öyle yaptık. Beyaz ve bej apartman dairesine gittik.

Bunu ölene kadar hatırlayacağım.

Kapının kilidini açtı, bir köşeye havuz çantasını, bir diğerine mantosunu fırlattı. Sonra arkasını dönüp, soluk mavi tişörtünden kurtuldu ve başını eğdi.

Etrafıma bakındıktan sonra blucinimi çıkarmaya başladım. Ve o anda penisim tamamen indi. Kendimi belediye kütüphanesinde soyunuyormuş gibi hissediyordum.

“Raflardaki bütün bu lanet kitaplar sinirimi bozdu!” diye kem küm ettim.

“Asla böyle bir şey yapılmamıştı bana!” diye dalga geçti. Ve elimi tutup, parmaktan yoksun eklemlerimi bir kez daha dudaklarına götürdü.

Sonra, doğrudan doğruya seviştik, iki defa. Bu sevişmede en küçük bir incelik yoktu – fakat durmamız düz bir hatta hızını almış bir ekspres treni durdurmak kadar zor olurdu.

Üçüncü seferde, kulağına, “Şimdi birbirinin içinde sıkışmış iki kızgın köpek gibiyiz,” diye fısıldadım. “Birinin üzerimize bir kova su dökmesi lazım!”

Hâlâ iç içe geçmiş olarak, dairede dolaşmaya başladık. Sahanda sosisli yumurta pişirirken de arkasında, içindeydım. Beline taktığı önlüğü benim arkamdan bağladı.

Sekiz ayaklı bir tarihöncesi hayvan gibi, duş almaya gittik.

Rahvan yürüme antrenmanı yaptık ve sadece bir çarşafa sarınmış olarak bu halde gazete almaya inersek, bayideki insanların nasıl korkacaklarını hayal ettik. Lakin daha çarşafı güzelce düzeltmeyi

başaramadan, kendinden geçti ve küçük, güzel bir yığın halinde girişteki halının üzerine yığıldı. Göğüsteki damarlı izler hakkında bir şey homurdanıyordu, hiçbir şey anlamadım.

Bu defa saati dert etmem gerekmiyordu, Bengt-Göran'ı akşam sağımını yapmaya ikna etmeyi başarmıştım ama ertesi günü düşünmek lazımdı. Ondan bir dakika bile ayrı kalmak istemedim ve benimle gelmesini önerdim.

İçine dördüncü kez girdiğim zaman, kasıldığını hissettim. Orasında, ihtiyar bir çoban kadının ellerindeki kadar kas vardı. Bunu ona söyledim.

Burnunu benimkine sürttü.

“Ben de elle süt sağmayı öğrenebilir miyim sence?” diye mırıldandı.

*Âşıkken, bazı kadınlar güvercin
 antilop, kedi ve ceylan olurlar
 bense
 titrek, ıslak ve saydam
 peki senin minik, mor denizanan?*

Örjan ve ben, birlikte, *Aşkın Zevkleri*'ni okurduk. Yağla birbirimize masaj yapar, sonra da *bretzel* simidinin acayip bir çeşidi de dahil her pozisyonu denerdik. Defalarca orgazm taklidi yaptım. İtiraf etmeliyim ki Örjan'ı mutlu kılmak için yapmadım bunu – hayır, kimi zaman sadece devam edecek gücüm kalmıyordu. Hedeflediği sonuca ulaşmadan, asla bırakmak istemezdi. Bilim insanı olarak da öyleydi zaten – kendine bir varsayım belirler ve onu ispatlamadan vazgeçmezdi.

Orgazmdan sonra kadınların göğsünde kırmızı damarlı izler belirlediğini okumuştum ve beni her zamanki gibi bembeyaz görünce, alnında hoşnutsuz bir kırılganlık oluşur, yeniden başlamak ister gibi bir havaya bürünürdü. Pigment üretimimde eksiklik olduğu türünden kurnazlıklar deniyordum ve o, ben yorgunluktan uykuya

dalana kadar, pigment üretimi ile sinirsel uyarı arasındaki fark gibi açıklamalara girişiyordu.

Erotizme düşkün olmadığımı düşünüyordum.

Yanılıyordum.

Havuzdaki kadınlar soyunma odasından çıktığımda, insanlar arasında Ormancı'ya bakındım ve ilk önce onu göremedim. Gözlerim ayı gibi yürüyen birini ve her zamanki kulaklı kasketi arıyordu. Sonra aniden, kiralık mayosu, dar kalçaları, geniş omuzları ve sicim gibi damarların sardığı kaslı kollarıyla, karşımda somutlaşıverdi. Yüzü ve kollarının ön kısımları güneşten yanmıştı ama vücudunun geri kalanı kireç beyazıydı. Tozlu, sarı saçları, ıslak, altın rengi lüleler halinde alnına dökülüyordu.

Kafeteryada ayak başparmağımla baldırını okşayınca, yüzünü utangaç bir şekilde buruşturarak, havlusunu kucağına koyduğu gözümünden kaçmadı.

Yumurtalıklarım tehlikeli sıçrayışlar yapmaya başlamıştı ve onu evime götürmekte sabırsızlanıyordum, bunu mümkün olduğunca çabuk yapmak en iyisi olacaktı.

O öğle sonrası dairesinde karşı cinsten biriyle beraber olan kadın Désirée Wallin'in ta kendisiydi. Yani, o sabahkiyle aynı sosyal güvenlik numarasına, aynı sürücü ehliyetine ve aynı benlere sahiptim.

Oysa ben aynı değildim artık. Belki de kişilik bölünmesine uğramıştım, pazarları gazetenin magazin ekinde böyle şeyler okunabiliyor.

Ormancı sadece başımı döndürmekle kalmamış, kendi etrafında birçok tur attırarak, bedenimden ayrılmasına yol açmıştı. Vücudum yan gelip yatar ve kıvrılıp dururken, kafamı ipin ucundaki bir uçan balon gibi tutuyordum. Saatlerce sürdü. Kırmızı damarların belirmediğini görünce, Örjan'a nostaljik bir düşünce sunacak zamanım bile oldu.

Sevişme sanatının bürünebileceği değişik ifadeleri betimleyen kitapları okuduğum zaman, esnediğim oluyor. Hep aynı konsept söz konusu. Ama bizzat yaşanınca, Richter ölçeğinde dokuz şiddetindeydi ve bunu düşünmek bile içindeki makinayı yeniden harekete geçiriyordu.

Akşamüzeri, hemen her tarafımız kızarmış, tahriş olmuştu. Bana kendisiyle gideceğimi söyledi ve diş fırçasıyla duş jelimi çantama attım.

Yanıma gecelik almadım. Fakat yağsünü kasketimi taktım.

Arabası canavara benziyordu, bir nevi kamyonetti ve yanına süzülebilme için, önce yarım ton kadar hurda demirin yerini değiştirmem gerekti. Yolda, bir benzin istasyonunda durup ekmek ve peynir aldık. Prezervatiflerin bulunduğu rafa doğru belli belirsiz bir el hareketi yaptı. Başımı iki yana salladım ve buğulanmış cama bir spiral çizdim. Örjan'ın anısına, spirali muhafaza etmişim.

Çiftliğine vardığımızda gece olmuştu, bu yüzden etrafı hiç göremedim. Lâkin havada köyün güven verici kokusu duyuluyordu ve ev büyük, eski ve kırmızı boyalıydı. Beni önden taraçaya çıkardı ve hole buyur etti. Sonra, bir teftiş turu atmak üzere, ahıra doğru gözden kayboldu.

İçeride de hafif bir köy kokusu vardı ve gerçekten açık konuşmak gerekirse, pek de iç açıcı değildi. Küf, yoğurt ve ıslak köpek kokuyordu.

Böylece, eviyle yanımda kendisi olmadan tanıştım ve buna pişmanım - bana destek olması için, üç parmaklı, sert ve sıcak eline ihtiyaç duyardım. Zira bu hususta yanılmak imkânsızdı, burası amiyane mezar taşlı adamın yuvasıydı.

Gezmeye mutfaktan başladım. Tavanda, içinde birkaç ölü sinek bulunan bir neon lamba vardı. Duvarlar gri-maviydi ve yarım asırdır öyle olduğu aşikârdı. Sinek pislikleri ve kanaviçe nakışlarla kaplıydı. Kedi yavruları, baştankaralar, kırmızı kulübeler ve kahverengi se-

petlerde aşırı turuncu çiçeklerin altına işlenmiş, *Kalpte yer olduğu zaman, evde de vardır*, gibi halk deyişleri. Pencerenin pervazında, ellili yıllardan kalma siyah bir vazodaki tozlu ölmezotları kadar ölgün bir dizi yeşil bitki duruyordu. Oturulacak yerine kumaş şeritlerinden, dokuma elışı bir örtü atılmış tahta bir sedir, ne için olduğu belirsiz pis bir bez, üzerinde çiçekli, kahverengi yastıklar bulunan sandalyeler. Bir köşede yuvarlak köşeleri ve bombeli tepesiyle tek başına hüküm süren eski buzdolabının üzerinde, porselen bir ayakkabı içindeki mavi kumaştan yapılmış bir gül ve zamanla neredeyse saydamlaşmış bir plastik kedi vardı. Peyniri buzdolabına koydum, hemen hemen boştu ve çürümüş bitki gübresi kokuyordu.

Sonra yandaki odaya geçtim. Elimle yoklayarak, kalça hizasında kocaman ve siyah bir elektrik düğmesi buldum. Vinilden yapılma, koyu yeşil duvar kaplamaları genişip sarkmıştı, duvarlarda yosun çıkmış gibi bir izlenim uyandırıyor. Dikmelerinden biri kırılmış eski bir divan ve birbirine uymayan, rengi solmuş örtüler. Çam ağacından yapılmış, aynalı bir büfe ve üzerinde koca bir televizyon. Ellili yıllara ait, bol köşeli bir koltuk, *Ülke*'nin eski sayılarıyla dolu bir gazetelik – ve yine kanaviçe nakışlar. Ve bir de, köydeki parmaklığın önünde kavgı eden çocukları resmeden şu meşhur taşbaskının röprodüksiyonu.

Kendi kendime, “Burada post-modern kültür akımına uygun bir kafe açılabilir ve çok da güzel olur!” diyerek, moralimi yükseltmeye çalıştım. Ardından, böyle bir eve mesela Estonya’da rastlasaydım, kuşkusuz heyecan verici hatta egzotik bulurdum, diye düşündüm. Ama yine de ağzımın kenarlarının acıklı bir tebessümle donduğunu hissettim.

Ve yatak odasına girip de grimsi çarşafli dağınık yatağı görünce, bu sahte gülümseme de kesin olarak silindi.

Mahzenden geçerek geri geldim ve ahır kokusunu eve taşımamak için, aşağıda bir duş aldım. Mahzendeki duşu pek kullanmazdım, çünkü açıkçası orayı asla gerçekten doğru dürüst temizlemedim. Kirin kökünü kazımak için sanayi tipi basınçlı makine kullanmak gerekir herhalde. Bu, evin hemen hemen her tarafı için geçerli aslında. İyi de, lanet olsun, ne zaman?

Annem günde en az on saat çalışırdı, ben de on beş saat civarında çalışıyorum, toplamı yirmi beş eder, ayak parmaklarımı da saysam bile, o kadar zamanı bir araya getiremem. Bu gerçek ve kesin olarak kabullenmekten başka yapacak bir şey yok. Pırıl pırıl yer döşemesi, ev yapımı kurabiyeler ve ütülü çarşafarla beraber yok oldu.

Orada, duşun altında şarkı mırıldanırken, onun, bej sevgilimin o sırada mutfakta bembeyaz elleriyle sofrayı kurmakla meşgul olduğunu, buzdolabından vaktiyle hep çiftlikte hazırlanan şu tuzlu sığır filetolarından biriyle soğuk bir bira ve fırından çıtır çıtır taze ekmek çıkardığını hayal ettim. Ve üzerine pudra şekeri serpilmiş gofretler.

Böyle şeyler yapmadığı açıktı, birdenbire gofreti nereden bulacaktı ki? Statoil'in naylon torbasını bile boşaltmamış, çay için su falan da kaynatmamıştı. Onu, oturma odasındaki kütüphanenin karşısında, elini kolunu sallayarak kitapların arkasını incelerken buldum. Zavallı kızcağız, hiç de iyi bir yere dükkân açmamıştı, orada eski ders kitapları ve bir okuma grubundan gelen, anneme ait birkaç

romandan başka bir şey yoktu – ve Konfederasyonun on beş senelik süreli yayın ciltleri.

Kendimi rahatsız hissediyordum biraz. Onun dairesinde aklım başımda değildi belki ama yine de kitaplarla kaplı iki duvarını bir kenara not ettim.

“Yatakta okuyacak bir şeyler mi arıyorsun? Hangisini tercih edersin, ortaokul kimya kitabını mı, yoksa Konfederasyon dergisinin 1956 koleksiyonunu mu? O sene, domuz besiciliği alanında çok gelişme oldu,” diye çabaladım. Bana gülümsedi, yaz tatili tebessümüyle alakası olmayan, yorgun bir gülümsemeydi bu.

Mutfığa geçtik ve fincanları çıkarıp su kaynatmaya giriştim. Masaya oturarak, *Köylü* dergisini karıştırmaya başladı.

Bu bana biraz tuhaf geliyordu. Böyle hizmet beklemesi yani.

“Bakaloryadan sonra da yıllarca okudum,” dedi birden. “Ve genelde, *Dagens Nyheter*’in genel kültür sorularına, hile yapmadan, doğru cevap veririm. Ama otomatik dolduruculu römorkların ya da inekler için meme koruyucuların var olabileceği hiç aklıma gelmemişti.

Konuşmadan bekledim. Bana bir şey demeye çalışıyordu. Ekmeği masaya koydum ve bir dilim almak için, dalgın bir halde elini uzattı.

“Demek istediğim şu ki, sen bu aletlerle her gün karşılaşıyorsun, önünün arkasının neresi olduğunu gayet iyi biliyorsun. Bunlar senin için, Lacan’ın teorilerinin benim için olduğundan daha karmaşık değil.”

“Lacong mu?” dedim. “Kim bu adamcağız? Yağ ayırıcıyı icat eden kişi olmasın?”

Bu lafların iyi bir duygudan kaynaklandığını elbette anlamıştım. Kitaplarım olmadığı ve okula devam etmediğim için kendimi aptal hissetmememi istiyordu. Kendisinin de eksikleri olduğunu göstermek istiyordu, falan filan. Yine de beni rahatsız etti. Kendini ne sanıyordu

ki, o olmadığım için beni teselli etmeye kalkıyordu? Surat astığımı zannetmiş olmalı, çünkü başını kaldırmadan baktı bana.

“Bütün söylemek istediğim şu: Burada, sedirinde oturması gereken, kalın ve örgülü sarı saçlarıyla, 'Bak, Benny, bu sene inekler için yeni meme koruyucusu modelleri çıkıyormuş! Hem belki de otomatik dolduruculu bir römorka yatırım yapmalısın, Krone 2400'ler fena değil,' diyen bir kız. Ben senin işlerinden hiçbir şey anlamıyorum.”

“Öyle bir kız arasaydım, geçici eleman ayarlayan aracı kurumlara başvururdum," dedim. "Veya *Ülke*'ye küçük bir ilan verirdim: Traktör ehliyetli kadın aranıyor, herkese cevap garantisi. Kız aramaya mezarlığa gidersen, karşına çıkanla yetinmek zorundasın. Hem elle süt sağmayı öğrenmesi gereken sen değil miydin?"

Yaz tatili tebessümü yeniden ortaya çıktı.

“Bana ders verecek donanımın var mı?" dedi.

Vardı. Orada ve anında .

Sonra yatağa süründük. Niyetim olmasına rağmen, temiz çarşaf yayacak gücüm bile kalmamıştı.

Gecenin ortasında uyandım, zira nefes nefese ve panik halinde, yatakta oturuyordu.

“Örjan?" dedi kısık ve sert bir sesle, ter içinde kalmış eliyle kolumu yoklayarak.

“Yok, burası benim evim," diye fısıldadım ve sakinleşene kadar kolunu okşadım. Üç parmağımı alıp ağzına götürdü ve iç çekerek uykuya daldı.

*Haritayı doğru yönde tutmayı dahi
bilmiyorsam
yüksek kalitede yürüyüş ayakkabıları
ve güvenilir bir pusula
neye yarar?*

Yatağın kenarına oturmuş, ince ve dik saçlarımı örmeye çalışan Benny tarafından uyandırıldım.

Gecenin ortasında olduğumuzu sanıyordum ve kafam hâlâ ne olduğu belirsiz kâbuslarla meşguldü. Örjan'ın bana can yeleği giydirmeye çalıştığı bir karabasanla. "Gerek yok, denizkabuğuyla bir tur atacağım sadece..." demeye çalışmışım, fakat etrafımda göz alabilmesine uzanan sudan başka bir şey görmüyordum. Galiba inledim.

Benny beni yatakta yuvarladı ve diğer tarafı örmeye koyuldu.

"Senden bir şey yapabileceğiz herhalde," dedi. Ama sabah sağımını kaçırdın. Saçları ıslaktı ve sabun kokuyordu.

"Yıkıl karşımdan, pis köylü!" diye gakladım. "İneklerini al ve kaybol! Git bana sütlü kahve, kruvasan ve *Dagens Nyheter*'in kültür sayfalarını getir! Sonra serbestsin. İster tarım haberlerini dinle, ister başka bir şey yap!"

Saç örgülerini başıma sarıp birbirine bağladı ve bisiklet lastiği ebadında bir bantla tutturdu.

“Yarın işe böyle gidersin,” dedi. “Ahır çizmeleriyle. Ve köylü kadınlar gibi salınarak yürür, onlara toynak bakımından söz edersin.”

Salınma konusunda zaten hazırlıklıydım. Bacak aram şişmişti, fena halde yanıyordu.

“Boğaya dikkat etmeyince böyle olur işte,” dedi kendinden pek memnun bir edayla.

Mutfağa indik ve şenlik benzin istasyonunun gayet sıradan ekmeğiyle devam etti. Benny yulaf bulamacı ve elma hoşafı tıkmı, midesinin dibi yok gibiydi. Ekmeğimi kendim yapıp yapmadığımı sordu. Ben de, hep ekmeklerin ağaçtan toplandığını, ilk baştaki küçük ekmeklerin dallarında bırakıldıkları takdirde büyüyüp olgun somunlar haline geldiğini zannettiğimi söyledim.

Güldü lakin biraz zorlama bir gülüşe benziyordu bu.

Sonra beni zorla arazisini gezmeye götürdü. Her şeyi göstermek için sabırsızlanıyordu. Ben başımı sallıyor, ah, oh, oo gibi sesler çıkarıyor, işi biliyorsunuz patron türü laflar ediyordum. Zor olmuyordu, çünkü çiftlik sonbaharın son yapraklarının dekor oluşturduğu bol vadili bir manzaraya gayet güzel bir şekilde yerleşmişti. Daha yeni sürdüğü, kara ve verimli toprak üzerindeki hafif sis katmanları. Parlak kırmızı üvezler. Söylediğine göre, annesi onlardan olağanüstü bir jöle yapıyormuş. Ambarın arkasına temizce dizilmiş, içleri bir çeşit mayalanmış otla dolu, devasa plastik sucuklar. Ve tıka basa doymuş, uykulu ineklerle dolu bir ahır – bir ineği doğal büyüklüğünde görme fırsatım pek olmamıştı, biraz gerçekdişiydılar.

Tabii ki, doğruca danaların bulunduğu bölmeye yöneldim ve o ceylan gözlü, sevimli hayvancıkların parmaklarımı emmesine müsaade ettim. Bu sırada Benny, yeni gübreleme tekniklerindeki son kurnazlıkları göstermek için, kolumdan çekiştirip duruyordu.

Bunların beni az da olsa ilgilendirebileceğini gerçekten düşünmüş olamazdı herhalde! Koyunlar hâlâ dışarıdaydı. “Ama çok geçmeden onları içeri sokmamız gerekecek!” dedi. Biz mi?

Bir başkasının düşünün ortasında olduğum gibi bir hisse kapıldım. ‘Yirmi dört sağmal inekli, çekici toprak sahibine’ tuzak kurmakta olan birinin rüyasında. Hâlbuki benim hiç de böyle bir amacım olmamıştı. Daha ziyade, kız kurusu olarak kalma fikriyle barışmıştım. Gerekirse bir kedi edinilebilirdi. Ve hormonları istikrarlı bir düzeyde tutmak için, küçük dozlarda bir oynaş.

Mârta’nın hep dediği gibi, bu kadarı *too much*’tı³ sanki. Her halükârda, yirmi dört fazlaydı. Ama bunu ona söylemedim. İnekle-riyle öyle iftihar ediyordu ki...

Sonra, canım evime dönmek isteyince, sorun çıktı tabii. Bir gün ve bir gecede kaldırabileceğim kanaviçe ve gübreleme yöntemleri öğrenme eşiğim tamamen dolmuştu. Çetin bir denemeden geçmiş olan bedenimi sıcak bir banyoyla şımartmaya, *Dagens Nyheter* oku-maya, biraz Boccherini dinlemeye, bir ıhlamur içip, beyaz ve temiz çarşaflarda yatmaya gereksinim duyuyordum.

Düşünmeye ihtiyacım vardı.

Lâkin ben tüm bunları sevecen bir üslupla ifade etmeye vakit bulamadan, Benny derin dondurucudan bir kilo kıyma Çıkardı ve bana doğru atarak, coşkuyla, akşam yemeğimiz olduğunu söyledi -köfte yapabilir miyiz acaba? Bakışım ondan donmuş kütleye gitti, sonra yine ona döndü. Kültürel bir şokunun etkisi altında bulunduğum ve kısa bir süreliğine alışık olduğum ortama geri dönmem gerektiği gibi abuk sabuk laflar ettim.

3 (İng.) Çok fazla, (ç.n.)

Bana baktı ve uzun antenlerinin yüzümü yokladığını hissettim. Evet, Benny ruh hallerine duyarlı biri. Bu, dilsiz hayvan dostlarımızla iyi bir ilişki kurmak için gerekli herhalde.

Ve muhteşem tebessümünün önünden bir bulut geçti.

“Elbette, ben seni götürürüm!” dedi yalnızca. “Pazarları otobüs yok.”

Beni şehre götürdü, kırk kilometre, keçe başlığıma hafifçe dokundu ve sokakta bıraktı. Eve dönüp akşam sağımını yapmak için acelesi vardı.

Kapımı açıp, önceki gün çifit çarşısına çevirmiş olduğumuz dairemi görür görmez, ruh hâlim yeniden değişti ve derhal geriye döndüm. Yalnızca gülümsemesinin söndüğünü görmemek için, her şeye rağmen o donmuş et kütesinin sorumluluğunu üstlenmeli miydim yoksa?

Ama insan kendini kandırmamalı, onu köfte haline getirmeyi zaten beceremezdim, işte asıl mesele bu. Ben ve Örjan çoğu zaman vejetaryendik. Ve onun ölümünden beri, sadece dondurulmuş hazır köfte satın aldım. Annemin evinde oturduğum dönemden beri de ev yapımı bir köfteyle karşı karşıya kalmadım. Ve annem sevgili Désirée’ciğinin âlim ellerini yapış yapış harçla kirletmesine izin verecek kadın değildi.

Bugün, bunu ondan istesem bile, bana köfte yapmayı öğretebilecek durumda değil. Onu son ziyaretimde, bana Bayan Karin diye hitap ediyordu ve kahve servisi yapılmadığı için beni azarlardı.

Tekrar geri dönüp evime girdim ve küveti sıcak suyla doldurdum.

Bir şeylerin yolunda gitmediğini elbette fark ettim, salak değilim. Çiftlikte gösterdiklerim onda, kendi sindirim sistemimin işleyişini anlatsam ne kadar tutku duyacaksa, aşağı yukarı o kadar tutku uyandırdı. Nazikti elbette. Kurnazca sorular sordu. Ama gözleri ilgiyle dolup taşmadı, doğrusu.

Kendi kendime, o bana kütüphaneyi gezdirip, rafların kenarındaki harflerin anlamını ve fiş sisteminin düzenini açıklamış olsa, benim de daha fazla coşku duymayacağımı söylemeye çalıştım. Ama kendimi pek ikna edici bulmadım. Demek istediğim: Ne de olsa, kitap kitaptan öte bir şey değildir. Oysa çiftlik çiftliktir.

Ve ona bir paket dondurulmuş kıyma verdiğimde, daha paketi ona attığım anda, yani kıyma henüz havadayken, bunun yapılmaması gereken bir hata olduğunu anladım.

Bu konuyu pek düşünmemiştim. Benim yaşadığım bölgede, erkekler eve çığ bir geyikle gelir, onu karılarına verir ve daha sonra, ara aşamaları hiç merak etmeden, leziz bir yahninin kendilerini beklediği sofraya otururlar. Sanırım, genel hatlarıyla, o tıkınacak bir şeyler hazırlarken, benim de düve ahırını temizleyecek vaktim olacağını tasarlamıştım. Böylece, akşam sağımından önce, hem yemek yiyecek hem de bir siesta –ha ha– yapacak zamanımız olacaktı. Pakete, sanki karşısında donmuş inek gübresi varmış gibi baktı.

Sonra da evine dönmek istedi. Bu isteğe boyun eğmekten başka yapacak bir şey yoktu.

Yol boyunca, elini ensemden ayırmadı. Arada bir, parmakları saçlarımla oynuyordu.

“Seni incitmek istemedim,” diyordu parmaklar. “Sakın bunun sonun başlangıcı olduğunu düşünme.”

Onlardan başka, kimse hiçbir şey konuşmadı arabada.

Akşam, Bengt-Göran ve Violette’in evlerine gittim.

“Yanında bir kız olduğunu gördük!” dedi Violette, meraklı meraklı.

Bengt-Göran bana göz kırptı ve sanki az önce porno film seyretmişiz gibi, küçük bir gülücük göndererek, dirseğiyle dürttü. Tamam, doğru, Violette’ten önce, arada sırada böyle şeyler yaptığımız olmuştur. “Şehirden gelen biri mi? Ha?” diye directti.

Bengt-Göran şehirli kızların daima kızıışmış oldukları, siyah dantelden, ortası yarık, seksi külotlar giydikleri ve biriyle baş başa kaldıklarında hemen bacaklarını açtıkları yanılsaması içindedir. Gerçekte var olan ve kendi halinde yaşayıp giden küçük şehri düşününce, bunlar gülünç geliyor insana. Hele Bengt-Göran’ın beni boynumdan sıkıca tutup samanların üstüne deviren ablasını düşününce... On dört yaşındaydım, o ise on yedisindeydi. Bu benim ilk ve her halükârda onunla son seferimdi. Daha sonraları, ondan öyle korkuyordum ki, gözüne görünmemek için birçok defa yolumu uzatmak zorunda kalmıştım. Küçük dantelli külotlar onu kesmiyor, hiç giymemeyi tercih ediyordu. Bengt-Göran’ın bunların hiçbirinden haberi yok tabii. Hem şimdi ablasının dört çocuğu var ve bir sumo güreşçisine benziyor.

“Hı-hı. Şehirli bir kız. Mezarlıkta buldum onu. Orada karşılaştık yani.”

“Evet, benim de gözüme biraz solgun göründü zaten,” diye başladı Bengt-Göran kahkahayı basarak.

Oysa Violette soğuk bir tavır takınmıştı. “Mezarlık mı?” dedi. “İlla dikkat çekmen lazım, öyle değil mi?”

Violette tarafından böyle bir yargıyı hak etmek için ne yaptığımı bilmiyorum. Belki de baş başa sohbet ettiğimiz ve alkolün yardımıyla biraz samimileştiğimiz şu partiye dayanıyordur. Bengt-Göran’a köylü atalarından miras kalan melankoliden kurtulması için gereken kadının, kesinlikle kendisi olduğunu açıkça söylemiştim ona.

Köylülerin atalarından kalan melankolileri! Bunu düşünmek bile, içimde kafamı kuma gömmeye isteği uyandırıyor!

“Şuna baksana, bütün bu hayhuyun ortasında nasıl da sessiz ve içine kapalı duruyor!” diye hıçkırmıştım.

“Zilzurna sarhoş, o kadar,” diye karşılık vermişti Violette. Ve haklıydı elbette. Bengt-Göran bu konuşmadan hemen sonra gidip bir leylağın dibine kusmuştu.

“Köfte yapmayı bile bilmiyor,” dedim. “Sadece kitap okumayı ve Lacong diye birinin teorilerinden bahsetmeyi biliyor!”

Biraz abartmanın kimseye zararı olmaz. Gofret eşliğinde kahve içmeye davet edilmeyi ve apansız nişan ilanı falan beklemesinler. Durum yeterince karmaşıktı zaten.

“Köfte mi? Köfte yapmayı bilmiyor mu yani?” dedi Violette, gözlerini kendinden hoşnut bir edayla masanın diğer ucuna dikerek. Orada, kıtır kıtır, altın rengi köftelerle dolu, leğen kadar büyük bir tabak duruyordu. “İster misin?”

“Haklısın Benny!” diye güldü Bengt-Göran yine şu porno film bakışıyla. “Onları kullandıktan sonra atmak daha iyi! Evlilik bataklığına bulaşayım deme sakın!”

Bengt-Göran’ın dünyasında, köfte yapmayı bilmeyen bir kadına kimse ciddi olarak bağlanamaz, hele evlenmesi asla mümkün olamazdı.

Violette tepeleme köfte dolu bir tabak uzattığı ve sonra kendi elleriyle toplamış olduğu yabanmersinlerinden verdiği zaman, ben de Bengt-Göran'ın fikrine katılmaktan uzakta değildim.

*Yalnızlığın tadını çıkarıyorum
bırakıyorum, bir dakikalık sessizlik dilimin üzerinde erisin
beni rahatsız etmeye, tozlu güneş ışığı geliyor sadece*

Dairem iki katlı binaların kuşattığı bir avluya bakıyor. Konutlara ayrılmış bu mahalle yirmi yaşlarında olmalı. Ağaçlar kocaman, pencereden görünüyorlar. Kum havuzlarına gelen giden çok olmuyor. On beş sene önce orada kumdan kaleler yapanlar yuvayı terk ettiler artık. Lakin ellili yaşlardaki ebeveynleri hâlâ burada oturuyor. Bozguncu alışkanlıkları olmayan, iyi ve dengeli insanlar.

Pencerelerimin altında bol bol sessizlik mevcut yani. Güneye dönükler ve güneş, Venedik tarzı ahşap storlarımın arasında süzülerek, beyaz kanepelerin üzerinde çizgiler meydana getiriyor. Merdivenden ayak sesleri duyulduğu oluyor ama sık değil, en üst katta oturuyorum. Pencereyi açtığımda, hava akamı, Örjan'ın daha bir filizken alıp yetiştirmiş olduğu kocaman *figus benjamina*'yı dans ettiriyor. Fakat ben, çabuk üşüyen biri olduğum için, pencereyi uzun süre açık tutmuyorum. Aksine, radyatörleri sonuna kadar açıyorum ve evin sıcaklığı genellikle yirmi üç dereceden fazla oluyor.

Beyaz sabahlığıma sarınarak kanepelerden birinde uzanıp yatmayı ve güneş ışınlarının odayı çizgilerle donatmasını seyretmeyi pek seviyorum.

Bazen elimi kaldırıp, güneşin onu da çizmesine izin veriyorum. Duyulan tek tük sesler, buzdolabının vızıltısı ve cama çarpmakta ayak direyen geç kalmış bir sonbahar sineğinin çıkardığı tıkırtılar oluyor.

Benny'yle aramızdaki hikâyenin tamamen imkânsız olduğunu gayet iyi biliyorum.

Tatilin son günü, çınarların gölgesinde, bir kadeh soğuk reçine şarabının karşısında durduğumuz zamanki gibi bir şey bu. Hani insan, köklerini koparmanın, yalnızca gelip oraya yerleşmenin ve günü gününe yaşamanın, herhangi bir iş bulmanın, güzel kokulu ot saksılarıyla dolu, güneşli bir terası olan, beyaz bir ev tutmanın hayalini kurar ya... Oysa beş saat sonra çiseleyen yağmur altında Arlanda havalimanına ineceğimizi, ertesi gün ayarlanabilir büro sandalyemiz üzerinde yeniden strese gireceğimizi ve geriye tenimizdeki güneş yanığından başka bir şeyin kalmayacağını kesin olarak biliriz. Ki o da üç hafta içinde banyo suyuyla beraber küvetin deliğinden akıp gidecektir.

Benny'yi düşünürken böyle hayaller kuruyordum işte – tüm bunları korumanın bir yolu olmalı! Giriş kapısını kilitlemek ve ben işten dönene kadar adamı dolaba kaldırmak lazım. Antonio Banderas'ın oynadığı şu kült İspanyol filmindeki gibi.

Kendimi onun hayatında hayal etmeye çalıştım. Ama zihnimde hiçbir görüntü belirmedi.

Yalnızca kırk kilometre mesafede, hemen hemen benimle aynı yaştaki İsveçli bir adamın evinde, böyle bir kültürel karşıtlığın var olabileceği hiç aklıma gelmemişti.

Dini yükümlülüklerini yerine getiren bir Müslüman'la ortak noktalarımı daha kolay bulurdum herhalde.

Siyasi sürgün olmak zorunda kalmış, hâlihazırda toplu konutlarda duvarları Farsça şiir kitaplarıyla kaplı, tek odalı bir dairede yaşayan, melankolik bakışlı, esmer ve cılız bir adam hayal etmeye başladım hemen. Gündüzleri, üniversite diplomalarına rağmen çöpçü olarak çalışıyor, geceleriye politik ve şairane arkadaşlarıyla sigara dumanına boğulmuş toplantılara katılıyordu. Ya da unutulmaz siyah-beyaz filmler seyretmek için sinema kulübüne gidiyorduk. Ve ben onun kültürünü öğreniyor, şiirlerini tercüme edip, diktatöre karşı savaşmak amacıyla sokaklarda para topluyordum. Muhteşem halıların üzerinde oturup, bol baharatlı, egzotik yemekler yiyorduk...

Ama Benny'nin kasvetli mutfağında köfte yapmak ve bütün hafta, bütün sene boyunca yirmi dört ineğin kölesi olmak? Kir pas içindeki banyoyu temiz tutmaya çalışmak, sıcak su için sobaya odun atmak, *Ülke*'de yayımlanan yazılar hakkında konuşmak? Ben mi?

Ben ırkçıyım herhalde ama alışılmış türden değil.

Yine de günlerce, ellerim telefonun üzerinde uçuşup durdu. Bazen o çalmadığı, bazen de ben aramadığım için.

Alçaltıcı bir his olan, ergenliğe geri dönme duygusuyla mücadele etmek için, kendimi akşamları evde kalmamaya zorluyordum. Fazla mesai yapıyor, sinemaya gidiyor, bekâr kadın meslektaşlarımla barları dolaşıyordum. Beni dikkat çekici, neşeli ve sosyal buluyorlardı. Ben de aynı görüşteydim.

Sonbahar yağmurlarıyla birlikte hava bozdu. Artık, oynayacak güneş çizgilerim de yoktu. Ve bu iç karartıcı grilikte, apartman dairem bir dışının bekleme salonu kadar coşku vericiydi. Biraz aykırı olan tek şey, doğum günümde Benny'nin hediye ettiği posterde, deniz kabuğundaki âşık çiftin arkasında doğan fosforlu güneşti.

Saat başı Benny'yi düşünmediğim tek bir gün bile olmuyordu.

Kütüphanede, *Ülke*'ye dalıp gittim. Liliane buna duyduğu şaşkınlığı gürültülü bir şekilde belli etti. Belediyeden istenen, hendeklerin kazınıp temizlenmesi hakkındaki bir makaleyi aradığımı söyledim.

Olof kimi zaman sanki bana bir şey sormak üzereymiş gibi bakıyordu. Ama bundan sakınacak sağduyuya sahipti.

Bir gün, öğle yemeğimi farklı kökenlerden göçmenlerin kendi mekânları haline getirdikleri küçük bir kafede yemek gibi bir delilik yaptım. Tek başıma oturduğum masadan, gözlerimi onlara öyle inatçı ve büyülenmiş bir şekilde diktim ki, niyetimi tamamen yanlış anladılar ve kendimi, kimseye anlatmamayı tercih ettiğim, uygunsuz konuşmalar içinde buldum. Üstelik orada bulunma nedenim öyle bulanık, hatta saçmaydı ki, saç diplerime kadar kızardım.

Günler geçtikçe, eski depresyonum geri geldi. Ve Märta hâlâ geri dönmemişti. Gecenin yarısı boyunca süren banyolar yapıyordum, derim ağarıp buruşuyordu. Eve cep formatında tonlarca fantastik edebiyat taşıyordum. Kelebek sabun, kullanıla kullanıla, pembe ve şişkin bir kütleden ibaret kalmıştı.

Bana o kadar doğru gelmiş olan şey, nasıl bu kadar ters gidebiliyordu?

Hiç sesi soluğu çıkmadığına göre, rekabetin bu aşamasında Benny de kendine aynı soruyu soruyordu kuşkusuz.

Onu aramak için telefonu her elime alışımnda, çevir sesi kesilene kadar ahizeyi kulağıma yapışık tutuyordum. Kültürel bir şok yaşadığını ve yalnız kalmaya ihtiyacı olduğunu söylemişti. Üç gün onun aramasını bekledim ve sonra ben aradım. Açan olmadı.

Eski bir “Geçmiş Olsun” kartı bulup, zarfın üstüne adresini yazdım ve pul yapıştırdım. Ama hemen yırtıp attım.

Birçok kez, şehre inip kütüphaneye uğramayı düşündüm. Lakin bunun aşırıya kaçmak olacağını hissettim.

Hava gittikçe kötüleşti. İki günümü, komşuların on üç yaşındaki oğlu yardımıyla, koyunları ağıla sokmakla geçirdim. Fazla uzun zaman dışarıda kalmış ve seçkin jimnastikçiler gibi kas yapmışlardı. Erkek kuzular çitlerin üstünden tele bile değmeden uçuyor, dişiler ceylan gibi sekiyordu. Onları mezbahaya yollasam, kelle başı getirecekleri para, benim McDonalds’da iyi bir kayıntıya ödeyeceğimden fazla olmazdı. İhtiyar Nilsson’dan yardım alarak çiftlikte kesmeye kalkarsam da, kaslarının hakkından gelmekte zorlanırdık. Ufaklıkla beraber, karla karışık yağmur altında deliler gibi koşturduk. Başta çocuk olmak üzere, taksicilerden beter küfrediyorduk. “*Fuck you,*” diye bağırıyordu koyunlara.

Onları niye elden çıkarmadığımı bilmiyorum. Birkaç koyunumuz olmasını isteyen annemdi. Keçe kursları için yün topluyordu.

Patates ve fasulyeyle pişirdiği kuzu soteyi düşünmek bile ağzımı sulandırıyor. Tarifini öğrenmek hiç aklıma gelmemişti.

Annemin ölebileceği de aklıma gelmemişti hiç.

Bu koyunları başımdan atsaydım, çok acı çekerdim. Yapmak zorunda kaldığım en kötü şeylerden biri, ölümünden hemen sonra onun odasına girmektir. Hâlâ kokusunu taşıyan giysileri atmak, okuma gözlüğüne, ilaç şişelerine ve örgü fasiküllerine dokunmak. Kimse beni buna hazırlamamıştı. Ben de en kolayını yapmayı seçtim o zaman. Her şeyi birkaç eski bavula koyup, tavanarasına çıkardım. Ve yatak çarşaflarını toplamak dışında, odasını olduğu gibi bıraktım. Pencerenin pervazında, şu minik, mor-mavi çiçekleri olan bitkilerden bir sürü vardı. Artık ölmüşlerdir herhalde.

Şu “kültürel şok” deyiimiyle ne demek istiyor ki?

Bu sabah, bazı işleri halletmek için şehre inmiştim. Birçok kez onu gördüğümü sandım. Kooperatifte, Berggren’in hırdavat dükkânında, mandırada!

Bengt-Göran, kuşkusuz sapkın, şehirli kız arkadaşımı daha yakından görmek için iki akşam üst üste bana uğradı.

“Onu bir daha buraya getirir miyim, pek bilmiyorum,” dedim.

Dilsiz hayranlığı Bengt-Göran’ın nefesini kesiyordu. Madem öyle, kadınları yığınla tüketip sonra attığıma inansın.

Ne Désirée’yi özlediğimi bilmesine gerek var ne de akşam telefonu, yanımda yukarı çıkarıp, oradaki fişe taktığımı.

*"Melekler dehşete kapıldılar!
 Tanrının yanına sığındılar:
 Ah, Tanrım, baksana
 Salamite ve Sulamit ne inşa ettiler!"*
 Zacharias Topelius'un⁴ *Samanyolu*'ndan

Märta nihayet Kopenhag'dan dönmüştü. İş çıkışında, küçük bir koli yüksek alkollü Tuborg ve Danimarka hatırası bir hediyeyle –can biçimindeki cam bir fanus içinde, üzerlerine suni kar yağan bir çift plastik ve çıplak âşık– beni bekliyordu. Çay demleyip kanepelere yayılmak için evime gittik.

Kopenhag'da gerçekten ne yaptıklarını sorduğumda, kaçamak bir cevap verdi.

"Şimdi benden bahsetmenin sırası değil," dedi. "Ve sen bunu gayet iyi biliyorsun!"

O zaman, son haftanın eksiksiz bir raporunu verdim ona. Märta'dan herhangi bir şeyi saklamaya çalışmak zaman kaybıdır. Her halükârda, içinizdeki bulanık sulardan istediği şeyi bulup çıkaracaktır.

4 1818-1898 yılları arasında yaşamış Finlandiyalı romantik şair.

Her şeyi anlattım. Amiyane mezar taşını, şapşal kasketini, nakışları, sinek pisliklerini ve yosun duvar kaplamalarını.

Küçümseyici bir edayla dudak büktü. "Seni anlamakta zorlanıyorum," dedi. "Bu adamda, iyi bir oyun arkadaşı olmak için gereken her şey var gibi geliyor bana! Ve sen, ev dekorasyonu ile ilgili birkaç ayrıntı yüzünden ağlayıp sızlanıyorsun! Duvarlarında nakışlar asılı olmasından sana ne? Hem kendisi yapmamıştır ki onları. Sadece, ebeveynlerinin anısını yok etmek istememiştir herhalde. İsveç'teki bütün köy evlerinin Carl Larsson'un tablosuna benzediğini mi sanıyordun?"

Durdum. Gerçekten de, zihnimde İsveç köy evlerinin içini canlandırarak olsam, gözümün önüne Carl Larsson tarzı bir şey gelmesi kuvvetle muhtemeldi. Ocakta ateşin çıtırdadığı büyük bir mutfak, kuzinenin üzerinde bakır tencereler ve tavanda asılı bir çubuğa dizilmiş çavdar çelenkleri. Kendimi hedef tahtası gibi hissettim ve sesimi yükselttim.

"Sen de benim kadar iyi biliyorsun ki, sorun dekorasyon ayrıntılarından ibaret değil! Söz konusu olan, yaşam tarzlarının çatışması! Benim kapımdan içeri asla bir nakış giremeyeceği gibi, onunkinden de asla bir Kathe Kollwitz eseri girmez herhalde. Bu sadece bir zevk meselesi değil. Bunu en başta kendimize itiraf etmeli!"

"Duvarına deniz kabuğundaki çiftin posterini neden astın öyleyse?" diye sordu Märta, kurnazca.

"Çünkü beni çok mutlu etmişti..." diye mırıldandım.

Märta bilgiççe başını salladı.

"Peki, sen beni, dizlerimin arasında süt kovasıyla, uçayaklı bir tabureye oturmuş olarak hayal edebiliyor musun, gerçekten?"

"Lanet olsun, onun evine iş görüşmesi yapmaya gitmedin ki sen!" diye kükredi Märta. "Adam yıllardır, hatta belki de hayatın boyunca yaşadığın en iyi sevişmeyi sundu sana. Ve seni güldürdü.

Bunlar, kuş dostu kocan gibileri aşan şeyler. Duvarda birkaç sinek hoku olsa ne olur yani? Ödleşin tekisin sen! Bu nimetlerin tadını çıkar! Aksi halde, doğruca gidip, kafanı kuştüyü yorganının tertemiz kılıfı içine gömebilirsin!”

“Ne yapmalıyım o halde? Kafasının nasıl çalıştığını bilmiyorum! Hiç arayıp sormadı da!”

Märta karın altındaki âşıkları içeren fanusu havaya kaldırıp salladı.

“Pekâlâ, şimdi, bu dalgayı ve birkaç Tuborg alıyorsun, anladın mı, sonra bir paket de donmuş köfte satın alıyorsun ve yarın akşam, ona sürpriz yapmaya oraya gidiyorsun. O ilk adımı atmış. Eğer her şeyin suya düşmesini istemiyorsan, şimdi sıra sende. Arabamı ödünç alabilirsin!”

Aklıma Salamite ve Sulamit geldi birden. *Samanyolu*’ndaki iki karakter. Küçükken, pek fazla bir şey anlamamama rağmen, Zacharias Topelius’un bu şiirine âşık olmuş ve annemin yardımıyla ezberlemiştim. Annem, kadınların hiç umurunda olmasa da, arkadaşlarının karşısında beni masaya çıkartıp bu şiiri okutur ve benimle çok övünürdü.

Her biri kendi yıldızında, ayrı yaşayan bir kadın ve bir erkek, Salamite ve Sulamit, birbirlerini öyle çok sevmektedirler ki gök-kubbede bir yıldız köprüsü inşa ederler. Zihnimde, ben ve Benny’ye ait kısa bir görüntü canlandı. Birbirimize doğru adım atıyorduk: Benny mala ve harçla yıldızları özenle bir araya getiriyor, hense gölde yüzen buz parçaları üzerinde zıplar gibi, yıldızdan yıldıza sıçramaya çalışıyordum.

Märta’nın tavsiyeleri her zaman iyi olmasa da genelde işe yarar. Ertesi akşam, bir sepete yüksek alkollü Tuborg’lar, dondurulmuş köfte, marketten alınma patates salatası ve pastane işi bir ayüzümlü turta koydum. Ve Märta’nın verdiği, üzerlerine kar yağın âşıkların,

altın yaldızlı hediye paketi yapılmış fanusunu. Sonra, arabaya atlayıp, Benny'nin evine gittim.

Kapıyı çaldığımda, kimse açmaya gelmedi ama kilitli değildi ve mutfakta ışık vardı. O yüzden, içeri girmekte sakınca görmedim. Neon vızıldıyor, ot minderinin üzerinde dikkat çeken kocaman, siyah bir radyodan gürültücü bir ticari kanalın yayını duyuluyordu. Denizde hava durumunu veren istasyonu ayarladım ve kararlı bir şekilde etrafı derleyip toplamaya giriştim. Kısa bir süre sonra, şeritlerinde minik ponponlar bulunan şekilsiz perdelerin ardında, yoğun bir huzur hüküm sürüyordu. İçinde kuruyan yulaf bulamacının iyice yapışmış olduğu tabağı masanın üstünden alıp, soğuk suyla dolu eviyede yüzen bir başkasının yanına daldırdım. Sonra dolapları karıştırarak, temiz tabakları ve çatal-bıçakları buldum. Oturma odasındaki çam ağacından yapılmış büfeden işlemeli bir örtü çıkardım ve oldukça kötü durumdaki tavada köfteleri ısıtmaya başladım. Bodrum merdiveninden hantal ayak seslerini duyunca, dejavü hissine kapıldım: Bu daha önce de yaşanmıştı.

“Vay canına...” Kapıda durdu. Üzerinde hâlâ iş tulumu vardı. Sonra, etrafa saman ve toz saçarak, bir adımda odayı geçip, beni kolları arasında öyle bir sıktı ki, az kalsın kemiklerim çıkıyordu.

“Köfte, ha?” diye dalga geçti. “Hem de sen yaptın, bu ufak ve soluk halinle?”

“Sakin bunun bir alışkanlık haline geleceğini sanma!” diye mırıldandım, burnum turuncu renkli, leş gibi yün kazağının içinde.

Artık köfte yemekten bıkmaya başlamış olsam da, yapabileceği en iyi şeyi yapmıştı – Violette bir leğen dolusu vermiş olduğu için, üç gündür köfte tıkınıyordum.

Bende kaldı ve temiz çarşafları yaydığım sırada: “Regl dönemim, umarım kaçak olmaz,” dedi.

Hiç sorun değil, bence fark etmez, diye düşündüm. Çünkü böyle konuşması hoşuma gitmişti. Gayet samimi bir laftı bu, evet, insanı rahatlatıyor, huzur veriyordu. Regl dönemlerinde geçici oynaşların evine gidilmez. Böylece, beni süreklilik statüsüne yükseltmiş oluyordu. Sevişmek bekleyebilirdi, bunun için gelmemiştii buraya.

Hem çarşafımda ondan bir leke kalması hoşuma giderdi sanırım. Bu sapkınlık türünün Latince bir adı vardır herhalde.

Yatakta saatlerce sohbet ettik. Geveze karılar gibiydik ve neşemize diyecek yoktu. Çok iyi hatırlıyorum. •

“Kültürel şok, kültürel şok... Sana bir şok vereyim de gör şimdi, hem de kültürelinden!” dedim.

Kendime bir millî kıyafet bulacağım! Sarı pantolon ve gümüş halkaları olan, çift düğmeli teket. Yeleğin kumaşını da sen dokuyacaksın, anladın mı? Sonra, Pazar günü kilisenin önünde şişineceğim. Başparmaklarımı yeleğe geçirip, diğer köylülerle havadan sudan ve hasattan söz edeceğim. Herkes benden Rönngårdenli Büyük Benny

diye bahsedecek ve hepsi kim olduğumu bilecek! Ve sen susup ayinden sonra kahve hazırlayacaksın!

“Yüz sene önce, gerçekten büyük bir çiftçi olurdun herhalde, öyle değil mi? Yirmi dört inekle hem de?”

“Tabii yeğenim! Bir de köy mahkemesinde jüri üyesi ve hazır olmuşken, kilise malları yöneticisi de olurdum. Emrinde bir sürü ırgat ve çimdiklenecek güzel kalçalarıyla hizmetçileri olan zengin köylü. Köy sakinleri Büyük Benny’ye akıl danışır ve kanton konseyinde yer almam için yalvarırlardı! Peki, bunlar yerine neyim var? Kıcıma neft yağı sürülmüş gibi makineler arasında koşup duruyorum ve Konfederasyon toplantısına gidecek vaktim bile yok.”

“Hepi topu bir sandık dolusu kitaptan başka bir şeyi olmayan, sıska, şehirli körpeyle evlenmek ister miydin peki?”

“Daha neler! Rönngårdenli Benny mülkünü büyütme için komşu çiftliğin şişman kızı Brita’yla evlenmek zorundadır tabii. Ama sıska çitırı hizmetçi diye tutar ve gece mutfağa gidip, sedirde gebe bırakırdım. Ve şişko Brita ne derse desin, dürüst bir adam olarak çocukların bakımını üstlenir, onlardan iyi çobanlar yapardım.”

“Ama bir gün sıska hizmetçi kız Kemancı Emil’le kaçırdı! Benny o zaman ne yapardı?”

“O zaman, çocuklarını da kapıya koyar ve mutfak için yeni bir hizmetçi tutardı! Daha genç birini!”

Yastıkla bana vurdu ve kısa bir süre boğuştuk. Pes etmek zorundaydım, aksi takdirde sonum soğuk duş olacaktı.

Nefes alıp verişini sakınleştirdi.

“Asla sedirindeki bir hizmetçi olmam, bunu biliyorsun, değil mi?” dedi. “Ayrıca böylesi daha iyi, beş para etmem ben. Ne ekmek pişirmeyi bilirim, ne çamaşır yıkamayı, ne de domuz sakatatından yemek yapmayı. Çiftçi karısından, domuzu kesip, dumanı tüten ka-

nını toplaması ve ondan bir nevi iğrenç yemek yapabilmesi beklenir, öyle değil mi?”

“Hiçbir fikrim yok. Biz eti mezbahadan dönerken alınız. Parçalanmış ve kullanıma hazır halde.”

Bir sessizlik oldu.

“Ama mutfak sedirinde yanıma gelip beni gebe bırakmaktan bahsettiğin zaman...” dedi kendi kendine konuşur gibi. “Böyle şeyler duyunca karnımın alt tarafı titreşmeye başlıyor. Tampon falan fark etmiyor. Biyolojik saat deli gibi dönmeye başlıyor.”

Bir inilti eşliğinde, karınüstü döndüm.

“Söylediklerine dikkat et! Sonunda tertemiz çarşafları gebe bırakacağım. Yetiştirecek bir yığın minik yastık kılıfımız olacak!”

Yine kesik elim dudaklarında, uykuya daldı.

*Ebeveynlerimin evine telefon açıyorum:
Yönlendirme tonu
"Bu-numarada-kayıtlı-abone-bulunmuyor!"
Telesekreterin de verecek cevabı yok*

Ve birbirimizi daha iyi tanımaya yönelik zahmetli sürece girdik.

Manevra alanımız nispeten rahat görünmesine rağmen, yine de her şey tıkırında değildi.

Her ikimiz de ebeveynlerimizi yitirmiştik – o kesin olarak, ben pratikte. Annem beş senedir akıl hastanesinde ve beni nadiren tanıyor. Babamsa, kırk yılda bir görmeye gittiğimde, özellikle de onunla konuşmaya çalışırsam, kendisini daha ziyade rahatsız ettiğim izlenimi veriyor.

Ben küçükken de böyleydi zaten. "Kadın meselesi" dediği, ev ve çocuklar, mutfak işleri, giysi ve mobilya gibi şeyler hakkında ve elbette "duygusal" adı altında toplanabilecek hiçbir konuda gevezelik etmeyi sevmezdi. Kadın meselesi kategorisine sanat, edebiyat ve dini de katardı... En nefret ettiği de kadın vücudunda baş gösteren her türlü rahatsızlıktı. Onun yanında kesinlikle bunlardan söz açmamak gerekiyordu. Sanki hatun mikroplarının kendisine bulaşmasından

korkuyordu. Utanma duygusu izin verdiği anda, kışlaya gidiyordu. Orduda komutandı.

Bazen kendime babamın aslında eşcinsel olup olmadığını soruyordum. Böyle düşünmem tuhaf görünebilir ama ona hiçbir zaman çok yakın olmadım. Demek istediğim, çocukların anne babalarının “o işi” yaptıklarını düşünerek bir şaşkınlık titremesi hissetmeleri olağan bir şeydir. Erkek ve kız kardeşlerini sayıp, kendi kendilerine: “En az üç kere yapmış olmalılar,” derler. Benim durumumda, babamın bunu, annemle, bir kereden fazla yapıp yapmadığını merak etmem kesinlikle yersiz değildi. Bu konuyu hiç düşünmemeye ve sadece, en azından bir defa gerçekleşmiş olduğuna sevinmeye çalışmaya karar verdim.

Dolayısıyla, annemin ilgileneceği benden başka kimse yoktu. En sonunda sahip olduğuy oyuncak bebektim ve bana, fazla uzun zaman sabretmiş bir kadının aşırı sevgisiyle bağılıydı. Bu uzun bekleyiş ona ne eleştirel bakış kazandırmıştı gerçekten, ne de basiret.

Varlıklı bir çevreden geliyordu. Büyükbabamın, kendi ifadesine göre savaş sırasında gelişip büyüyen bir konserve fabrikası vardı. Servetini, av hayvanları diye andığı tilki ve sincaplardan yapmıştı. Babam soylu bir ailenin çocuğuydu. Bir gün, annemin briç grubundan hanımların dedikodularına kulak misafiri oldum. Babamın büyük kumar borçları olduğuy için annemle evlenmiş olduğuyunu konuşuyorlardı. Bu bana biraz demode geliyor, fakat gerçek de olabilir tabii. Yüzyıl başında Monte Carlo kumarhanesi önünde kafalarına kurşun sıkanlar ile bugün alışveriş merkezlerindeki para makineleriyle boğuşanlar arasında doğrudan bir bağ mevcut. Loto çekilişinde babamı arayacak olursanız, aldığınız riskin sorumluluğuy size aittir.

Ben küçükken, annem saçlarını bakır sarısı bir renge boyar ve Carmen Curls setiyle hacimli lüleler yapardı. Evlendiğinde yaşı kırka yakınmış. Beni kırk iki yaşında doğurmuş. Ve yaşamak için

hiçbir zaman çalışmak zorunda kalmamış. Bana Désirée⁵ adını o koymuş – nedeni aşikâr. Niyeti iyiymiş ama okul yaşamım sırasında ismimden nefret etmeyi öğrenecek zamanım oldu. Elbette, bana Diyare⁶ adını takan öteki çocukların hedefi oldum hep.

Adımın Kitty olmasını isterdim. Veya Pamela.

Ebeveynlerinin, üzerlerine dünyanın sekizinci harikasının bir suretini yansıttıkları çocukların hemen hepsi, sonunda acımasız gerçeklikle karşı karşıya kalıyor ve okulun alay konusu haline geliyor.

Her ne olursa olsun, ebeveynlerimin evliliği son derece görünmez bir şeydi. Annemin mobilyalarını seçmiş olduğu ve babamın kepini astığı sıra sıra odalardan ibaret, yerleri meşe parke döşeli büyük bir apartman dairesinde, birbirlerinden tamamen bağımsız olarak, bir nevi ortak kiracılık yürütüyorlardı. Benim yanımda asla münakaşa etmiyor, muhtemelen ben yokken de tartışmıyorlardı. Babam genellikle subay yemekhanesinde yiyor, annem ile ben tatilleri değişik aile pansiyonlarında geçiriyorduk. Babam her zaman “tatbikatta”ydı.

Evde, ne sosyal yaşantımız ne de bu adı hak edecek partiler oluyordu. Ara sıra, o akşam için tutulan bayan garsonun üç değişik yemek servis ettiği sıkıcı ziyafetlere, yanlarında kocalarıyla briççi hanımlar ya da karılarıyla babamın iş arkadaşları gelirdi. Kristal kadehlerde Madère şarabı içilir, özel bir kutu içinde dağıtılan küçük purolar tütürülürdü. Benim de gelip selam vermem istenirdi. Bu vesileyle satın alınmış kadife elbiselerden, kemikli kol ve bacakların hatlarını görürdüm. Kıpırmızı kesilmiş beyefendiler sırtıma vurup öksürmeme neden olur, “Yüzüne biraz renk gelmesi için, bu küçük kıızı daha çok açık havaya çıkarmak lazım,” derlerdi. Annemin başında her zamankine nazaran daha çok saç lülesi bulunurdu.

İ’

5 (Fr.) İstenen, arzulanan. (yay.n.)

6 İshal. (yay.n.)

Annem ile babamın birbirlerine dokunduklarını hiç görmezdim. Kol kola yürüdükleri bile vaki değildi.

Bu durumda, evliliğin neye benzediğini bilmemi nasıl isteyebilirsiniz ki benden? Eskiden Örjan'la örnek bir ilişkimiz olduğunu düşündüğüme şaşmamak lazım. Yokluğuna ağlayıp sızlamayı becerememem de normal. İnsanlar vardır ya da yokturlar. Bu daha ziyade akşam yemeği için kaç tane pirzola almak gerektiğini bilmekle alakalı bir meseledir. Varlıklarının başka bir anlamı yoktur. İşte, çocukluğumda aldığım mesaj bu.

Karşıma Benny gibi biri çıkınca, tamamen hazırlıksız yakalandım. Benim alanıma tecavüz ettiğini ve gelip en kişisel odalarımı istila ettiğini düşündüğüm günler oluyor, beni çileden çıkardığı günler. Hâlbuki Örjan'la bu hiç başıma gelmemişti. O, biraz kenarda yaşamaktan ziyadesiyle mutluydu ve ben buna katlanabiliyordum.

Neyse ki başka günler de var.

Désirée – adıyla sorunum var biraz. Kulağa kırıcı, kabız ve kibirli geliyor, tıpkı kendisinin bende yarattığı ilk izlenim gibi. Ben ona Karides diyorum. Bu lakap ona öyle yakışıyor ki, neredeyse iğneleyici olacak. Soluk, yumuşak kısımları üzerine büzülmüş, etrafını kaplayan bir kabuk. Ve uzun antenler.

Onda anlamadığım öyle çok şey var ki...

Ebeveynlerimin, şahsen benim çok sevdiğim, bir fotoğrafına uzun uzun bakıyordu. Bir kayanın üzerine uzanıp, kol ve bacaklarıyla birbirlerine sarılmışlar, yarı çıplak vaziyette güneşleniyorlar. Yanak yanağa, güneşten gözlerini kısmış, gülümsüyorlar.

Resimden rahatsız oluyordu. Fazla özel buluyordu.

“Neticede senin annen ile baban,” dedi. “Biraz şey... fazla kişisel değil mi sence? Neredeyse sarsıcı.”

Sarsıcı mı?

Her daim üşüyor, evi ne kadar ısıtsam boşuna. Ben gömleğimi çıkarma isteğiyle yanıp tutuşurken, o kazak ve kalın çoraplarla doluyor. Kımıldamadan durup elimi güçlü ve düzenli okşamalarla saçlarında gezdirmeme bayılıyor. O zaman, nihayet bir sahip bulmuş aç bir kedi yavrusu gibi, kollarımın arasına büzülüyor.

Ama çaresiz ve bağımlı olduğu kesinlikle söylenemez! Görüşmeyi kararlaştırdığımız kimi zamanlar, sadece fikir değiştirdiğini ve bir kız arkadaşıyla sinemaya gitmeyi tercih ettiğini söylüyor. Bu durumu idare edilmesi zor buluyorum. Ya da acayip işim olduğunu ve şehre gelecek vaktim olmadığını bildiğinde, telefonun öbür ucundan: “Peki, öyleyse haftaya görüşürüz belki,” diyor yalnızca. Asla “Peki, öyleyse ben sana geliyorum!” demiyor.

Ona ulaşmak ve açık konuşmak gerekirse, ona bağlanmak isterdim. Ama beni sadece bazen istiyor gibi görüldüğünden, ben de kendimi fazla istekli gösteremiyorum ve fena halde içimde kalıyor! Yine de, arada bir ev işlerine katılması da istenebilir! Süt denetiminde bana yardımcı olması ve yaptıklarına ilgi göstermesi! Erkeğe, üçüncü bir kol gibi faydalı olan kadınlara alışık olduğumu biliyorum ve ondan pasta yapmasını istemek gibi bir niyetim hiç olmadı. Lakin ben her şeye yetişmek için deli gibi koştururken, onun burnunu gazeteye gömüp, yerinden kıpırdamadığını görmek gücüme gidiyor!

Aslında bana ikieslilik iyi giderdi – hem Violette hem de Karides’le beraber olmak. Violette aşağıda perde dikip et tuzlarken, Karides’im de odada göğsüme büzülüp sessiz ve boğuk gülüşüyle gülerdi. O gülüş benim ödülüm artık. Onu duymak için hemen hemen her şeyi yapıyorum. Panayırlardaki, koca bir tokmakla üzerine vurulunca ibrenin yükseldiği kuvvet ölçen aletler gibi bir şey bu. Hakikaten güçlüyseniz ve tokmağı bütün gücünüzle indirirseniz bir çan çalmaya başlar ya, Karides’in gülüşü o çan işte. Onu sık sık çaldırdığım söylenemese de, başardığım oluyor. Ve ibreyi seksene kadar çıkarıp çıkaramadığımı ya da tamamen çuvalayıp çuvalamadığımı gayet iyi anlıyorum.

“İlla dikkat çekmen lazım, öyle değil mi, Benny?” dedi Violette, sitemkâr bir sesle.

Fakat ikiz tekerli koca kamyoneti kullanırken veya koruyucu giysilerimi çekip elektrikli testereyle ormana giderken, benim kendi Bengt-Göran'ı gibi gerçek bir erkek olduğumu düşünür.

Karides için tam tersi geçerli. Onun ilgisini bu “dikkat çekici” tarafımın çektiğini ama kaskımı aldığım ve çiğneme tütününü ağzıma yerleştirdiğim zaman beni daha ziyade yorucu bulduğunu hissediyorum.

Tıbbi gelişmeler ne aşamada sahi? Karides'in sevimli ve karmaşık ruhunu Violette'in tombul memeleri ve çalışkan bileklerine nakletmek düşünülemez mi?

*Bu taşkın ve düzensiz hayatla uzlaştım
Etiketler yapıştırıp, dosyalara yerleştiriyorum onu
ve hop, arşive!*

Bugün oldukça korkutucu bir şey oldu. Sadece düşününce bile içim ürperiyor hâlâ.

Bayan Lundmark dün işe gelmedi. Her şey böyle başladı.

Yokluğunu fark etmemiz için bir süre geçmesi gerekti zaten. Çoğu zaman herkesten önce gelir, mantosunu ve küçük kürk şapkasını bürosuna asar ve bir şey için arşive iner.. Gençlik biriminde olmadığı zamanlarda ne yapıyor sahi? Hepimiz onun kataloglama, tarama ve tasnif yaptığını farz ediyoruz ama kimse bir şey sormuyor ve öyle bir pozisyonda çalışıyor ki, işini tartışma konusu yapmak için kimsenin bir nedeni yok. Sadece Britt-Mari ya da bana Gençlik birimini bize bıraktığını bildirerek, arşivde gitgide daha çok vakit geçiriyor.

Yokluğunun farkına öğlen vardık ancak. Bayan Lundmark *her zaman* pencere kenarına oturur ve *her zaman* yoğurtla müsli yiyerek Kütüphaneler Merkezinin katalogunu okur. Odada sessizlik

olacağı tutarsa, ıslık çalan solunum yolları duyulur, yoksa kendini pek belli etmez.

On ikiden on iki elli beşe kadar orada durur. Sonra kalkar ve müsli kâsesini yıkayıp bulaşıklığa koyar. Ardından tuvalete gider. Bu oldum olası bizi eğlendirmiştir. Ne de olsa, saatini midesine göre ayarlamak herkese bahşedilen bir yetenek değil.

Biraz fabrika düdüğü işlevi görmesine çok alıştık: Personel odasına gitmek üzere müzik reyonundan geçtiğinde, yemek saatinin geldiğini biliriz ve Pavlov'un köpeklerindeki gibi hemen salyaları-mız akmaya başlar. Kimi zaman, karnımızın acıkması için nefesini duymamız yeterli olur. Ve yoğurdunu küçük ve zorlama yudumlarla yuttuktan sonra ayağa kalkıp lavaboya doğru yöneldiğinde, konuşmalarımızı bitirmek için acele ederiz. Saatlerimize göz atma ihtiyacı bile duymayız.

Dün öğlen yemeğe gelmedi. Hasta olduğunu bildirip izin de istememişti. Belki iki dakika kadar bundan bahsettik – kütüphanede çalışmaya başladığımdan beri, ondan hiç bu kadar söz etmemiş-tik herhalde. Hiçbirimiz hiçbir zaman gerçekten yoluna çıkmadık, onunla işbirliğine ya da sürtüşmeye girmedik. Ama ondan kaçınıyor da değiliz. Onunla her gün havadan sudan ve iş saatlerinden konuşuruz. Önemli yıldönümlerinde, birinin emekliliği geldiği ya da bebeği olduğu zaman, hediye işini üstlenen hep odur. Her daim ilgili kişiye tamamen uyan hediyeler seçmek gibi beklenmedik bir yeteneği vardır – elbette sıradan ama tam da insanların hoşuna giden hediyeler. Evet, iki dakika boyunca birbirimize onun nerede olduğunu sorduk. Sonra, her zamanki gibi, bunun bizim sorunumuz olmadığını düşündük ve herkes kendi işinin başına döndü.

Ama bugün de burada değildi. Bu sefer onun hakkında üç dakika konuştuk. Sonra Olof'a kadar gidip bir şey bilip bilmediğini sorduk. Cevap olumsuzdu, o da Bayan Lundmark'ın işini nasıl orga-

nize ettiğinden tamamen habersizdi. Bir keresinde onunla görevleri hakkında konuşmayı denemiş ve Bayan Lundmark öğle sonrasının yarısı boyunca sürececek bir rapor vermeye girişmişti.

“Sorduğum zaman, yanakları pespembe oldu,” dedi Olof. “Koşup, tuttuğu kayıtları getirdi ve sonra, kendi geliştirmiş olduğu bir tasnif sistemini enine boyuna anlattı. Dişçiyle randevum olduğunu bahane etmek zorunda kaldım. Demek istediğim, bilgisayara geçmek için, elle tuttuğu kayıtları nasıl bıraktırabilirdim ki ona?”

Bayan Lundmark'ın yokluğu nedeniyle kütüphanenin alışılmış işlerinden hiçbirisi aksamış görünmüyordu. Bir süreden beri, gençlik birimini genellikle tek başıma üstlenmek durumunda kaldım ve istediğim gibi davranmama izin vermesini her zaman takdir ettim. Ama hayır, bu ifade fazla kibar oldu. Daha ziyade şöyle diyelim: Kendimi ondan daha bilgili görüyordum ve birimi idare ediş tarzıma karışmaya kalksaydı, fena halde kızardım. Bu yüzden, benim gözümde, gelecekteki yeniden yapılanmada kolaylıkla tavanarasına atabileceğimiz, pek az işe yarayan bir büro mobilyasından başka bir şey değildi.

Evine telefon ettim. Bir telesekreter, Inez Lundmark'ın evini aramış olduğumu ama kendisinin şu anda cevap veremeyeceğini bildirdi. Orada olmasına rağmen cevap vermek istememesi ihtimaline karşı, iki üç kez: “Inez? Inez? Ben, Désirée!” diye seslendim ama sesimin hangi odada yankılandığını bile bilmiyordum. Ve bu derece samimi olduğumuzdan emin değildim – ilk adını daha önce hiç kullanmamıştım.

Başkalarına yardım etme meraklısı biri değilimdir. Teorik olarak, Liliane'ın ellerini açarak “bir şeyler yapmalı” demesi çok daha mantıklı olurdu – ve hepimiz, bunu söylerken kendi dışındakileri, yani bizi kastettiğini anlardık. Ve bu angaryayı, beş çocuk annesi ve içimizdeki en az boş zamana sahip olan Britt-Mari üstlenirdi.

Lakin Olof'un anlattığı hikâyenin ve ona büyük bir coşkuyla tasnif sistemini açıklamaya çalışan Bayan Lundmark'tan (Inez. Inez?) kurtulmak için uydurduğu dışı bahanesinin bütün ağırlığını yüreğimde hissediyordum. Daha ziyade, safrakesesi bölgemde. Bir baskı, ne olduğu belirsiz bir huzursuzluk.

Evine gidip bakmak için, Olof'tan bana bir iki saat vermesini istedim. Inez arayıp hasta olduğunu söylememişti ve Olof bu sorunu kime yıkacağını pek bilmiyordu. Bu yüzden, başını salladı ve gittiğimi gördüğü için rahatlamış gibiydi.

Bayan Lundmark tuğladan yapılmış, büyük, iç karartıcı ve kirli bir binada oturuyordu.

Merdiven sahanlığı, suni mermerden süpürgelikler ve muhtemelen eskiden küçük heykeller barındıran nişlerle süslenmişti. Biri sprey boyayla boşluklara *Fuck your ass!* yazmıştı.

Kestane rengi, vernikli kapısını ilk çalışta açtı. İçeride emniyet zinciri takılıydı. Kısacık bir duraksamadan sonra, zinciri çözerek, beni içeri buyur etti.

"Merhaba Inez!" dedim zorlama bir tebessümle. "Nasılsınız? Kütüphanede, sizi merak ettik!"

Bir şeyler mırıldandı ve oturma odasına doğru belli belirsiz bir el hareketi yaptı. Peşinden, iki duvarı boyunca arşiv dolapları dizilmiş büyük bir odaya girdim. Arşiv dolapları?

"Yalnız mı... yaşıyorsunuz?" diye sordum. "Yanlış ifade ettim. Bir Bay Lundmark yok mu?"

"Altmışlı yıllardan itibaren, bekâr kadınlardan söz ederken de Bayan⁷ denmeye başlandı," dedi çenesini biraz öne çıkararak. "İlk kullanan *Dagens Nyheter*'di galiba. Bekâr anneleri utançtan korumak için hastanelerde kullanılmadıysa tabii."

7 Fransızcada *madame* kelimesi genellikle evli ya da dul kadınlar için kullanılır. (yay. n.)

Ne söylemem gerekiyordu? Bayan mı yoksa küçük hanım⁸ mı olduğunu öğrenmenin hiç umurumuzda olmadığını mı?

"Kendimi pek iyi hissetmiyordum/" dedi sonra. "Umarım beni affedersiniz. Gececektir."

Affetmek mi? Hasta olduğunu arayıp söylemesi gerekiyordu, peki doktor raporu ve gelmediği günlerin ödeneği ne olacaktı? Bildiğim kadarıyla, daha önce hiç hastalanmamıştı. İşlerin böyle, kafasına göre evde kalıp, sonra af dileyerek yürümediğinden bile haberi yoktu belki de. Gerçi ne de olsa ben onu görmeye yetkililerin temsilcisi olarak gelmemiştim.

Bir sessizlik oldu.

"Arşivinizde ne var?" diye sordum özellikle ona hitap etmeden.

Kısa bir süre pencereden dışarı baktı. Ellili yıllardaki gibi, artık rengi atmış turkuaz ve beyaz çizgili, Venedik tara zebra storlan vardı.

"Sen çok tatlı bir kızsın," dedi sonunda. "Düşündüğünden çok daha tatlı hem de. Onun için, şayet istersen, sana gösterebilirim."

Ve dediğini yaptı.

İki saat sonra, gözlerimde yaşlarla,çın çın öten yıpranmış, taş merdivenlerinden indim.

Biriyle konuşmam lazımdı ve bu defa aklıma ilk gelen Marta olmadı. Bayan Lundmark'm bağırsak faaliyetlerindeki düzenlilikten fazla sık söz etmiştim ona. Bir telefon kulübesi bulup, Benny'yi aradım.

8 Fransızcada *mademoiselle* kelimesi genellikle genç kızlar ve evlenmemiş kadınlar için kullanılır, (yay. n.)

506 Amersfort son haftalarda sol ön ayağını hemen hemen hiç kullanmadı. Tırnakları fazla uzadı ve Disney ineklerine benzedi. Daha şimdiden toynak iltahaplanması olmasından korkuyorum. Bunu düşünmek bile midemi bulandırıyor. İnekler içeride kalıp kendi boklarında tepindiklerinde çürüme tırnaklarını kemiriyor. Babam toynakları zamanında temizletmeye daima dikkat ederdi. Toynak tımarcısı geldiğinde babamın yerine ben bakardım – peki benim yerime kim bakacak? Toprağın sonbahar sürümünü yaptığım her gün tımarcıyı aramam gerektiğini düşünüyordum ama ona yardım etmek için zaman da bulmam gerekiyor. Ve şurası kesin ki, akıllı bir karış havada bir âşık gibi hülyalara dalmak hiçbir işi yoluna koymuyor. Désirée, yaz tatili tebessümünün en iyi inegimi topal bırakmakta olduğunu bir bilse...

Sonunda şu sığır tımarcısı konusuna el atmayı başardım, bir sabah geldi ve işe koyulduk. İki saat sonra, kahve içmek için içeri girdiğimizde, Désirée telefon etti. Mutfağın kapısını kapattım ve tımarcıyı hiç ilgilendirmeyen bir iki şey söylemeye hazırlandım. Ama Désirée gevezelik etmek için aramamıştı. Telefonda hıçkırma hıçkırma ağlıyordu.

“Hemen gelip seni görmem lazım, şimdi, seninle konuşmaya ihtiyacım var,” dedi. “Kaçta otobüs var?”

Saçlarımın dikildiğini hissettim. İşte o gün gelmişti. Şimdi, benden bıkıp usandığını açıklayacaktı ve ardından, günü geçirmek için, elimde 506 Amersfort'un toynaklarından başka bir şey kalmayacaktı. Hayat başlangıç noktasına geri dönecek, sonra da bu oyun tablasında asırlarca dönmeye başlamaktan başka bir seçeneğim olmayacaktı, amin.

Giriş holündeki aynada, neye benzediğimi görüyordum. Kah-verengi ve turuncu yünden, eski ve pis bir başlık. Ve altında, hatırladığımdan çok daha ince, yapağı gibi saçlar. Bu ben miydim? Aynada kendime en son ne zaman bakmıştım acaba? Bunu yüzüme söylemek için otobüse binme zahmetine katlandığına göre, nazik bir kızdı hakikaten!

Yılgın bir ruh haliyle ona otobüs saatlerini söyledikten sonra, tımarcıyla işimizi bitirmek için ahıra yöneldiğimde, ayaklarım geri geri gidiyordu. Daha sonra sağım yaptım ve tam yemleri dağıtmıştım ki, kulaklarına kadar geçirilmiş mantar beresiyle, elleri ceplerinde, Désirée çıkageldi. Çok dikkat ederek, besi tezgâhının üzerine çıktı ve asabi sıçramalarla ineklerin kafa darbelerinden ustaca sıyrılarak, bana kadar yürüdü. El arabasını bırakıp, kımıldamadan durdum. Yay gibi gerilmiştim.

Yanıma gelip sarıldı ve yanağını leş gibi iş tulumuma dayadı.

"Ne kadar normalsin," dedi. "Ve kafadaki bu bere ne kadar da çirkin!" *Dinle bak sevgilim, bizim melodimiz çalıyor, der gibi bir tonda söylemişti bunu.*

O anda, ahırda ışık çoğaldı, yemin ederim. Yaz sonunda bazı akşamlar oluyor böyle. Saman vantilatörü durunca, lambalara giden elektrik akımı birdenbire yükseliyor. Her şey aydınlanıyor ve anlıyoruz ki: Tabii ya, normal ışık bu aslında!

İlişkiyi bitirmek için gelmemişi.

Eve girip çay yaptık ve tımarcıya ikram etmek için almış olduğum dondurulmuş tarçınlı çöreklerden arta kalanı çıkardım. Sonra, Désirée akli karışmış meslektaşından söz etti.

*Hayatım fazla küçüldü
üstüme yeni bir şey almam gerekecek
eski de olsa fark etmez*

Inez arşiv dolaplarını yetmişli yıllarda kapanan kışladan satın almış ve yirmi yıl boyunca içlerine dosyaları sıralamıştı.

Önce, ailesinin yedi kuşağı hakkında dosyalar hazırlayarak, şecere çıkarmıştı. Sonradan, her şeyin böyle başlamış olduğunu anladım.

Ama neden sadece uzun zamandır ölü olan kişiler hakkında bilgi toplayaydı ki?

O zaman, komşuları, iş arkadaşları ve eski sınıf arkadaşları üzerine de dosyalar tutmaya başlamıştı. Dostu yoktu zaten.

“Dost edinmek asla ilgimi çekmedi,” dedi gayet sade bir şekilde. “Her şey öyle karşılıklı ve karmaşık bir hal alıyor ki, insan kendini özgür hissetmiyor.”

Mahalledeki Konsum mağazasının kasiyeri, apartman kapıcısı ve postacı hakkında da dosyaları vardı. Onlarındaki oldukça inceydi.

“Onlara dair bilgi bulmak zor;” diye mazeret bildirdi. “Doğrudan gözlem yaptığım oluyor ve bazen gazetelerin aile sayfalarında bilgi arıyorum. Ama evlerine gitmiyorum.”

“Doğrudan gözlem mi?” dedim.

Hoşnut bir edayla gülümsedi.

“Sen hiç farkına varmadın, öyle değil mi?”

Farkına varmak mı? Nasıl yani?

“Casusluk değil bu,” dedi. “İnsanların hayatına müdahale etmek hiç ilgimi çekmiyor. Kimseye kötülük yapmak veya herhangi birine yardım etmek istemiyorum. Bu bilgileri kullanmak gibi bir niyetim kesinlikle yok. Topladıklarımın en ufak bir önemi yoktur genellikle. Her halükârda, bir avukatla, bana bir şey olursa evrakların tamamını okumadan imha etmesi için gerekli düzenlemeleri yaptım. Neyse, eğer istersen, sana dosyanı gösterebilirim.”

Üzerinde İŞ ARKADAŞLARI yazan yeşil, madeni bir arşiv kutusu çıkardı ve içinden bir dosya çekti. Oldukça kalındı.

“Otur,” diye buyurdu sanki ben anlayışı kıt bir köpekmişim gibi. Dosyayı önümdeki masanın üzerine bıraktı.

Kütüphanede, sokakta ve balkonumdayken çekilmiş siyah beyaz fotoğraflarım vardı. Balkondaki, aşağıdan, sokağın karşı tarafından çekilmiş benziyordu. Kütüphane resimleriye biraz bulanıktı, uzak-tan çekilip büyütülmüş gibiydi.

“Banyomda, fotoğraf tabetmek için gereken her şey var!” dedi gururla.

Bugüne kadarki işe gidiş geliş saatlerim kayıtlıydı. Genelgeler, sendika toplantılarının tutanakları ve imzalayıp insanlara yolladığım yazılar vardı. Üzerinde GİYSİLER yazan ufak bir deftere, en sevdiğim renk ve kumaşları doğru olarak not etmiş, giydiğim elbiseler hakkında birkaç yorumda bulunmuştu: “*Noel partisi, plili kırmızı*

etek, uzun hırka, yakaları pasta küreğini andıran bir gömlek.” “15 Mayıs, fazla büyük lacivert ceket. Kocasının cenazesinde mi giydi?” Ödünç aldığım kitapların listesi ve alışveriş yaptığım bakkala ait kasa fişleri de mevcuttu.

“Senin makbuzların bunlar!” dedi. “Senden habersiz resimlerini çektiğim ve bakkaldan kasa fişlerini aldığım için rahatsız oldun mu?”

Dürüst olmak gerekirse, böyle bir şey söyleyemezdim, özellikle de beni öyle, bir serçe gibi başını yana eğmiş, anlaşılmaz bir şekilde süzerken.

Hafif, tanıdık bir koku yayan dosyadan, büyük ve beyaz bir mendil çekip çıkardım. Inez kızardı.

“Evet, o da senin!” dedi. “Genelde eşya biriktirmem. Ama bu parfümün ne olduğunu bulmak istiyordum. Calvin Klein’ın Eternity’si, öyle değil mi? Domus’un parfümeri reyonunda yaptığım araştırmadan bu sonucu çıkardım.”

“Öğrendiğiniz tüm bu şeyler ne işinize yarıyor peki? Yalnızca toplamayı ve arşivlemeyi sevdiğiniz için yapmıyorsunuz bunu, öyle değil mi? Roman yazmaya mı niyetiniz var?”

Bu fikir aniden aklıma geldi. Bu şekilde hareket eden yazarlar olduğunu duymuştum.

“Alakasız yok,” dedi asabi bir edayla. “Böyle çok fazla roman var zaten. Lakin... arada bir yani... mağazada kıyafet dener gibi sizin yaşantılarınızı denediğim oluyor. Hani almaya niyetiniz olmasa bile üzerinizde yeni bir şeyler görmek için kıyafet denersiniz ya, öyle bir şey işte. Balkona oturuyorum ve bir ilkbahar günü, senin balkonunda, eski kapitone ceketin ve mantar berenle, sen olduğumu düşünerek, her daim aldığın şu Finn Crisp gevreklerinden kemiriyorum. Gözlerimi kapatıp, saçlarımın ince ve sarı, yaşımın da otuzdan biraz fazla olduğunu hissediyorum. Önceden hazırlandım yani, Finn Crisp satın aldım ve neredeyse küçük bir şişe Eternity alıyordum! Orada

durup, ertesi gün ne giyeceğimi, uzun yeşil eteği mi yoksa blucin ve kazak mı tercih edeceğimi düşünüyorum. Kız arkadaşımınla öğle yemeği mi yiyeceğimi, yoksa mezarlığa mı gideceğimi. Sonra rahmetli kocamı düşünüyorum, evet, biliyor musun, seni almaya geldiğinde birçok kez gördüm onu! Ama bu konuya pek girmiyorum. Gerçek duyguların o kadar ilgilendirmiyor beni.”

“Dosyam kalınmış,” diye mırıldandım. Görüyorum ki, Liliane hakkında bu kadar malzeme yok.

“Onun yaşamı beni pek çekmiyor. Elimdekiler daha ziyade yüzeysel gözlemler, çünkü ben başkasıyken, gözümün ona takıldığı olabiliyor. Ve herkes gibi, onun da yaşgünü hediyelerine hakkı var!”

Yaşgünü hediyeleri! İşte, doğru hediye bulmakta bu kadar yetenekli olmasının nedeni!

“Buna karşılık, sen gerçekten merakımı uyandırdın,” dedi Inez. “Sen de benim gibi, katılmaktan ziyade izlemeyi yeğleyenlerdensin. Fakat sanırım, gördüğünü arşivleyemeyecek kadar acelecisin. İlerde o da olur belki.”

Adeta hoşgörülü bir öğretmendi. Zamanla, sen de keçileri kaçırırısın, küçüğüm! Tamam da o gerçekten kaçık mıydı peki?

“Hayatım hakkında benim bilmediğim bir şey söyleyebilir misiniz?” diye sordum birden.

“Evet,” dedi. “Söyleyebilirim ama bunu yapmayacağım. Hile olur bu. Ve belki de tehlikelidir? Şu bilimkurgu hikâyelerindeki gibi olabilir, bilirsin, hani biri geçmişteki bir ayrıntıyı değiştirdiği için, şimdiki zaman da tamamen değişir. Neyse işte, bilmiyorum. Bütün bildiğim şu ki, aslında ben arada sırada ve kısa bir süre için yaşamını denemekten başka bir şey yapmıyorum. Sadece ödünç alıyorum onu. Yıpratmıyorum!”

Bir gün, Finlandiyalı bir bilginin, sadece yeterince incelenmediğimiz takdirde normaliz, dediğini duymuştum. İnsanların yaşam

haritasını çıkarmak niye kuşları gözlemekten daha delice olsun ki? Inez'in benden daha deli, acıklı ya da duygusal olmadığı muhakkaktı. Sadece pratik, etkili ve çok şiirseldi.

"Yeni adam kafamı karıştırıyor," dedi. "Ya kesinlikle sana göre değil ya da senin için düşünülebilecek tek kişi o."

"Benny mi? Evet, Inez, Benny'yle ne yapacağım ben?"

"Nasihat verecek değilim elbette!" dedi Inez.

Aşağı yukarı, meslektaş hakkında konuşmak için beni görmeye geldiği anda bir değişiklik oldu. Sanki o andan itibaren gözlerini, ağzından daha sık açmaya başladı. Ya da bunun gibi bir şey.

Evet, doğru, çok konuşuyordu. Daha önce içinde yaşadığım sessizlik yüzünden, benim buna hiç itirazım yoktu. Ve söylediği şeylerin çoğunu ilginç, eğlenceli ya da hoş buluyordum. Ama bazen kendi kendime, aynı zamanda hakkında konuşmadan yaşayabildiği tek bir şey var mı acaba, diye soruyordum. Görünüşe göre, bu onun yaşadıklarını sahiplenme biçimiydi. Sanki artık dişlerinin tamamına sahip olmayan ihtiyarlar gibi, yutmadan önce püre haline getirmek zorundaydı.

Fotoğraf makinelerini bu şekilde kullanan insanlar vardır. Bir keresinde, ben küçükken, annemin kuzini Birgitta'yla üç günlük bir tatil için Göteborg'a gitmiştik. Birgitta ha bire resim çekip duruyordu: botanik bahçesini, limanı, panayırı, gezi teknelerini ve tramvayları. Fotoğraflarını çekmezse, gördüklerinden memnun kalamıyordu sanki. Daha sonra kışın bizi görmeye geldiğinde, resim albümüne bakarak sohbet ederken, fotoğrafını çekmediği hiçbir şeyi hatırlamadığını fark ettik. Restorandaki, kulaklarını oynatabilen, kafadan çatlak garsonu bile anımsamıyordu. Bir filmi yansa, çekeceği cehennem azabını

hayal edebilirim. Hayatından birkaç ay yitirmiş gibi olur. Üstelik resimleri pek de başarılı değildi.

Karides de biraz öyleydi işte. Her şeyi konuşması gerekiyordu. Aslında bunun beni rahatsız ettiği tek bir durum vardı: Yatak. Beni okşayıp severken ve aklımı başımdan alırken, bir yandan da mütemadiyen konuşuyordu. Bazen tam da o an yapmakta olduğumuz şeyden söz ediyordu ve ben biraz utanıyordum: “Hımm, dirsek hakikaten erojen bir bölge mi, yoksa sen mi abartıyorsun, merak ediyorum... Nivers kontesinin, oynaşları onu daha kolay tatmin edebilsinler diye, vajinasının suluboyayla renklendirilmiş küçük bir haritasını çizdiğini biliyor muydun?”

O susmak bilmiyor, benimse asla söyleyecek bir şeyim olmuyordu.

Ta ki, arşiv dolaplı kadıncağızın evinden geldiği akşama kadar. İlk başta canı herhangi bir şey yapmayı çekmiyor gibiydi ama bende uyumak istiyordu. Soyunup yatağıma sırtüstü yattı ve hiç konuşmadan, gözlerini tavana dikti. Sadece yanımda olması bile benim için Noel yemeği gibi bir şeydi ve ellerime hâkim olamadım.

Kimi zaman, sanki yok olmasından korkuyormuşum gibi, vücudunu ezberlemeye çalıştığım hissine kapılıyorum. Köprücük kemiklerinin altındaki çukurları, düz ayak parmaklarını, sol memesinin altındaki beni ve kollarının ön kısmındaki tüyleri tanıyorum. Çıplak olması koşuluyla, körebe oynasak, asla yanılmazdım. Sanırım, sadece burnunun havada oluşturduğu açının şeklinden bile tanırdım onu. Komik ama o kendini tamamen sıradan buluyor. Bense güzel mi çirkin mi olduğunu hiç bilmiyorum. Hiç önemi yok, olduğu gibi kalsın yeter.

O akşam tek kelime etmedi. Sevişmeye başlayıp başlayamayacağımı bilmiyordum. Genelde, vakti geldiğinde, açıkça belli eder. Sonra uzun bir iç çekti, iterek beni sırtüstü yatırdı ve sağda solda gezinen ellerimi yakalayıp, göğsümde kavuşturdu. Sonra da, hâlâ tek kelime etmeden, benimle körebe oynamaya koyuldu.

Duyduğuma göre, yalnız insanlar, sadece birinin ellerini tenlerinde hissetmek için, boşu boşuna diş hekimine veya ayak hastalıkları uzmanına gidiyorlarmış. Bana daha önce hiç böyle dokunmamıştı – ve erojen bölgeler söz konusu değildi. Herhalde, uzunca bir süredir ilk defa. Galiba ağlamak üzereydim. Ve onun ağladığını biliyordum. Gözyaşları elime damlıyordu ama bir şey söylemeye kalkınca, parmağını dudaklarımın üzerine koydu.

“Şiişt, ben olmayı ve hayatımı deniyorum!” dedi. Ne demek istediğini bilmiyorum ama o an, her şey apaçıktı benim için, tıpkı bazen rüyalarda olduğu gibi.

*Ellerinin okşamaları benim için
omuz ve göğüsler şekillendiriyor
Ayak tabanlarıma çukurlar, kulaklarıma memeler
ve bacaklarımin arasına bir sincap yavrusu bahşediyorsun*

Yüzünde iki minik suçüçeğı izi var, biri şakağında, diğeri de ağzının kenarında. Bu sabah işteki bilgisayarda referans kitaplarla ilgili karmaşık bir araştırma yaparken sanki tuşlar onun yüzü ve yüzündeki izlermiş gibi işaret parmağımla klavyenin tuşlarına dokunurken kendimi suçüstü yakaladım. Gözlerim kapalı, harfleri P'den D'ye kadar takip ediyor, parmağımın ucuyla hafif içbükey tuşları okşuyor ve sonra gözlerimi açıp sanki daha önce hiç görmemişim gibi elle-rime bakıyordum. O beyaz ve kemikli parmaklar, omurgası boyunca uzanan tüyleri, köprücük kemiklerinin çukurlarını ve kollarının ön kısmında yılan gibi kıvrılan damarları algıladı ve göbük deliğinden aşağı doğru inen kıl hattını izledi.

Yaşam öyle fiziksel bir hal aldı ki, hayatın kontrolünü yitirmekte olduğumu hissediyorum. İnsanlar sigarayı bıraktıklarında, birdenbire çayın kokusunu, taze kremanın tadını almaya başladıklarını ve ilkbaharın kendileri için bir koku senfonisine dönüştüğünü anlatmışlardı.

Dokunma organlarım bu adımı atmışa benziyor. Kalçalarımın altındaki sandalyenin esnek ve bükülgen, elimin altındaki keten kaplamanın pütürlü olduğunu ve dudaklara bir kalem değdirildiğinde küçük ama bütünleyici bir duygu oluştuğunu hissediyorum. Böyle devam ederse, etrafımı kuşatan dünyaya dokunduğumu gören insanlar, parmaklarıyla şakaklarına vurup, gözlerini gökyüzüne kaldıracaklar.

Märta'yı aramak zorunda kaldım. Ona klavyemin tuşlarını okşadığımı anlattığım zaman, çok tuhaf bir ses, bir tür sıcak, pes ve himayeci kumru sesi çıkardı. Biraz benim adıma sevindiğini belirtmek ister gibiydi ama bütün söylediği: "Dikkat et de bilgisayar donanımına cinsel tacizden enselenme!" oldu.

Hiçbir zaman şehvetli bir insan olmadım, Örjan'la yaşadığım hayat bunu anlamamı sağlamıştı. Bu duruma bilgece yaklaşıyordum ya da kim bilir, sanki beni hayvani davranışların ötesinde akıllı bir varlık yapıyormuşçasına bundan belli bir gurur duyuyordum belki de. Pazar akşamı çıkan bulvar gazetelerin seks ilavelerine sinir oluyordum: "Buraya bastırıp şurayı yala" türü tavsiyeler, bazen de "böylece sana olan aşkım koruyacağın kesin" gibi notlar... Bütün bunlar bana çok pragmatik geliyordu. Kenarları kusursuzca yan yana getirerek banyoya seramik döşeme sanatı üzerine ders verir gibiydiler. Demek istediğim, pratikle alıp veremediğim yok ama konu aşkmış gibi davranmasınlar. Cariye kariyerine gönül vermeyi reddediyordum, işte verimli olma kaygılarım bana yetiyordu.

Örjan anlıyor ve her zaman karısından "biraz daha istekli erkek" rolünü seve seve üstleniyordu. Biraz soğuk olmam onu daha erkek kılıyordu neredeyse. Ani bir şehvet krizine girip onu giriş holündeki halının üzerine devirseydin ne yapardı acaba? Hemen beti benzi atardı herhalde. Kuşkusuz o da pek şehvetli biri değildi, bugünkü düşüncem böyle.

Örjan'ın, özellikle bir süredir görüşmemişsek, Benny gibi büyük ve çocuksu bir sabırsızlık gösterdiğine asla şahit olmadım. Benny, elinde sıkı sıkı tuttuğu harçlığı, burnunu şekerci dükkânının vitrinine dayayıp, ağzının suyu aka aka çok uzun zaman beklemiş bir çocuğu andırıyor. Beş duyusu, hatta sanki bazen altıncısı da etkin bir halde, baştan sona her santimetrekaremi kat etti. Vücudumda varlığından bihaber olduğum benler buluyor, dizimin arkasındaki çukuru uzun uzun kokluyor ya da gözlerini daha önce hiç görmemiş gibi meme ucuma dikeyiyor. Ben dalga geçince de, biraz rahatsız oluyor ve mesleki deformasyonu bahane ederek kendini savunuyor: İneklerin meme uçlarını incelemeye öyle alışmış ki... Fakat ne coşku ve arzusu ne de bunları kendisiyle paylaştığını görme isteği herhangi bir kuşkuyla yer bırakıyor.

Beni incelemeye başladığı ilk zamanlarda, biraz utanıyor ve zorunlu teknik kontrol mü yaptığını soruyordum. Ama bunu, daha ziyade öyle aptalca bir utanca kapılmama şaşırdığım için yapıyordum. Benim de onu incelemeye ne zaman başladığını bilmiyorum ama bu yaptığımız keşifleri ikiye katlıyordu ve içlerinde Benny olmayınca, ellerim gözüme boş görünüyordu.

Bazen, dudaklarını gördüğüm ve onların vücudumda gittiği yerleri düşündüğümde kıpkırmızı kesiliyorum. Ben ki, bedenimi formda tutmak için, vitamin yerine oynaşı tavsiye ediyordum!

Çiftliği kolay kolay bırakamadığım için, genellikle benim evde görüşüyoruz lakin arada bir akşam onun dairesinde kalıyoruz. Orada kendimi rahat hissetmiyorum. Duvarlar beyaz, halılar beyaz, var olan birkaç tane mobilyası da çelik borulardan yapılmış. İnsan kendini lanet bir hastanede gibi hissediyor. Désirée mutfakta, bende gaz yapan, bir tür tatsız tuzsuz sebze çorbası pişiriyor. Birisi kafasını uzatıp, “Şimdi sıra sizde, doktor sizi kabul edecek!” dese, bundan daha çok şaşırmazdım.

Her köşede, genç kayın ağaçları kadar büyük, yeşil bitkiler var. Bana sorarsanız, plastik olmaları da gayet mümkündü aslında, bütün ev alerjilere karşı mücadele için tasarlanmışa benziyor. Ortama biraz neşe katan tek şey benim aldığım poster. Onu duvarına asmış olması büyük incelik, zira oldukça gülünç.

Belki de ona annemin nakışlarından birkaçını hediye etmeliyim? Tanrı biliyor ya, bende gereğinden fazla var. Annem beş sene boyunca haftada, bir kanaviçe bitirmiş olmalı herhalde. Onları özel günlerde eşe dosta satmayı başarıyordu. Köyde nereye gitsem, onun özenli ellerinden çıkma eserler küçümsemek için beni bekliyorlar. Bu yüzden, hâlâ evin bütün duvarlarını kaplamaya yetecek kadar var elimde. Tavanarasında bir bavul dolusu duruyor.

Üstelik evde televizyon ve haliyle müzik seti de yok. Bu yüzden, önemli bir maç olduğunda, oraya gitmekten kaçınıyorum – ama bunu ona söylemiyorum tabii. Maç olan akşamlar, “muhasabe işlerini mutlaka toparlamam gerekiyor.” O akşamlardan birinde, benim eve çıkageldi. Dişlerimi sıkarak, maçı seyretmekten vazgeçmek ve babamın kâğıt yığınlarıyla dolup taşan yazı masasıyla göğüs göğse çarpışmaya girmek zorunda kaldım. İyi ki de öyle oldu. “Hesap açıkları”, “son ödeme tarihleri” ve “uyarılara rağmen” diye başlayan mektuplar her yanı kaplamıştı. Gecenin yarısını, onlar üzerinde çalışarak geçirdim ve hemen hemen hepsini hallettim. Kendisi farkında olmadan, koruyucu meleklik yapıyor belki de.

Ve o kucagımda kıvranıp hiç utanmaksızın benden istifade ederken, cari hesabımın üzerinde çalışmak hakikaten harikaydı. İşte eğer böyle avantajları olacaksa, acar ve titiz bir muhasebeci olduğumu bile hayal edebilirdim... Evet, bazen erken davranıyoruz, her gecemizi geç saatlere kadar körebe oynayarak geçiremeyiz ya. Demek istediğim, her sabah şafakta bütün bir ahır beni bekliyor.

Neden televizyonu olmadığını sordum. Benim evdeyken, aç gözlerle her şeyi izliyor, bilhassa da reklamları. En beğendikleri, peltek peltek konuşarak sızdırmayan bezlerini öven tombik bebeler ve kadın bağlarından sanki az önce İsa’nın kıymetli kanı içinde vaftiz olmuş gibi –haleluya!– söz eden tüm kızlar. Fal taşı gibi açılmış gözlerle, bahçe cüceleri koleksiyonu yapan neşeli emekliler için hazırlanmış eğlence programlarından, sonunda her zaman kötü adamın arabasıyla uçurumdan düştüğü, geç saatlerde yayınlanan polisiye dizilere kadar her şeyi seyrediyor. Onunla televizyonun önündeki kalın halının üstünde seviştim ve o gözlerini *Armatör*’den ayırmadı.

“Görüyorsun işte!” dedi. “Benim gibi birinin televizyon sahibi olamayacağı ortada.” Sadece spora katlanamıyor. Bir spor programının jeneriğini duyar duymaz, sıkıntıdan inlemeye başlıyor ve çiçekli

Çantasından lanet bir şiir derlemesi çıkartıyor. O anta olmadan tek bir adım bile atmıyor ve içinde daima iki u kitap bulunuyor.

Ya da benim dikkatimi dağıtmak için elinden geleni yapıyor. Kalın halının uzerinde beni baştan çıkarttı ama yine de Björklöven-Modo karşılaşmasını izlemeyi bırakmadım.

Videokaset kiraladığımız oluyor. Ancak, *bir* film kiralamıyoruz, zira hangisini seçeceğimiz konusunda asla anlaşamıyoruz. Her zaman iki tane kiraliyoruz. Sonra, benim filmim sırasında o iek açmış çantasını almaya gidiyor, onunki oynarken de ben uyuyorum.

Büyükbabamın dediği gibi, birbirimizle, bok ve yeşil pantolonlar kadar iyi uyuşuyoruz. Ve bunun bitmesini istemiyorum. Her günün derdi kendine yeter; buna alışmayı öğrenmekten başka are yok.

*Tamam
kürek ve kovası olan sensin
ama bütün güzel kalıplar da benim*

Oraya gidecek vakti olmadığı için, bazen ona, kütüphaneden okuyacak bir şeyler isteyip istemediğini soruyorum. “Bir kitap okuduysan, hepsini okumuştundur ve ben geçen sene bir tane okudum!” diye cevap veriyor, alıklar gibi şaşı bakarak.

Ara sıra onu sinemaya sürüklemeyi başarıyorum ve o tam *Polis Akademisi* 14’e dalmak üzereyken, bir şekilde yolumuzu değiştirip, *Piyano Dersi*’nin oynadığı salona itiveriyorum. Suratını asarak, bir müddet filmi seyrediyor. Ormandaki sevişme sahneleri sırasında, ben yerimde solucan gibi kıvrılınca kadar, parmaklarını uyluklarımın arasına sokuşturuyor. Kulağıma: “Şu anda spor haberlerini kaçırıyorum!” diye fısıldıyor.

Filmden çıktığımızda, öyle gürültü koparıyor ki, herkes dönüp bakıyor: “Bu doğru değil, o dönemde insanlar bu kadar beceriksiz değillerdi! Gerçek bir liman inşa etmeyi akıl ederlerdi ve gidip kumsallara böyle rastgele piyano saçmazlardı!”

Bir kerecik tiyatroya götürdüm onu. Modern şehir yaşamının boşluğunu anlatan kısa kısa sahnelerden oluşan avangart bir oyuna. Ölüm sessizliğine gömülmüş salonda utanmadan kişnedi. Ve hole çıktığımızda, bana kışkırtıcı bir bakış atarak, “*Pongo ve 101 Dalmaçyalı*’dan beri hiç bu kadar eğlenmemiştim,” dedi yüksek sesle.

“Canımı sıkmak için yapıyorsun bunları!” diye kükredim daha sonra gittiğimiz *fast-food* büfesinde. “Kalın kafalı olduğunu ya da zor anladığını iddia eden yok. Neden benim de kendime göre bir hayatım olduğunu ve onun da iyi yanlarının bulunabileceğini kabul etmek istemiyorsun? Ben senin demir uçlu sabanın hakkında salakça fikirler beyan etmiyorum!”

“Ama ben de iki saatini onu seyrederek geçirmeni beklemiyorum zaten!” dedi hakarete uğramış gibi.

Sonra, sessizlik oldu.

İntikam almak için, bir sonraki Pazar, Tractor Pulling diye bir şeye sürükledi beni. Dev gibi traktörler, korkunç bir gürültü eşliğinde, mavi egzoz dumanlarını pırıl pırıl sonbahar havasına kusarak, ağır yükler taşıyordu. Örjan olsa kendini tutamaz ve tartışma başlatmak için bir dizi isyankâr makale yazardı. Benim sadece midem bulandı. Benny ise ormancı kasketini burnuna kadar indirdi ve beni tamamen yok sayarak, diğer kasketli heriflerle karbüratör muhabbeti yaptı.

Sonra da eve dönüp deliler gibi seviştik.

“Önemli olan sadece bu mu yani?” diye sızlandım Märta’ya.

“Sadece derken?” dedi.

En güzel anlar sonra yaşanıyor, gevşemiş bir halde birbirimize sarılıp, huzur içinde yatarken. Birbirimizi keşfetmek için muhtelif testler icat ediyoruz.

“İpini koparmış bir boğayla karşı karşıya kalırsan, ne yaparsın?” diyor.

“Çite kadar beş metre yükseğe sıçrarım ve daha çiti aşacak zaman bile olmadan bayılıp, boynuz darbeleriyle marmelat haline gelirim,” diyorum.

“Hiç de bile. Boğanın yanına kadar ilerler ve gayet otoriter bir sesle, kamuya açık yolda kadınları tedirgin etmemesini söylersin ve bayılan o olur!” diyor.

“Şık bir davette, birden pantolonun fermuarının açık ve bazı parçalarının ortada olduğunu fark edersen, ne yaparsın?” diye soruyorum.

“O zaman, hepsini çıkarıp, Ulusal Teşhirciler Federasyonu’nun temsilcisi olduğumu söyler ve insanlara, davamızı ufak bir para yardımıyla desteklemek isteyip istemeyeceklerini sorarım,” diye cevap veriyor coşkuyla. “Yok, aslında etrafa çaktırmadan önümü kapatmaya çalışır, sofrı örtüsünü fermuara sıkıştırır ve bütün tabakları yere düşürürüm. Sonra, suratımda kocaman bir tebessüm ve hâlâ fermuara sıkışık örtüyle kapıya doğru kaçır ve merdivende örtüye takılarak iki bacağımı birden kırarım! Peki, daha önce parasını ödeyip satın almış olduğun bir kitapla başka bir kitapçıya gidersen ve satıcı onu kendilerinden çaldığını sanırsa, sen ne yaparsın?”

“O halde, histerik bir gülümsemeyle onu bir kere daha öder ve aynı kitaptan üç tane daha alıp, yüksek ve kuvvetli bir sesle, onun çok iyi bir eser olduğunu, tüm arkadaşlarıma vereceğimi haykırdıktan sonra, kulaklarım kıpkırmızı, çekip giderdim ve dört kitabı tezgâhın üzerinde unutturdum!”

Şayet o Milli Şapşal ise, benim de çok iyi bir Bayan Şapşal olmak ve içimi saman doldurularak Skansen müzesindeki vitrinde onunla beraber sergilenmek için gerekli bütün özellikleri taşıdığım konusunda hemfikiriz.

Çiftlikte kış ayları daha sakin geçiyor. Biliyorum, ormanda çalışmalıydım ama kasım yumuşak ve ağır bir kar getirmişti. Hareket etmenin güçleştiğine ikna oldum. Üstelik hava soğuktu, rutubetli, buz gibi bir rüzgâr esiyor, giysilerden geçip, iliğimize kadar işliyordu.

Eski eve yeni bir gençlik kazandırmak için ani ve büyük bir istek duydum. Verandayı süslemekten bahsetmiyorum, o iş yapılacaklar listesinin en altında yer alıyor. Ama...

Geçen gün bir televizyon programında, kültürel miras olarak sınıflayıp, ellili yıllardan kalma benzin istasyonlarını nasıl yeniden canlandırdıklarını gördüm. Aklıma, benim oturma odamın da rahatlıkla kültürel miras sınıfına girebileceği geldi. Ve mutfağımın. Annem evin dekorasyonu ile hiç ilgilenmemişti aslında. Elbette temizlik yapıyordu – ama geri kalan her şeyi ailesinin zamanındaki gibi bırakıyordu. Babamla almış oldukları bir eşyadan kurtulmayı hayal bile edemezdi. Ya ben?

Evin bende biraz düzenleme isteği uyandıran tek kısmı kendi odamdı. On yedi yaş civarında, çiftliği devralmadan hemen önce, büyükannem zamanından kalma duvar kâğıdına saldırıya geçtiğim bir dönemim oldu – ve onu siyaha boyadım! Yatağın üstüne kaplan desenli bir örtü serdim ve duvarları kaniş görünümlü *hard rock* gruplarının posterleriyle kapladım. Ve üzerine mavi mürekkeple

vücut parçalarının şeması çizilmiş çınlıplak bir hatun resmi astım. O zamanlar bunu kesinlikle çılgınca buluyordum. Ah, evet, Tanrım! Carina da öyle buluyordu. Bir seferinde, Saint-Jean yortusuydu ve annemle babam hafta sonunda geziye gittikleri için, sabah sağımıyla ben uğraşmak zorundaydım, Carina'yı odama götürüp, aynı şemayı onun üzerine çizmeye çalıştım. Çıkmaz mürekkeple. İkimiz de bir hayli sarhoştuk, bizi kör edebilecek bir şey içmiştik. Ve üstünde yuvarlanınca, kaplan desenli örtü pis bir hale gelmişti. Annem soru sormadan attı onu. O öyleydi.

Daha sonra, *rock* posterlerini kaldırıp, dev traktör fotoğrafları astım. Ama odayı bir daha boyamadım, hiç fırsatım olmadım. Désirée bir gün, siyah duvarlara bakınca, kendini yeraltı mezarlığında yatıyormuş gibi hissettiğini söyledi. Bu laf, küçük dekor değişikliklerine girişmeye karar vermeme yol açtı. Onun hayatıma girişiyle, bir çeşit yuva kurma içgüdüğü geliştirdim herhalde. Sakınmalıydım. Mayınlı arazide ilerliyordum, bunu fark etmekte gecikmeyecektim.

Önce odamı, çiçekli, oldukça hoş bir duvar kağıdıyla yeniden kapladım. Sonra Haléns VPC'den, bir sürü fırın ve yanlara tutturmak için parlak şeritleri olan, beyaz hazır perdeler getirttim. Son olarak da, traktörlerin yerine duvarlara birkaç tane çiçekli nakış astım.

Bütün bunları, o gelene kadar önümde bir hafta varken hal-ettim. Ve geldiği zaman, odaya çıkarıp, kapıyı açtım ve trompet çalar gibi yaptım.

Gözlerini kocaman açtı.

"Ah, evet... güzel olmuş!" demekle yetindi.

Biraz hayal kırıklığına uğradım. Sonra onu bu konuda biraz daha konuşmaya, iyi çalışmış olduğumu... bu odada kendini kesinlikle ve hakikaten iyi hissedeceğini söylemeye teşvik etmek istedim.

Fakat sadece, odanın böyle daha aydınlık olduğunu ve daha büyük görüldüğünü söyletmeyi başardım.

“Güzel bulmuyor musun peki?” diye şansımı zorladım.

Bunu sormamalıydım. Désirée yalandan pek hazzetmiyor, bunun farkındayım, minik, diplomatik yalanlardan bile.

“Elbette, odanı benimkine değil, kendi zevkine göre düzenleyeceksin” diye cevap verdi yalnızca.

Kendimi tutamayıp, “Duvar kağıdını beraber seçmemizi mi tercih ederdin yani?” diye sordum.

Ve böylece esas soruyu sormuş oluyordum ki bu gerçeği bilahare idrak edecektim. Ziyadesiyle erken gelen bir soruydu. Çünkü sadece “Hayır, niye ki?” diye karşılık verdi ve sonra da aşağı inip televizyonu açtı, ne de olsa *Rapport*’u kaçırmak istemiyordu.

Ondan sonra, bütün gece kötü bir ambiyans oldu. Haberler sırasında tartışmaya başladık. O bir tür solcudur. Havyar solcusu değilse bile, sebze ezmesi solcusu. Bense girişimcilerin çıkarlarını savunuyorum, çünkü kendimi küçük bir işletme olarak görüyorum. Beni uluslararası büyük kapitalizmi savunur duruma düşürmekte vakit kaybetmedi ve argüman bulma konusunda benden çok daha usta olduğundan, bana kendimin dahi katılmadığım laflar söyletti. Alınıyor ve durmak bilmiyorum, ağzımdan çıkanı kulağım duymuyor Orman katlini savunuyor, o acemi saha biyologlarını yerin dibine batırıyorum. Désirée çevrenin tahrip edilmesi ve doğal kaynakların kurutulmasına karşı savunmaya geçiyor ve ben onu neredeyse Scan kamyonlarını – İsveçli Besicilerin Ürünlerini yakmakla suçluyorum.

Ve tartışma boyunca, bu arızanın aslında duvar kağıdından çıktığını hissediyorum. Bunu o kıskırtıyor, çünkü tavır belirlemek, bu evde söz hakkı olması gerekip gerekmediğine karar vermek istemiyor.

O gece, ilk kez sevişmeden uykuya daldık.

Ama el ele.

*Yalınlığı seviyorum, asgariyi
kesin şekilleri, hafif renkleri
Yazın çiçek açmış bir çayır
bana acıklı gelir hep*

Doğruca *Rüzgâr Gibi Geçti*'den çıkmış balo elbisesi tarzı perdeleri görüp de nakışların evdeki son kale olan kendi yeraltı mezarlığını da istila ettiğini anlayınca, evvela içimde kabaran delice bir katıla katıla gülme isteğiyle mücadele etmek zorunda kaldım. Ama her yanından öyle bir gurur taşıyordu ki, beni soğuttu ve ne diyeceğimi bilemedim. Evinin dekorasyonuna dair fikir belirtmeye hiç niyetim yoktu – böyle bir şey benim de söz hakkım olmasını istediğim anlamına gelirdi ki bu henüz yarımağız bile ele almadığım bir konu.

Ya bilahare televizyonun karşısında yaşanan tüm o tartışmalara ne demeli? O an, kurduğum her tuzağa düştüğünü görmek hoşuma gidiyordu ama sonra içimden ağlamak geldi, çünkü etrafına ona duyduğum saygıyı kaybettirecek gerici klişeler saçmasını hiç istemiyorum aslında. Özellikle de aĥmak veya gerici olmadığını ve benim en ufak bir fikrimin bile olmadığı alanlarda bilgi sahibi olduğunu kesinlikle bildiğim için. Fakat farklı dünyalarda yaşıyoruz, bunu kendimize itiraf etmek zorundayız.

Başka defalar, bu durum kendini daha hafif biçimlerde dışa vurabiliyor.

Mesela, karşılıklı olarak, birbirimizin giysilerinden hoşlanmıyorduk.

Bir gün, elinde La Boutique Diana'nın bir torbasıyla evime geldi. La Boutique Diana, yönetici asistanı türünden elli yedi yaşlarındaki hanımların küçük ve şirin fularlarla üç parçalı lacivert tayyörler ve pullu işlemelerin göğüs kısmına egzama gibi yayıldığı kokteyl elbiseleri satın aldıkları bir dükkândır. Kimi zaman Märta'yla, sırf eğlence olsun diye, vitrinine bakmaya gideriz.

"İndirim vardı!" dedi kendinden pek hoşnut bir halde. "Aç haydi!"

Bir tayyör ya da kokteyl elbisesi değildi. Ama "genç işi", korkunç geniş bir etek almıştı.

Üzerinde devasa pembe leylaklar ve fosforlu yeşil yapraklar vardı. Gerekirse, bir sanat eseri gibi, duvara asabilirdim. Ama o etekle görünmektense, ölmeyi tercih ederdim!

"Ama... *bana göre* değil bu!" demeye çalıştım, onu incitmemek için biraz yumuşak bir edayla.

Nafile gayret. Fazla hızlı kavıyor. O yüzden, beni ikiyüzlü bulmaması için, "Oldukça şey... berbat bir şey, sence öyle değil mi?" diye ekledim.

İkiyüzlü olmamı tercih ederdi sanırım.

"Niye hep böyle, daha yeni boğulup karaya vurmuş bir ceset gibi giyinmen gerekiyor ki?" diye hakaret etti, eteği buruşuk bir halde torbaya geri tıkarken. "Yine de al şu boku, cam silme bezi olarak kullanırsın hiç olmazsa!"

Boğulmuş ceset ha! Havasına diyecek yoktu doğrusu!

"Kendin al! Senin camlarının adamakıllı bir temizliğe ihtiyacı var! Ya da çalışırken giyersin, biraz ahır koksa daha kötü olmaz nasılsa!"

Birbirimize baktık.

Sonra kaba bir tavırla yanıma, kanepeye oturup, ellerini bacaklarının altına soktu.

“Kendimden küçüklere vurmam!” dedi sıkılı dişlerinin arasından. “Vurmam, hayır, bunu yapmam!”

“Ama onları *iter kakarım!*” diye ekledi beni kanepeye devirerek.

Sonra da, tarım ilacı kullanmadan yetiştirilen doğal pamuktan yapılmış tişörtümü çekip çıkardı.

“Düşündüm de, elbisesiz daha iyisin galiba. Özellikle de kendi giysilerin olmadan. Hayatımda senin şu mantar, keçe başlığından daha kötü bir şey görmedim!”

Bununla birlikte, eteğe neredeyse üç yüz kron ödemiş olduğunu görecektim oldu ve böyle saçıp savuracak kadar çok parası olmadığını biliyordum. O zaman, gidip mağazaları dolaşmamıza ve yatıştırıcı jest olsun diye ona üç yüz kronluk bir giysi almaya karar verdim. Seçimi ben yapacaktım ve şayet beğenmezse, bunu yüzüme söyleme zevkini tadacaktı. Böylece, ödeşmiş olacaktık.

Onun her zamanki gibi ahıra koşturma vakti gelene kadar, saatlerce büyük mağazaları arşınladık. Parmak uçlarımla, Mullberry'nin taba ve soluk bej rengi, pötikare flanel gömleklerine dokundum. Rahat bir *gentleman-farmer*⁹ için mükemmel bir seçim olurdu. “Ben bunlar gibi şeyleri katalogdan sipariş verip üçünü doksan dokuz buçuktan alıyor ve ahırda giyiyorum!” diye homurdandı. Göğsü yarı açık vaziyette giyilen muhteşem bir Fransız gömleği onu çok güldürdü. “Bunu giyersen, teklif yağar!” diye dalga geçti. “Heriflerden!”

Beni tasmalı bir köpek gibi, cırtlak renkli fantezi gömlekler ile onlarla uyumlu kravatların bulunduğu raflara ve kesimleri belki on sene önce Hollywood'da revaçta olan ceketlere doğru çekti. “Şehir gardırobu” bakımından, zevki daha ziyade pezevenk tarzına

9 (İng.) Beyefendi-çiftçi. (ç. n.)

alıyordu. İş elbiseleri dükkândan alınmıyordu, katalogdan seçiliyor ve çiftlik hesabına fatura ediliyordu.

Sonunda, benimki gibi bir tişört almama müsaade etti ve neşe içinde, gübre saçma makinesini ilk temizleyişinde onu giyeceğine söz verdi.

“Çekmeceleri karıştırmama izin verir misin?” diye sordu.

Belki eski bir porno dergi dışında saklayacak hiçbir şeyim olmadığını düşündüm. Dergiyi de sorunsuz kabullenebilirdim.

Ama çok daha kötü bir şey buldu.

Ortaokuldaki son not karnemi.

Çenesi giderek erik memelerine doğru düşerken, bütün beş üstünden dört ve beşlerimi hafızasına kazıdı. Sonra, heyecandan kekeleyerek, ona kalırsa, ebeveynlerimin beni okutmamalarının utanç verici olduğunu söyledi. Böyle notlarla! Yetişkinler için eğitim bursları, *Komvux* ve eğitim enstitüleri hakkında sayıklamaya başladı.

Ona karşı ilk defa karanlık ve kör bir öfkeye kapıldım. İçimden soluk bej rengi suratının ortasına bir tane patlatmak ve burnundan kan fışkırtmak geliyordu. Ama benim ailemde kadınlara vurulmaz, bu kadar basit. Özellikle şövalye ruhlu olduğumuz için değil, sanırım daha ziyade kıymetli bir işgücünü heba etmek istemediğimizden.

Ama şimdi canım ona vurmak istiyordu ve onun durumunda pek işgücünden söz edilemezdi. *

Bunun yerine, montumu giydim ve onu kendi sesiyle baş başa bırakarak, tek kelime etmeden dışarı çıktım. Süt hummasından çıkan ve kendi bölümünde daha yeni yeni ayağa kalkmaya çalışan

bir ineği kontrol etmek için ahıra gittim. Gözüm öyle dönmüştü ki, dört ayağı üstüne dikilmek için mücadele eden hayvanın ter içinde kalmış boynunu okşarken, ellerim titriyordu. En sonunda kalkmayı başardı ve ilave yem hakkını çiğnemeye koyuldu. “Dayan!” diye fısıldadım. “Sakın bırakma kendini! Dayan!”

Sonra eve geri döndüm.

Küçük hanım Désirée kızgınlığını belli ediyordu.

“Şu leş kokulu çulları mahzenden çıkaramaz mısın?” dedi. “Pekâlâ, dediğim gibi, yetişkinler için eğitim enstitüleri...”

Yumruklarımı sıkıp, kulaklarıma bastırdım.

“Ne dediğinin farkında mısın? Çiftliği satmamı söylüyorsun bana!” diye bağırdım. “Ben yetişkinler için eğitim bursumla sefa sürerken, burayla sen ilgilenmeyeceksin herhalde, öyle değil mi? Yoksa inekleri yanımda götürüp, enstitüdeki öğrenci odasında barındırabileceğimi mi düşünüyorsun?”

Rengi daha da soldu, bejden ziyade beyazdı artık.

“Niye kızdığını anlamıyorum,” diye mırıldandı. “Sen istedikten sonra, eğitim görmenin yolları mutlaka vardır. Ben sadece öğrenmeye yetenekli görüldüğünü söylemek istiyordum. Ama belki de senin böyle bir isteğin yoktur hiç. Neyse, unut gitsin!”

“İstek!” diye bağırdım. “İstek, istek, istek! Ya sonra? Beş altı sene okuduktan ve zaten var olan borçlarımdan üstüne yarım milyon daha ekledikten sonra ne yapacağım? Kütüphaneci mi olacağım? Süper notlarımla şişinerek rafların arasında mı dolaşacağım? Hem lanet olsun, annem ile babamın bana yaptırdıkları hakkında ne biliyorsun ki sen?”

Konuşmadan, gözlerini not karneme dikmekte inat ediyordu. Onu elinden çekip, binlerce parçaya ayırdım ve kafasının üstünden yağmur halinde yağdırdım. Gerçek bir deli gibi davrandım.

"Ben ve ne istediğim senin umurunda bile değil aslında!" diye haykırdım. "Sadece sen ve senin istediklerin var! Kütüphaneci arkadaşlarının önünde utanmaman için, seninle Lacong tartışabilecek birini istiyorsun. Ayrıca çiftlikten ve onun temsil ettiklerinden hiçbir bok anlamıyorsun. Benim istediğimse, süt humması geçirmemeleri için yeni doğuran ineklere zamanında kalsiyum vererek bana yardımcı olacak birisi!"

Gittikçe daha kuvvetli bağıryordum.

Ayağa kalktı.

"Kimin sesini bastırmak istiyorsun?" dedi yalnızca ve çekip gitti.

Arabanın avluda harekete geçtiğini işittim. Sonra gümbür gümbür bir sessizlik çöktü. Ancak soru havada asılı kaldı.

*

*Suda izler bırakmıyorum
sınıf resminde "bunun adı neydi sahi"yim
ve altın takılarım Devlete miras kalacak*

Hiç böyle bir şey yapılmamıştı bana.

İlk başta memnun oldum. Çekmecenin dibinde, yüzücü diplomasıyla bir mobilet motoru şeması arasında bulduğum not karnesi hep hissetmiş olduğum şeyi kanıtlıyordu. Neredeyse bütün dersler beş üstünden beşti – İsveççe, matematik, İngilizce. Sadece iki tane dört vardı – din ve eliş. Tam bir dik kafalıydı. Asla bir inek olacak zamanı olmadığını, yürümeyi öğrendiğinden beri çiftliğe yardım ettiğini biliyordum. Kafasını yüksek kültürle doldurmaya çalışınca, köylü tarafını bu yüzden öne çıkardı şüphesiz. Bu onu kıskırttı. Orada kendisini besleyebilecek bir şeyler bulunduğunu ve boyun eğerse, bir şeyler kaçırmış olduğunu itiraf etmek zorunda kalacağını biliyordu. “Yanlış” seçim yapmış olduğunu.

Azgın tepkisi beni tamamen hazırlıksız yakaladı. İlave edecek pek bir şey yokmuş gibi görünüyordu. Ben, şu meşhur köprüyü kurmak için birkaç altın rengi yıldız bulabileceğimizi düşünerek, ondan, kendisini biraz daha iyi tanımasını istemiştim.

Çiftliği bir hışım terk ederken, kendime acıdığımın gözlerim dolmuştu. Ah, nasıl da yanlış anlaşılmıştım!

Bu kesinlikle doğru değildi tabii! Kör kör parmağım gözüne durumuna düşen bendim, bu gerçeği sabah altıya doğru, on dört fincan çayın ardından gördüm. Her zaman deftere yapıştırılacak aferinler ve annesinden tebrikler almış olan küçük kız. Erkeğinin köylü karanlığında kültürün ışığını yakmaya kalkan pek yetenekli Désirée. Benny'nin yerden göğe kadar hakkı vardı, ebeveynlerinin ondan ne talep ettikleri konusunda en ufak bir fikrim yoktu. Bütün bildiğim, ölmüş oldukları ve oğullarının mezarları üzerinde koca bir fidanlık kurduğuydu.

Birdenbire kendi annemi acayip özlediğimi fark ettim. Bu öyle güçlü bir özlemdi ki, biraz babamı bile kapsıyordu. Anneme yüksek sesle ve gayet abartılı bir aksanla İngilizce ödevlerimi okuduğum büyük meşe masayı özlüyordum. Annem İngilizce bilmezdi, fakat her yaz yurtdışındaki dil okullarına gitmeme önem verirdi. Ve piyanoda ilk kez küçük bir Mozart sonatının sonuna geldiğimde, ağladı. Konser piyanisti mi olacağım, yoksa Nobel edebiyat ödülünü mü alacağım konusunda kararsızdı.

Düşük bir maaşla kütüphaneci oldum ve aldığım yüz binlerce kronluk öğrenci bursunun geri ödenmesi gerekiyor. Lakin genel kültürüme diyecek yok. Ve artık piyano çalmasam da, armonikayla *Haydi Yulaf Biçelim*'i çalmayı biliyorum. Rönngårdenli Büyük Benny'ye en iyisini öğretecek doğru kişi gerçekten bendim yani.

Ertesi gün, telefona cevap vermeye cesaret edemiyordum. Arayanın Benny olmasından korkuyordum. Ve o olmamasından daha çok korkuyordum. Bu durumda, üç gün izin aldım ve babama onu görmeye geleceğimi haber verdim.

Kimileri yetişkinliğe tam olarak ne zaman geçtiklerini bildiklerini söylerler. Märta, annesini kızıl saçlı komşunun yatağında bulduğu gün yetişkin olduğunu söylüyor. Ailesindeki tek kızıl saçlı Märta'dır.

Ben, işte o günlerde, babamın evinde geçtim yetişkinliğe.

Aile sırlarını keşfetmedim, mesele bu değil. Sır varsa bile, tonlarca buzun altına gömüldü artık. Beklenmedik hiçbir şey olmadı aslında. Babam Rotary toplantısına gitmekten istemeye istemeye vazgeçti ve belediyenin eve yardım etmeleri için gönderdiği yeteneksiz kaltaklardan yakınmak dışında bir şey yapmadı. Şikâyet etmediği zamanlarda susuyordu. Hayatıma ya da nasıl olduğuma dair tek bir soru sormadı ve annem hakkında sadece, "Şöyle böyle, idare ediyor işte! Sürekli oraya gitmeye dayanamıyorum artık. Ve sana bel bağlayamayacağı muhakkak!" dedi. Hayır, diye düşündüm, şu üç gün boyunca bana bel bağlayabilir. Gidip annemi görecektim ve ellerinin hâlâ anılarımdaki gibi olup olmadığını kontrol edeceğim.

Her gün gittim oraya. Bir ara, gülümseyerek "Bu saatte derste değil misin, canım?" dedi bana. Bunun dışında, bir hayli konuşmuş olmasına rağmen, söylediklerinden pek bir şey anlamadım. Bozulmuş bir telefon santrali gibiydi. Hep yanlış çağrılara cevap veriyordu.

Trenle dönerken, bir form doldurmak ve en yakın akrabamın kim olduğunu belirtmek zorunda kalsam, o satırı rahatlıkla atlayabileceğimi düşündüm. Ve gece kompartımanımdan kalkıp tuvalete gidecek olsam ve kapıyı şaşırp trenden karanlık raylara düşsem, dünyanın sağlığı bozulacak değildi.

Telefon çalarsa evde olmayayım diye, günlerce deli gibi çalıştım. Genelde ormana tek başıma gitmekten kaçınısam da, ağaç kesimi bile yaptım. Ters tarafa düşen bir ağacın altında sıkışıp kalan ya da testerenin yarısına kadar kestığı bacağıyla ormanı sürünerek kat etmek zorunda kalan birçok adam tanıyorum. Benim başıma da böyle bir şey gelse, ölüm ilanımı kimin vereceğini düşündüm. Yirmi dört inek tarafından, isim ve kayıt numaralarını yazarak imzalanmış dünyanın en uzun davetiyesini hayal ettim.

Ama ben acımasız bir dünyada yalnız ve zavallı bir çocuk değilim, bunu kesinlikle biliyorum. Pek yakındaki Noel'i kendileriyle geçirmemi teklif eden en az on aile vardır herhalde. Herkesten önce, kendi ailem – lakin uzakta oturuyorlar ve aslında onlara uğramak için inekleri yanıma alamayacağımı biliyorlar. Sonra, köydeki birkaç aile. Annemin en yakın arkadaşlarından, çocuksuz, yaşlı bir çift – Noel gecesini onlarla geçirsem, etrafımda coşkun serçeler gibi cıvıldaşırlar. Ve elbette Bengt-Göran ile Violette. Onlar gideceğime kesin gözüyle bakıyorlar ve galibâ öyle yapacağım. Violette'in Noel sofrası krallara layık olur, bundan eminim.

Karides'le beraber, gözlerimiz parlayarak, Noel çamını hayranlıkla seyretme fikrini kafamdan uzaklaştırmak için elimden geleni

yaptım. Ve doğrudan ambalajının içinden sanayi tipi *fromage de tête*¹⁰ ya da uyduruk bir organik mercimek çorbası yemeyi!

Annemle, hep aileyi bize davet ederdik. Hatta geçen sene de öyle yapmıştık. Annemin hastaneden çıkmasına müsaade ettiler ve Astrid teyze ile kuzenim Anita bir bagaj dolusu yiyeceklerle geldiler. On bir kişiydik ve dışarıdan tuhaf görünse de, hepimiz bunun annemin son Noel'i olduğunu bilmemize rağmen, çılgınlar gibi eğlendik. Anita bölge hastanesinde hemşiredir, daha önce uzun yıllar İsviçre'de çalışmıştı. Orada kaldığı günlere dair hikâyeler anlattı ve sonra dört bir yandan şakalar, anekdotlar, çocukluk anıları ve eski komiklikler yağmaya başladı. Greger dayı her zamanki gibi Evert Taube taklidiyle bizi güldürdü. Ulusal medarı iftiharımız, halk ozanımız, yaşlı Evert Taube gerçekten eskimek bilmiyor. Ve gecenin ilerleyen saatlerinde, annem kurnaz bir edayla, "Haydi bakalım, gençleri yalnız bırakmanın zamanı geldi artık, başlarının çaresine kendileri baksınlar biraz, bize ihtiyaçları kalmadı!" dedi. Anita ve beni kastediyordu. Biz de uslu uslu oturup, sabahın dört buçuğuna kadar, Noel birasıyla karışık konyak içtik. Anita evli bir İsviçreli doktordan hamile kaldığını ve kürtaj olduğunu anlattı.

Bu sene Noel süslemesi yapmayacağım. Mutfağımın halini görmek bile cesaretimi kırmaya yetti.

Annem olsa, umutsuzluğa kapılırdı. Ev harabeye dönmeye başlamıştı. Daha şimdiden terk edilmiş bir çiftlik ya da bekârlara özgü bir yurt görüntüsü vardı. Verandanın korkuluğunu boyayıp, olukları değiştirmiştim elbet – ama içinin sevimli olması için neresinden tutmak gerektiğini pek bilmiyordum. Odamı yenileyişimi düşünmekten kaçınıyordum. Etrafı gerektiği kadar temiz tutsam da, küçük örtüleri kolalamaya veya annemin her sene yaptığı gibi

10 Fransız mutfağında, ağırlıklı olarak domuzun kelle etinden yapılan bir tür lapa. (ç. n.)

rafların kenarlarına şü boktan, Noel Babalı kurdelelerden takmaya elim varmıyordu.

O iki İhtiyarcık, topraklarının öbür ucundaki çayırın otlarını biçmeme teşekkür etmek için plastik bir sepet içinde iki tane pembe sümbül ve koca bir kutu Aladdin çikolatası hediye ettiler. İndirimli satışlardan., bir paket kırmızı mum aldım. En sonunda bulmayı başardığım Şarndanlarda birkaç mum yakınca, mutfağın perişanlığı biraz hafifledi. Televizyonu da oraya yerleştirmiştim ve içeri girer girmez açıp, köşesinden kendi kendine Noel patırtısı yapmasına izin veriyordum.

Noel den iki gün önce, Karides gecenin onunda beni aradı.

“Benim. Noel'i sende geçirebilir miyim?” dedi.

“Elbette ki bende geçireceksin!” diye cevap verdim.

Ve ertesi gün, şehre gidip onu aldım.

*Sen ve ben, dostum, iki dizginsiz ayı gibi,
yaz rüyalarımızla inimize varıyoruz.
Gürültü patırtıyı ve karanlık evleri unutuyor;
sakin ormanları, uzun ve aydınlık geceleri düşünüyoruz.*

*Karanlık yoğunlaştı, rüzgâr sertleşiyor
Gel, yanıma büzül ve ısın biraz!
Uzakta başıboş bir tilkinin uluduğunu duyuyorum
Burnumu güven verici tüyelerine gömmeme izin ver!*

Märta ve Tutku beni Noel yemeğine davet etmişlerdi. Tutku'nun adı Robert – Märta o anki hislerine veya maruz kaldığı son hakaretlere göre, Robertino, Bobby ya da şu Bobban alçağı diye anıyor onu. Robert kırk beş yaşında, kelinin örtecek şekilde taradığı kestane rengi saçları var ve cazibesini konuşturduğunda, vitrindeki bir mankenin bile külotunu düşürebilir – samimi söylüyorum. O cazibeyi bana da yaymaya her zaman hazır olmuştur.

Kütüphaneden, tek başlarına ya da çocuklarıyla yalnız yaşayan birkaç meslektaş, Noel'i şehir dışında hep beraber kutlamaya karar vermişlerdi. Herkes açık büfe için bir şeyler getirecekti. Bu projeyi

en çok destekleyenlerden biri de bendim. Bolca sıcak şarap ile Robertino benim için fazlaydı.

İş arkadaşlarım ve çocuklarına minik hediyeler almak için mağazaları dolaştım.

Fakat akşam eve dönünce, kendimi Benny'ye alınmış hediyelerle dolu bir torbayla buldum. Her şeyi onun için almış olduğumu anlamam bütün akşamımı aldı. Onları çocuklar ya da neşeli bir arkadaş grubu için aldığıma inandırmaya çalıştım kendimi. Ancak öyle anlaşılıyordu ki kafamı meşgul eden tek şey Benny'nin hediyeler hakkında ne düşüneceğiydi. Ve o zaman, pes ettim ve onu arayıp, Noel'i kendisiyle kutlayıp kutlayamayacağımı sordum. Hiç düşünmeden, "Evet" dedi sadece. Sanırım her ikimiz de şaşırmıştık. Telefonu kapattıktan sonra biraz ağladım ve karanlıkta çarpan, iyi kapanmamış bir tren kapısını düşündüm.

Ertesi gün, beni almaya geldi ve Domus'taki kalabalığın içinde bir alışveriş turu attık. Märta *Prenceslerin Mutfak Kitabı*'nın yağ içinde kalmış, eski bir nüshasını ödünç vermişti. Geleneksel karamela, çörek, domuz kaburgası (sahte kaz) dolması ve Rus usulü ringa balığı yapmak için gereken malzemeleri aldım. Aklımda başka projeler de vardı, fakat reyonlarda potas külü, bira sırası veya tam yağlı çiğ süt olmadığından vazgeçtim. Benny *fromage de tête* için pek hevesliydi ama yapımında bütün bir domuz kafasının kullanılması fikrini değiştirdi ve tercihini akciğer kıymasından yana kullandı. Kolaylıkla dana ciğer takımı (akciğer ve yürek) bulabileceğini iddia etti. Ben baharat reyonundaki bütün o egzotik Hint turşu çeşitleri arasında boş yere potas külü ararken, Benny bir ara gözden kayboldu ve sonra elinde açmak istemediği bir torbayla geri döndü. Sonra Rönngården'e gittik.

Mutfağın ışığını yaktık, başımıza ve belimize bezler bağladık, *Prenceslerin Mutfak Kitabı*'nı açıp televizyona dayadık ve işe koyulduk.

Geleneksel karamela yapımı iyi geçti. Bu iş için vazgeçilmez olan minik kalıplardan satın almayı unutmuştuk tabii. Ama Benny hemen, kitapta anlatıldığı gibi, kükürtlü kâğıttan kıvrıma kalıp yapmaya merak sardı. Kendimizden gayet hoşnut bir halde, hazırladığımız karışımı onun buruşuk şaheserlerine döktük. Çörek işi o kadar iyi gitmedi. Benny ciddi bir edayla “Hamuru fazla yoğurursanız, çörekler çabuk şişer!” diye okudu ve saati iki dakikaya ayarladı.

O ana kadar her şey yolundaydı ama üzerlerine uzunlamasına bir çizik atıp içe doğru bükerek düğümleme aşaması geldiğinde, doğrudan hezimete uğruyorduk.

“Bana bir prenses ver, uzunlamasına bir çizik atıp, içe doğru bükerek düğümleyeyim sana!” diye homurdandı Benny.

Bu arada ben domuz kaburgası (sahte kaz) dolmasıyla boğuşmak ve onu derli toplu tutmaya yarayacak iğne ipliğe söylenmekle meşguldüm. Açık konuşmak gerekirse, gitgide bun alıyor ve işin kolayına kaçıyorlardık, ne de olsa durmadan sıcak şarap içiyorduk. Kendini kaz diye yutturmaya çalışan zavallı domuz kaburgasının mı, yoksa bütün bunlara hiç de karıştırılmak istememiş gariban kazın mı sahte olduğu konusunda heyecanlı bir tartışma bile yaptık. Ben kaburganın tarafını tuttum, Benny’ye kazinkini.

Rus usulü ringa balığı çok güzel oldu. Sanat yaratmak adına içi renkli boyalarla dolu alçı pişirip üzerine karabinayla ateş eden Niki de Sainte Phalle’in gençlik eserlerini andırıyordu biraz.

Akşamın on bir buçuğunda, mutfağın durumu ahırinkinden farksızdı. “Ama daha iyi kokuyor,” dedi Benny ve sonra sedirde uykuya daldı. Belli bir memnuniyetle arkamda nesillerce bitkin ev kadınının olduğunu hissederek, her şeyi elimden geldiği kadar temizledim.

Sonra onu yatağa sürükledim. Tamamen sarhoştum! Biliyorum, ben de sarhoştum ve bu, bitkin düşmüş ev kadını imajına biraz gölge düşürüyor olabilir. Merdivende ellerimden kaydığı zaman, uyanıp

biraz inledi ama sonra yine huzurlu bir uykuya daldı. Ben de yanına yıkıldım ve gözlerimi, sarhoş ciddiyetiyle, çiçekli duvar kâğıtlarına diktim. Gala elbisesini andıran perdelere içli bir şefkat bile hissettim.

Böyle yaşamak, herkes kendi dünyasında, dünyanın en iyi arkadaşları olarak ve yalnızlığın nefesini ensemizde hissettiğimizde birlikte eğlenerek yaşamak mümkün elbette? Kesinlikle mümkün bu?

Noel sabahı, onu uyandırmadan ahıra sıvıştım. İneklere *Hosanna*'daki üçüncü ses gibi şarkı söyledim. Bildiğim tek Noel şarkısı budur ve hiç yoktan iyidir.

Ardından yatağına sütlaç götürmeye niyetliydim ama bak sen! Uyanmış da benim gizli erzak torbama göz atmış bile. O potas külü ve tuzlu tereyağı peşinde koşarken satın aldığım geleneksel Noel yemeğinin hepsi torbadaydı: plastik kapta sütlaç, bir kutu zencefilli bisküvi ve bir paket pişmiş halde dondurulmuş morina balığı. (Kurutulmuş morina balığı ve onu ıslatmak için söküotu suyu da aramıştı...) Sütlacı mikrodalgada ısıtıp, cılız sümbüller ve kırmızı mumlarla sofrayı kurmuştu bile.

"Aşçılık kabiliyetime güvenmediğin belli oluyor!" dedi. "Ama senin çöreklerinin resmini çekeceğim ve tek bir kelime duyarsam, onları sana karşı kullanacağım. Hem Noel yemeği olarak nohut kapama yemek zorunda kalmadığın için kendini mutlu sayabilirsin." Sımsıkı giyinip, kesecek bir çam bulmaya çıktık. Doğal olarak, hemfikir olmayı beceremedik. Ben asla doğru dürüst odun veremeyecek, küçük ve yamuk ağaçlardan birini tercih ediyordum. O ise bir *Disney* çamı istiyordu. Neticede öyle çirkin bir tane bulduk ki merhamet gösterdi ve o ağaç bizimle eve gelebildi. Böylece, her ikimiz de memnun olduk.

Çama asılan topları bir türlü bulamadık. Annem bana önemli birçok şeyi açıklamış ama Noel süslerini nereye kaldırdığını hiç söylememişti. Bu yüzden, onları kendimiz hazırladık: Alüminyum folyodan taşlar, eski pinpon toplarından yuvarlak süsler yaptık. Prospektüsleri yırttık ve *Köylü* dergisinden resimler kesip yapıştırdık. Sonra dallara paket lastikleriyle mum parçaları bağladık ve en tepeye, üzerinde *Toronto Maple Leaf* yazan kırmızı bir flama diktik.

“Görüyorsun işte! Tahsil her durumda işe yarıyor,” dedi tepkimi gözleyerek. “Büyük öfke nöbeti” konusunu henüz ele almamıştık. “Kilisenin dayattığından daha iyi!” diye gülümsedi taşlarını göstererek.

“Kendi ormanın olmasa, nereye asardın onları?” diye tısladım cevap olarak. Ve bu çenesini kapatmaya yetti.

Sonra yemek yedik. Rus usulü ringa balığının taze bahçe gübresi gibi bir görünümü vardı ama sahte kaz gibi olağanüstüydü. Çörekleri bir tabakta evin küçük cini için dışarı koyduk ama tekrar düşününce geri alıp tereddütsüz çöpe attık. Cin onları tadacak olsa ahırı ateşe verebilirdi. Ardından morina balığını da döktük ne de olsa bu yemeği ikimiz de hiçbir zaman gerçekten sevmemiştik.

Hosanna'daki ikinci ses gibi şarkı söyleyebildiğini keşfettik ve birinci sesi nereden bulabileceğimizi tartıştık. “Bir tane yapmak için ekip kurmak da bir çözüm olabilir,” dedim ve yüzünün halini görecektim zamanım olmadan ahıra koştum. Fazla ileri gitmiş olduğum farkındaydım. Gizli anlaşmamız anı yaşamaktı – buna dikkat etmem gerekecekti.

Akşam sağımından sonra, paketlerimizi ağacın altına koyduk ve ilk kimin açacağı konusunda karşılıklı nazlandık. Zararsız şaka hediyelerinden başladık: Ben ona mikroplardan arındırılmış dairesine biraz neşe katması için plastik bir dışkı verdim, o da bana gangster şapkasıyla yüksek finans çevresinden arkadaşlarım arasında takmam için dolar işaretli bir kravat iğnesi verdi. Sonra o keçeden yapılmış

bir çift kocaman fırın eldiveni, ben de Cinli Kale diye bir oyun sahibi olduk. Tabii ki ikimiz de beraber yaşamayı çağrıştıracak bir hediye almamıştık, bu dile getirilmemiş uzlaşmanın bir parçasıydı. Ama özel bir şey vermeye cesaret ettim yine de. Gümüş bir çerçeveden Astrid teyzenin resmini çıkarıp, yerine üçüncü sınıftaki bana ait bir okul fotoğrafı koymuştum.

“Bu tam olarak ben değilim ama senin sevdiğinin o olduğunu biliyorum,” dedim. Biraz kızardı.

“O halde, bende de senin için, aslında sen olmayan ama belki sevebileceğin bir şey var,” dedi. Gunnar Ekelöf’ün kalın bir şiir kitabıydı bu.

“Bütün doğa sarıyor seni, gücünü aşk ve ölümden alıyor...” diye okudu, yan gözle beni süzerek.

Tam da total masayı düzelterek kalınlıkta olduğunu söylemek üzereyken, dudaklarımı sıktım. Beni kültürel otlaklara sürüklemeye kalktığında çifte attığımı gayet iyi biliyor. Ama bu sefer bana kendinden bir şey vermeye çalıştığını hissettim. Yalnız kaldığım akşamlar yatakta göz atarım, diye düşündüm. En azından bir zararı olmaz. Kitap elimde uyuyakalıp, suratıma düşürmezsem tabii... Yeter, Benny!

Sarılp onu öptüm ve sonra Cinli Kale oynadık. Bu dünyada yalnız ve başıboş dolaşan iki zavallı çocuk olarak, bizim de eğlenmeye hakkımız vardı. Hele de Noel’de!

Oyunun amacı, çeşitli tuzaklarla dolu bir sürü odayı geçerek hazineyi ele geçirmek ve saat on iki olmadan dışarı çıkmaktı. Tavandan düşen kılıçlarla, canavarlarla, dipsiz kuyularla ve zehirli örümceklerle mücadele ettim ama aynı zamanda gizli geçitler ve sihirli iksirler de buldum. O ha bire *Boş Oda* kartı çekiyor ve efendi gibi hane hane ilerliyordu. Gerçi, hazineyi ele geçiremesem de sağ salım kurtulan tek kişi ben oldum.

O zaman, hıçkırıklara boğuldu.

“Ama... kaybetmeyi beceremeyenlerden değilsin herhalde, öyle değil mi? Pekâlâ, ben de geri dönerim öyleyse, kendimi seninle birlikte dipsiz kuyuya atarım, olur biter!” diye teşebbüste bulundum.

“Mesele o değil,” dedi gayet mahzun bir edayla. “Bu oyun benim hayat hikâyemin ta kendisi. Boş odalar, hâlâ ve her zaman.”

*Uyanınca, cılız ve üşümüş halde, başlarımızı uzatacağız
ve ilkbaharın kokuları bize gerçek bir bayram yaşatacak,
dostum, kış uykusunun sonu olacak bu
ve yabanarısı balı aramaya gideceğiz*

*Eski gücümüze kavuşunca, ormanda koşacak
yazı beklerken gölden balık avlayacağız
İlkbaharın, acıları kovacağını bilerek
kışın, ıstıyı korumak için sımsıkı sarılarak*

Şu ya da bu şekilde, Noel boyunca dış dünyanın içeri girmesine izin vermemekte hemfıkirdik. Çiftlikten ayrılmadık, telefona cevap vermedik. Hatta bir keresinde, yoldan yaklaşan araba farları görünce, mutfaktaki ışığı söndürdük ve kapıya defalarca vurulurken, hiç ses çıkarmadan sarılıp, karanlıkta öylece durduk.

Dış dünyaya minicik de olsa bir aralık bıraksak, hava akımıyla birlikte uğursuz pisliklerin de içeri gireceğini ve dolaplardan iskeletler düşeceğini hissediyorduk herhalde. Ve sonunda başımıza gelen de buydu kuşkusuz.

Karşımıza çıkan ilk uğursuz pislik Benny'nin arkadaşı Bengt-Göran ile sevgilisi Violette oldu. Tam da Benny ahırla meşgulken gelecek kadar kurnazdılar. Saklanacak fırsatı olmadı ve onları içeri alıp, bana emanet ettikten sonra duş yapmaya gitti. Ve her şey daha en baştan sarpa sardı.

Violette, görünüşe göre Hotel Central'ın açık büfesine fark atan Noel sofralarından arta kalanlarla dolu bir sepet getirmişti. Plastik kaptaki az önce yalayıp yuttuğumuz sütlaç kalıntılarına manidar bir bakış atıp, "Evet, Benny'nin anlattıklarından senin mutfak işlerinde pek becerikli olmadığın izlenimine kapıldım!" diyerek kahkahayı bastı.

Haliyle Benny'ye çok fena kızdım, kendimi ihanet ve iftiraya uğramış hissettim. İşin kötüsü, bir tabakta tek başlarına duran iki karamela'dan başka onlara ikram edecek hiçbir şeyimiz yoktu gerçekten. Hepsini yiyip bitirdiğimiz için, sahte kazla da övünemezdim. Violette kendi yaptığı yiyecekleri çıkardı ve kendi evindeymiş gibi, tabak çanak dolaplarını karıştırmaya koyuldu. Durmadan, bu sene ringa balığının her çeşidini ne kadar iyi hazırladığını anlatıyordu. "Belki gelecek Noel'de *Köylü*'nün iki sayfasını sana ayırırlar!" dedim ve zehirli ses tonumu ister istemez fark etti.

Bengt-Göran zilzurna sarhoş gibiydi. Tek kelime etmiyor, dilini alt dudağında gezdirerek, yapışkan bir gülümsemeyle bana bakıyordu. Ve o dudağını yaladıkça, Violette bana karanlık bakışlar atıyordu. O yüzden, Benny sıcak sudan pespembe olmuş yanakları ve yüzünde saf bir tebessümle mahzenden yukarı çıktığında, mutfakta daha şimdiden yoğun bir kin kokusu dalgalanıyordu. Kapının eşiğinde irkildi ve muhtemelen ortamı yumuşatmak istedi.

"Ah, Violette, bütün bunları getirten çok hoş! Ben de Désirée'ye senin insana parmaklarını yedirecek kadar güzel köfte yaptığını söylemiştim. Öyle değil mi, Désirée?" En azından köftelerinden bah-

setmeseydi bari! O gözü dönmüş halimle, benimkileri ima ettiğini sandım, bir gün ona armağan gibi getirmiş olduğum hazır köfteleri.

“Herkes hak ettiği köfteyi yer!” dedim üzgün ve karanlık bir edayla. Ve üçü birden şaşkın gözlerini bana diktiler.

Bengt-Göran güldü, benim de biraz sarhoş olduğumu zannediyordu galiba. Küçük ve yassı bir şişe çıkarıp, davetkâr bir hareketle bana doğru salladı. Violette bana açıkça sırtını döndü ve önceden mikrodalgaya koyduğu tabağı çıkardı. Benny neler olup bittiğini hiç anlamıyor ve mutsuzca bir sağa bir sola sallanıyordu. Hain.

Masaya geçtik. Benny sanki geçen seneki Noel’den beri ağzına tek lokma koymamış gibi yiyordu. Şaka olsun diye, onu nohut kapama pişirmekle tehdit ettiğimi söyledi. Violette acıma dolu bir ifadeyle başını salladı. Bengt-Göran bana Aquavit servisi yapmak için sürekli ısrar ediyordu. Elimi kadehin üzerine koydum ama o yine de döktü ve sonra yalayıp temizlemeyi önerdi. Hiçbir şey demeden elimi geri çektim. Benny çöreklerle yaşadığı başarısızlığa dair karman çorman bir rapor vermeye girişti ve Violette gözlerini kocaman açarak: “Çörekleri senin mi yapman gerekiyordu yani...?” diye yorumda bulundu.

Tam o sırada telefon çaldı. Cevap vermek için hole doğru atıldım. Bölge hastanesinden arıyorlardı.

“Désirée Wallin? Bu numarayı bir hastamız verdi. Eğer mümkünse, kendisini görmeye gelmenizi rica ediyor. Ziyaret saatlerini beklemenize gerek yok, ne zaman isterseniz gelebilirsiniz. Otuz dört numaralı serviste, F odasında. Özel bir odadır. Fakat hastayı görmeden önce, doktorla konuşmanız gerekecek. Maalesef telefonda hastanın durumuna ilişkin bilgi veremeyiz. Hastanın adı mı? Söylemedim mi? Märta Oscarsson. İki gün önce hastaneye kaldırıldı. Ziyarete geleceğinizi kendisine bildirebilir miyim?”

“Evet, derhal geliyorum!” diye fısıldadım.

Sonra mutfağa döndüm.

“Arabanı alabilir miyim, Benny? Märta hastalanmış!”

Bana inanıp inanmadıklarını bilmiyorum ama bu umurumda bile değildi. Benny’nin kamyonetine atladım ve basıp gittim.

“Pekâlâ, ben bir şey söylemiyorum, hiçbir şey!” dedi Violette, Désirée gidince. Ve ben onun *söylemediği* her şeyi duydum: “Bunlar ne biçim davranışlar böyle, misafir varken çekip gitmek falan? Hem de zahmet edip yiyecek getirmişlerken? Köfte yapmayı bile bilmediğini anladılar diye! Ya da canının yapmak istemediğini...”

Bengt-Göran zilzurna sarhoştı. “Bunu terbiye etmen gerekecek,” diye homurdandı. “Gözünü üstünden ayırma. Dizginlerini kıs biraz, bundan hoşlanırlar. Muhtemelen evine dönmüştür ve tüm beklediği, senin gidip onu elde etmendir.”

Dudaklarını yaladı ve Violette’e bir dirsek geçirdi. Zavallı kız az kalsın sandalyeden düşüyordu. Sonra sarmaş dolaş, evlerine döndüler ve sanırım bu eğlenceden kârlı çıkan tek kişi Violette oldu. Bengt-Göran bazen anlayışı oldukça kıt birine dönüşebiliyor. Violette üçüncü kadehten itibaren onu bu konuda iğneler genellikle.

Onlar gittikten sonra, ellerimi dizlerimin altına sokup, ne yapacağımı bilemeden, öyle boş boş oturdum sadece. Désirée neden gitmişti ki? Biri mi hastalanmıştı sahiden? Bengt-Göran ve Violette’e ufak dozlarla alışmak gerektiğini biliyorum ama öte yandan, Désirée şehirde beni arkadaşlarıyla tanıştırdığı zaman da, benim kafamdaki saçlar diken diken olmuştu. Bir akşam, sinemadan sonra bir *pub*’da oturmuşuk.

Cana yakın olmadıklarından değil, alakası yok! Aksine, zavallı köy şapşalına karşı son derece cana yakındılar. Gayet açık seçik konuşuyor, dört heceli kelimelerin derhal iki heceli eş anlamlılarını buluyorlardı. Eğitim enstitüsünde çalışan ve BMW kullanan bir adam, sırtıma vurup her zaman beden gücü gerektiren bir işte çalışmak istediğini söyledi. Hem devlet yardımlarını ve vergi indirimlerini de göz ardı etmemek lazımdı. Satacak iyi kalite etim var mıydı acaba? Ve asap bozucu bir kütüphaneci kız, köylülerin kışın ne yaptıklarını sordu. “İnekler kış uykusuna yattıklarında mı demek istiyorsun?” diye tısladım ve masamızdaki ortam hemen soğudu.

Böyle insanlar beni çok yoruyorlar. Bulvar gazetelerinde devlet yardımlarından yararlanan başarılı toprak sahipleri hakkında makaleler okumuşlardır ve bilirler ki bu zamanda çok kazananlar şu kurnaz köylülerdir: “Ya her gün yığınla çiftçinin pes edip çiftçiliği bırakmasını nasıl açıklıyorsunuz?” diye bağırmayı deneriz. “Yirmi yıl içinde, İsveç’te tek bir çiftçi kalmayacak!” Ama o sırada onlar çoktan başka konuya geçmiş olurlar.

Bizi koruma altındaki türler olarak sınıflamaları gerekirdi. Doğanlar ve dağ laleleri gibi, neslimiz tükenme tehlikesi altında. Ve bunun nedenini biliyorum. Onlara babamın traktöre, küçük traktöre atlayıp, bir litre süttten kazanılan parayla bakkaldan bir tablet çikolata almaya gidebildiğini söylemek isterdim. Bana gelince, ben de izole bant ve demir macunuyla tamir edilmiş aynı eski traktöre binmek ama aynı çikolata için beş litre sütün kazandığını ödemek zorundayım. Bugün bana süt için yirmi sene öncekinden çok daha fazla para ödenmezken, çikolatanın fiyatı aldı yürüdü. Mazot fiyatı da öyle.

Ve yüzyıllardır, kendime bir iyilik yapıp kendi yerime çalışacak bir adam tutamadım. Merak ediyorum, beden gücüyle çalışmayı seven BMW’li, Noel gecesi dahil, dayanılmaz çalışma saatleri karşılığında

hiç fazla mesai primi almadan, haftada doksan saat çalışsa, bunu yine o kadar sever miydi acaba?

İşin kötüsü, lafa nereden başlayacağını bilsen bile, bunu onlara açıklamak için asla ağzını açamazsın. Birbirlerine manidar bakışlar atarak, köylülerin sürekli şikâyet etmelerinin bilinen bir şey olduğunu söylerler. Ya patatesler için fazla yağmur yağıyor, ya da mevsim fazla kurak geçiyormuş, ha ha!

Eski not karnelerimi bulduğu zamanki “büyük kriz”den sonra, Désirée’yle bu meselelerden hiç bahsetmedik. İçinden gelse de niye çiftçiliği bırakmadığımı sormaya cesaret edemiyor. Benim de bir açıklama yapacak gücüm yok. İş bırakırsam, yanımda sadece borçlarla çiftlikten ayrılmak zorunda kalırım – evet, borçlar elimi kolumu bağlıyor. Modernleştirme için milyonlarca kron borç alacak kadar salaktım. Bugün bu rezilliğin tamamını satsam bile o kadar parayı toparlayamam. Hem bütün bu borcu ödememi sağlayacak bir iş bulacağım kesin mi? Tamam, tamam, bekârlar için yurtlar var ve borcun yeniden yapılandırılması için belediyenin tüketici birimine bir talepte bulunulabilir tabii... Lanet olsun, inanılacak gibi değil!

Ve şayet satarsam, yani artık Rönngårdenli Benny olmazsam, kim olurum o zaman?

Benim iyi olmam için, tırnaklarımın arasında mazot olmalı, kaynak ve basınçlı yıkama makinelerinin sığacağı, sağlam bir makine parkım, biri John Deere öteki Valmet marka iki traktörüm, yuvarlak balyalar yapmak için presim, gübre saçma makinem, bir de ormancı vincim olmalı ve *Evcil Hayvanlar* ile *Çiftçiler için Küçük İlanlar*’a abone olmalıyım! Ta ki icra memuru gelip, çiftliğe haciz konduğunu ve her şeyin açık arttırmada satılarak tavsiye edileceğini bildirene kadar!

John Deere’imi elimden alıp bana takım elbise giydirirseniz kendimi travesti gibi hissederim.

Désirée'yle, bu konunun etrafında gayet temkinli bir şekilde dönüp durduk sadece. Bir keresinde, bir çiftlikte ineklerden başka kazanç getirebilecek bir şey yok mu diye sordu. Sanırım aklından alabalık veya ölmez otu yetiştirmek ya da bunun gibi bir şeyler geçiyordu. Biraz sert bir ses tonuyla, bu dünyada gerçekten kâr getiren şeylerin silah, uyuşturucu ve seks olduğu söyledim.

Ve hemen çiftliği orijinal bir "Club X"e dönüştürmenin boş hayallerini kurmaya başladık. Désirée isim olarak Kinky Country Club'ü uygun buldu. Hayvanların nasıl yaptığını görmeye gelin! Kauçuk giysilerle aşk hoşunuza gider mi? İneğin çizmeli ve önlüklü kadın uzman tarafından döllenmesine şahit olun! Yirmi beşinci evlilik yıldönümü geceniz için saman ambarında yerinizi ayırtın – nostalji garanti! Biraz sado-mazoşizmle cinsel hayatınıza renk katın, inek dizgini kiralayıp, birbirinize bağlayın! Ve Rönngården Spesiyali! Asla unutmayaçağınız bir cinsel rahatlama! Elektrikli çitimize yaslanarak sevişin...

Önemli olabilecek bir mesele içimizi kemirmeye başladığında hep saptığımız yol artık oldukça bozuk ve göçüklü olmaya başlıyor. Şakalardan medet umuyor ve karmaşık olan her şeyin etrafından dolanıyoruz.

Lanet olsun, nereye gitti ki bu kız?

•

*Onca felaketten kurtardın beni
İçimi ısıtmak için ne gülüşler seferber ettin
Tüm bunları sana iade etmeme izin vermiyorsun
Pencerelerin karanlık ve anahtar yerinde değil artık*

Märta'yı Noel arifesinde görmüştüm ve o gün, eskiden sayfa ayraçlarının üzerinde ısıldayan şu kızlardan birini andırıyordu – kırmızı yanaklar, parlak gözler, rengârenk paketlerle dolu kollar

Akıl hastanesinin aşınmış, kırmızı, suni deri sandalyesinde artık pek genç olmayan, soluk ve şiş suratlı bir kadın buldum. Boş elleri, avuçları yukarı bakacak şekilde dizlerinin üzerinde duruyordu. Önünde diz çökerek onu kollarımın arasına aldım. Çenesini omzuma koydu ve gözlerinin karşı duvara sabitlendiğini hissettim.

Uzun süre hiçbir şey konuşmadık.

“Ne yaptı?” diye sordum en sonunda.

Ne olduğunu tahmin edecek cesaretim yoktu. Robert daha önce de onu birçok yıkımla karşı karşıya bırakmış ve Märta her seferinde haciyatmaz gibi doğrulmayı başarmıştı.

Cevap vermedi. Sonunda bakışlarını toparladı ve alnında hoşnutsuz bir kırıksıklıkla:

“Niye yaşamak zorundayız ki aslında?” diye sordu. “Öyle gereksiz ve yorucu ki!”

Gözleri beni suçluyordu.

Sorusu karşısında uygun bir cevap bulamadım.

“Ama buraya gelmemi istedin yine de,” diye mırıldandım.

“Ben mi?” dedi. “Ben hiçbir şey istemiyorum.”

Her gün onu görmeye gittim. Tek kelime etmeden, saatlerce yanında duruyordum. Bu onu rahatsız ediyormuş gibi görünmüyordu. Kendini nasıl hissettiğini soracak olsam: “Bütün lambalar kırmızı ve son meteliğimi de kaybettim çünkü cebim delikmiş,” tarzı şeyler homurdanıyordu.

Dördüncü gün, çarpık bir gülümsemeyle güya intihara meyilli olup olmadığını ortaya çıkaracak bir test doldurttuklarından bahsetti. Sayfalar boyu: “Hayatı saçma buluyor musunuz? Daima / sık sık / bazen” ve “Kendinizi gereksiz hissediyor musunuz? Sürekli / genellikle / sık sık” türü yüzlerce soru.

Ağzından alışıldık mizacından bir parça kaçırarak, “O testten önce intihara meyilli olmasan bile, sonra meyledeceğin kesin!” dedi. Sonra da anlatmaya başladı.

Altı ay önce, Robert onu yumurtalık tüplerini bağlatmaya ikna etmişti. Märta spiral kullanamıyor, Robert ise diğer bütün korunma yöntemlerini toptan rahatsız edici buluyordu. Märta uzun uzun düşünmüş ve sonra Robert’in başına yeni nafaka dertleri açılmasından korktuğu gerçeğini kabullenmişti. Robert’i istiyordu ve her şeyin bir bedeli vardı.

Noel arifesinde bir kadın telefon edip Robert'i istemişti. Robert onunla konuştuktan sonra deri montunu giymiş ve ortadan kaybolmuştu.

Geri gelmeyince Märta Noel gecesini tek başına geçirmişti. Ama adamı, endişelenmeyecek, araba kazası geçirme ihtimalini düşünüp polisi aramayacak kadar iyi tanıyordu. Bu gibi durumlarda ona haber verirlerdi nasıl olsa. Şimdiden kendini gelecek darbeye hazırlıyordu.

İki gün sonra Robert dönmüştü ama genç bir kızla el ele. Märta ilk bakışta onu kısa, şişman ve içler acısı bulmuş, daha sonra hatunun hamile olduğunu görmüştü, hem de en az beş aylık.

Robert "gerçek aşkın" ne olduğunu ancak şimdi anladığını ve bundan sonra Jeanette ile çocuk için her şeyi yapmak istediğini söylemişti. Doğumevinde düzenlenen ebeveynlik derslerine gidiyorlardı ve yılbaşı için Märta'nın arabasını ödünç alabilir miydi? Ne de olsa uzun zamandır arkadaşlıklar. Jeanette'in ailesi şehir dışında oturuyordu.

Az çok düzenli bir şekilde on iki senedir hayatı paylaşmış olduğu Märta'yla, sanki kuzeni ya da eski bir sınıf arkadaşymış gibi, biraz üstünkörü bir şefkatle konuşuyordu.

"Robert'in o an olayları böyle hissettiğine eminim!" dedi Märta.

"Zaten yeterince çocuğun yok mu?" diye sormuştu sadece.

"Sanırım sen bunu anlayamazsın, Märta!" diye cevap vermişti Robert gayet sakin bir şekilde. "Demek istediğim, sen doğrudan ya da dolaylı olarak çocuğa dair her şeyi yaşamından çıkarmayı seçtin. Bir erkeğin, hayatının kadını bulunca çocuk sahibi olmayı ne kadar çok isteyebileceğini anlayamazsın."

O zaman Märta arabasını onlara ödünç vermişti. Bir an önce evinden çıksınlar diye.

İşe dönerken, yaprak gibi titriyordum.

Bir hafta sonra, Märta hastaneden çıkmıştı. Mutfağında, öğlen yemeği için soğan doğramakla meşguldü.

“Kendi hayatımın filminde figüran gibi hissediyorum kendimi,” dedi. “Arka plandan geçen, kalabalıkların ve ayaktakımının arasına girip çıkan, yığınların içinde mırıldanan benim. Ama önde de biri var, ilk planda. Ama onun kim olduğunu göremiyorum.”

Sık sık kendini böyle rüyayı andıran imgelerle ifade ediyor ve bundan rahatsız olmadığı gibi bunları açıklama ihtiyacı da duymuyordu. Sonra gerçekten içe dokunan bir şey yaptı.

Elindeki bıçak kaymış ve başparmağında derin bir yarık açılmıştı. Bir an kana baktıktan sonra, gözleri Benny’nin hediyesi olan, denizkabuğundaki çiftin gülünç posterine yöneldi.

Hızlı adımlarla odayı geçip, kanepeye çıktı ve başparmağını, okşar gibi usulca kadının gözlerine bastırdı.

Denizkabuğundaki kadın kanlı gözyaşlarıyla ağlıyordu artık.

Hastane'de arkadaşına refakat etmesi gerektiği için arabayı geri getiremediğini söyledi. Bütün gününü orada geçirip, akşam çalışıyormuş. Apartmanının önünden arabamı almaya gitmek için otobüse binmek zorunda kaldım. Anahtarı tekerleklerden birinin altına saklamıştı. Avluya girdim ve pencerelerine baktım. Storlar inikti - tahta çubuklar, kumaş perdesi bile yoktu.

Telefona cevap vermediği gibi, telesekreterini de devreye almamıştı.

Ondan herhangi bir haber almadan beş gün geçti. Çiftlikle ilgili, sürekli posta kutusuna düşen bütün formlarla ilgilenmeye başladım. Günün birinde geri gelecek olursa soğumuş cesedimi bir kâğıt yığının altında boğulmuş halde bulacak, diye düşündüm. Sonra da beni muhtemelen şu mil taşlarından birinin altına gömüp mezarlığın banklarında bir sonraki zavallıyı gözlemeye başlar. Ona gerçekten kızmaya çalıştım, böylesi daha az can yakıyor ve uyumama yardımcı oluyordu.

Ne var ki içinden beni görmek mi gelmiyordu yoksa araya mesafe koymak için gerçekten iyi bir nedeni mi vardı, bilmiyordum. Bengt-Göran için ben de aynı şeyi yapar mıydım acaba? Akşam çalışıp gündüzlerimi boşaltarak, akıl hastanesinde günlerce başında bekler miydim? Bir telefon açacak zaman bile bulamaz mıydım sahiden?

Off. Böyle abuk sabuk sorulara nasıl cevap verilir ki? Bengt-Göran'ı psikolojik sorunlarla hayal etmek imkânsız, onun bir psikolojisi olduğundan bile emin değilim. Ağaç budadığımız testereyle lobotomi yapsanız da, kimse onda bir fark göremez. Hem sonra, bizim arkadaşlığımız bu tarz bir şey değil, daha ziyade çocukluktan kalma eski bir alışkanlık gibi ve başka arkadaş edinecek fırsatım hiç olmadı.

Ayrıca, “sinirsel sorunlara” karşı, ben de buradaki birçok yaşlıyla aynı görüşü benimsiyorum kuşkusuz. “İlk psikoloğu vurmalydılar, böylece daha az sorunumuz olurdu,” demişti bir ihtiyar. Sinirler gerçekte var olan şeyler değildi. Yalnızca fiziki çaba göstermekten bıkan beleşçiler bundan söz ediyorlardı.

Karides'in karşısında bu tür laflar etmiş olsaydım, bacak arama bir tekme atıp beni doğruca divana fırlatır ve uzun uzadıya analiz ederdi, bundan eminim.

Sonra aniden telefon etti. Stresli gibiydi, ben de dikkat kesildim, “Neler oluyor?”

“Şu ara pekiyi değilim,” dedi sadece.

Kendi kendime, beni hemen şimdi, telefonda mı şutlayacak yoksa, diye sordum. Hızlı düşün, Benny. Sözümü kesmesine fırsat bırakmadan, “Cuma benim doğum günüm. Otuz yedi oluyorum,” diye hecelemeyi başardım biraz güvensiz bir sesle. “Bir yerlere gitmeye ne dersin? Şampanya içecek kadar keyifli olmadığını anlıyorum ama bir bira içebiliriz belki, ha? Ne de olsa, pek mühim bir gün değil.”

“Ya da bu kadar önemsiz bir gün için bir kadeh Champony¹¹?”

Sesi biraz daha neşeli geldi ve sonra eğlenceyi bizzat organize etmeye karar verdi. Sabah yatağıma kahvaltı getirebilmek için,

11 Çocuklar için üretilen alkolsüz şampanya. (ç. n.)

perşembe akşamından bana gelecekti. Sevinçten havalara uçtum, bülbüller gibi cıvıldadım. Geri gelecekti!

Daha sonraları birçok kez, mezarlıktaki bankımda, sonun başlangıcının Bengt-Göran ve Violette'in sefertaslarıyla çıkageldikleri zaman mı yoksa benim doğum günüm mü olduğunu sordum kendime. Demek istediğim, sonraları Karides'le görüşmeye devam ettik – daha çok oksijensizliktenmiş gibi bir durum söz konusuydu sanki.

Her şey iyi başladı. Önceki akşam, eski güzel günlerdeki gibi bağıra çağıra gülüp eğlendik ve yanında getirdiği, gerçeği söylemek gerekirse formik asit bidonunda mayalanmış gibi bir tadı olan koca bir şişe işlenmemiş şampanyanın dibini bulduk. Mutfakta, kapalı kapının ardında bir işler çevirdi ve dolabıma bir şey sakladı. Sanki ben boğulmak üzereymişim ve o görünürdeki tek kurtarma sandalymış gibi, kollarımı bütün gece üzerinden ayırmadım. Geç uyuduk.

Sabah, saat her zamanki gibi çaldı. Karides'e baktım. Hani benim kahvaltım?

Uyanmamıştı! Bir müddet yatakta kalıp, tırnaklarımı kemire-
rek, onu usulca uyandırmalı mıyım acaba, diye düşündüm. Saati bir
kere daha çaldırdım ve yaşlı bir veremliden beter sesler çıkararak
boğazımı temizledim. Yine de uyanmadı. Doğru ya, o genellikle saat
onda işe başlıyordu, bense altıda. Bu her şeyi açıklıyordu.

Sağım yapmak için her zamanki iş programıma göre yarım saatlik bir gecikme, muhtelif değişik duygular ve ağzımda akşamki şampanyanın ekşi tadıyla ahıra gittim. Her şey boka sardı tabii. İnekler her zamankinden çok sorun çıkardı. Bir düve kaval kemiğimi çifteledi. İsim bittiğinde keyfim pek de iyi sayılmazdı.

Eve dönünce, çabucak bir duş alıp mutfak kapısını araladım.

Şampanya şişesi, dibinde biraz ekşimtirik meyve suyu kalmış başka bir şişeyle birlikte hâlâ oradaydı. Mutfak sessiz ve boştu. Karides uyanmamıştı.

Lanet olsun, onun burada, evde olmasından memnundum yine de. Odaya çıkıp, sadece tepkisini görmek için ortalığı birbirine katarak giyinmemin ne lüzumu vardı ki?

Buruşuk yorgan ve çarşafların altından, “Bu duyduğum odun yığnında cızırdayan kurbanın kokusu mu?” dediğini işittim.

Önce kol saatine, sonra da gözlerini kısarak bana baktı.

“Özel bir şey beklememiştım zaten,” diye homurdandım.

“Bu da ne demek şimdi?”

Beyaz kirpikler arasında kırpışan mavi, hırçın ve kızgın gözler Yataktan atlayıp, saf doğal pamuktan yapılmış sağlam iç çamaşırlarını giymeye başladı.

“Özel bir şey ha, o zaman alacağın bu işte. ‘Özel hiçbir şey!’”

Şimdi de *ben* mi kabahatliydim yani? Tek kelime etmeden, mutfağa geri döndüm. Peşimden geldi ve çoraplı ayaklarına öfkeli sabo havası vermek gibi zorlu bir işi başardı.

Su doldurmak için kahve kabını aldım. Musluğu açtım, hava tükürerek elimde patladı. Hassiktir! Adi pompa yine bozulmuştu! Gidip bakmam ve tesisatçıyı bulmam lazımdı!

Buzdolabından bir şeyler çıkarmakta olan Karides bana kaçamak bir bakış attı.

“Kahve içemeyeceğiz!” dedim. “Pompa yine çalışmıyor!”

“Öyleyse bira iç, pasta yeriz!” diye gülümsedi.

Fakat ben tavır değişikliğini fark edemeyecek kadar gerilmiştim. Bir çiftlikte su akıyorsa, asıl sorunun kahve içilip içilemeyeceği değil, susayan yirmi dört inek ve de yavrular olduğu aklına gelmemiştir.

“Bira! Yüzlerce litre biram olsa bile, İsveç inekleri bira içmez. Ama burada olman iyi oldu, bana yardım edecek birine ihtiyacım var. Tesisatçıyı çağırmadan önce ne yapabileceğime bir bakacağım!

Hemen gitmemiz lazım,” dedim nazik olmasına gayret ettiğim bir tonda.

Kılnı bile kıpırdatmadan, gözlerini bana dikti. Ben montumu giymiştim bile.

“Yakala!” diye bağırdım deri montumu ona fırlatırken. “Dolapta annemim çizmeleri var, onları giyebilirsin. Haydi, ne bekliyorsun?”

“Hiç!” diye tısladı. “Ama kendi işim beni bekliyor! Bugünlük kendine başka bir uşak bulacaksın!”

Her şey söylenmişti. Pompanın bulunduğu yere koştum. Bir süre sonra, arabasının avludan hareket ettiğini duydum.

Katıksız bir öfkeyle, saatlerce pompanın üzerinde tek başıma uğraşıp didindim ama iki kişi olmak gerekiyordu. Sorunu hallede-medim ve tesisatçıyı aramak için eve döndüm. Mutfak masasının üstünde, dev bir sosisi andıran tuhaf bir şey ve bir tabakta inek gübresi vardı. Aslında tuzlanmış bütün bir sığır filetosu ve oldukça başarısız bir çikolatalı pastaydı. Yanlarında da bir not vardı.

“Benny! Sen bir budalasın, ben de öyle. Pastayı ye, bütün gün istediğin gibi yırtın ama bu akşam en geç saat yedide bana gel. Lütfen. Tulumla gelmezsen iyi olur çünkü seni doğum gününü kutlamaya götürmek istiyorum.”

Tepki veremeyecek kadar yorgundum. Sedire uzansam, iki üç saat uyuyacak zamanım olur, diye düşündüm. Biraz pasta ve sığır filetosu atıştırıp, sedire uzandım ve tam uykuya dalmıştım ki tesisatçı avludan korna çaldı. Yorgun olsam da olmasam da uykuyu ertelemem gerekiyordu. Pompayı tamir etmek saatler sürdü ve ardından sağım vakti geldi.

Altı buçukta, temiz ve taranmış saçlarla arabaya atladım. Yakışıklılığımıza diyecek yoktu. Sindirim sistemimde, çikolatalı pasta ile tuzlanmış sığır kavga ediyordu. Başka bir şey yiyecek vaktim

olmamıştı. Umarım beni kanlı ızgara etler yiyebileceğim süper bir restorana götürür, diye düşündüm. *Bernez* sos da olsun!

Uykusuzluk ve yetersiz beslenme, o akşam yaşananlar için bulduğum en iyi açıklama buydu işte.

*Gözlere biraz toz, işte sana verdiğim şey
altın güneşte ölü yapraklara dönüştü
ve şaşkınlıkla, sabırsız yüzüme baktın*

Hastanede, Märta'nın başında geçirdiğim günlerde Benny'yi hiç de unutmamıştım. Sadece ertelemişim çünkü aynı anda birden çok şeyi idare etmeyi beceremiyordum.

Birçok kez, onun hakkında Märta'ya içimi dökmenin eşiğine geldim – onca yıl, işin içinden çıkamadığım her defa böyle yapmıştım. Ama şimdi gerçekten sırası değildi. Ve şu Robertino alçağını düşündükçe, içimden dünyanın bütün erkeklerini içeri atıp başparmaklarından çivilemek geliyordu. O günlerde gerçeklik neredeyse durmuştu. Refakatçi olarak hastanede kalıyor, çalışıyor ve uyuyordum. Düşünüyordum. Depresyon bulaşıcıdır, kimse tersini iddia etmeye kalkmasın.

Yine de sorfunda onu aradım. Ve doğum günü olduğunu öğrenince, acıklı uyuşukluğumdan sıyrılarak benim doğum günümde yaptıklarını hatırladım. Şehre gidip şampanya, gül ve bütün bir tuzlanmış sığır filetosu aldım – onun için deli oluyordu. Uzun uzun düşündükten sonra, kendime de mavi bir iş tulumu satın aldım.

Bunun aslında ona bir hediye olduğunu anlardı herhalde. Evet, ara sıra ona ayak uydurmaya ve elimden geldiği kadar “dayanışmacı” görünmeye gerçekten niyetliydim. Sonra, şehrimize turneye gelen *Rigoletto* gösterisi için iki bilet ayarladım. En sevdiğim opera, kimse ona dayanamaz, diye düşündüm. Tahterevallide bir çeşit denge hayal ettim sanırım – opera ve iş tulumu.

Tulumu dolabına sakladım ve hazır pasta karışımını fırına koydum. Ne yalan söyleyeyim, paketin üzerindeki resme hiç benzemiyordu. Benny’yi, pasta ve kahve eşliğinde, üzerimde mavi tulumla şarkı söyleyip biletleri sallayarak uyandırmaya niyetlenmişim. Tazeliklerini korumak etmek için, gülleri dışarıda, verandada bırakmışım. Akşam, aramızda şampanyayla, sedirin üstünde cenin pozisyonunda beraberce büzüldük. Gece harika geçti, kendimi onun yapışık ikizi gibi hissediyordum. Aynı kan dolaşımına sahip olmadan biriyle bu kadar yakın olunabileceğinden haberim yoktu.

Sonra, uyanamadım.

Bu kötüydü işte. Nerede olduğumu anlar anlamaz çok utandım. Benny, arkası sürekli bana dönük, odayı birbirine katıyor ve sırtında büyük harflerle: *BUGÜN DOĞUM GÜNÜM OLMASINA RAĞMEN, KİMİLERİ UYURKEN BEN UĞRAŞIP DİDİNMEK ZORUNDAYIM*, yazıyordu. Küçük harflerle de: *Bir kahve bile içemedim!*

“Her halükârda, senden özel hiçbir şey beklemiyordum!” dedi ve sinirden gözüüm bir şey görmez oldu. Bu kadarı bana fazla gelmişti, yapışık ikizlikten bu utanç ve suçluluk duygusuna geçiş. “Bekleme zaten,” diye karşılık verirken aklımda işini takdir ettiğini gösterecek mavi tulum ve elimden geldiğince ona yardım etme fikri vardı. Mutfakta, pastayı çıkarmayı akıl edecek kadar sakinleşmeyi başardım. Ve aniden, önümde deri bir mont ve onu fırlatan eller belirdi. Sonra bana dışarı çıkıp çalışmamı emretti. Ve beni iyice kötü hissettirmek için, bira içmeyen ineklerle ilgili bir şeyler tükürdü.

Benny dışarı çıktıktan sonra iş tulumunu arabaya, gülleri de çöpe attım. Zaten gece boyunca donmuşlardı. Ve nefes nefese mutfak masasına oturdum. Son olarak ona bir not yazdım. Bütün bunlar son derece anlamsızdı gerçekten. İşin içinden çıkmanın bir yolu olmalıydı.

Ancak akşam yediyi çeyrek geçe, ıslak saçlar ve temkinli bir gülümsemeyle ortaya çıktı. *Rigoletto*'ya girişte iyi bir atmosfer yaratmak için gösteriden önce bir şeyler atıştırırken birkaç önemli meseleyi didiklemek istemiştım ama buna zaman kalmadı. Doğruca tiyatroya koştuk ve sadece açılıştan önce kulağına, doğum günün kutlu olsun, diye fısıldayacak zamanım oldu. Başını salladı ve karanlıkta gözucuyla programa baktı.

Kesinlikle opera ve operet hayranı değılımdır. Mesela *Yarasa*'daki entrika bence öyle saçmadır ki izlemek için salona gelmenin manası yoktur, plaktan dinlemek yeter. Lakin *Rigoletto*, insanı kendinden geçiren bir müzik eşliğinde suçluluk duygusu, masumiyet ve her şeye rağmen aşktan söz eden, kan ve his dolu bir eserdir. O akşam Gilda, ölümcül tutkusuyla, benim gözümde akıl hastanesindeki Märta'ya dönüştü. Son sahnede, tavlamaaya çalıştığı yeni bir oynaşla eğlenmekte olan düğ için hayatını verirken, hüngür hüngür ağladım ve tırnaklarımı ellerime geçirdim. Işıklar yandığında, mendilimle çok meşguldüm ve Benny'nin bana hoşgörüyle yaklaşmasını umdum.

Bunu dert etmeme gerek yokmuş. Derin bir uykuya dalmıştı. Koltukta biraz yana kaykılmış, yanağı koltuk arkalığının kenarına dayalı ve ağzı açık vaziyette, hafif ama çirkin bir horultu çıkarıyordu. Onu uyandırmak on dakikamı aldı ve bu arada bütün gözler üzerimizdeydi.

Bu durumda, akşamın tadı kaçtı tabii. Otopark yolunda tek kelime edilmedi. Gece bende kalmasını bile istemedim. Sabahın altısında kalkmak zorundaydı.

Arabaya varınca, solgun bir tebessümle parmakları eksik elini yanağıma koydu.

“Ödeşdik mi?” dedi.

Kendimi boş eklemlerini öpmekten alamadım.

Bu işin yürüyemeyeceği ortada. Baştan çuvallamış bir ilişki.

Yalnızca çiftlik yüzünden değil. Mesela otları biçtiğim zaman, akşam bitkin bir halde eve döndüğümü düşünüyorum. O, bir elinde opera biletleri, diğerinin parmaklarıyla masayı tıkırdatarak beni bekliyor. Opera, efendim! Birinci perde boyunca midemin, elinde kılıcıyla sahnede, inekleri çağırmaktan beter uluyan şişkodan daha güçlü guruldadığını gayet iyi işittim. Karides uyuduğum için mutlu olmalıydı. Eğer uyanık olsam daha fazla gözümden düşürebilirdim. Ne düşündüğümü açıkça söyleyebilirdim – yüksek sesle.

Ama pek hoşnut olmadığı ortadaydı. Gayet iyi görmüştüm.

Aynı fikirlere sahip olduğumuz neredeyse tek bir alan yok. Artık politikadan uzak durmaya özen gösteriyoruz. İlk kavgamızı hatırlıyorum. Eğlenceli bulduğum bir okuyucu mektubunu ona göstermemle başladı ve bana faşist deyip sırtını dönerek uyumasıyla son buldu. Ve başka kavgalar da oldu. Şimdi, televizyon seyrederken düşüncelerimizin uyuşmayacağını önceden kestirdiğimizde biraz rahatsız oluyor ve neredeyse kafamızı çevirme eğilimi gösteriyoruz.

Muhtemelen uyumlu burçlarda doğmamışız. Astrid teyze olsa, böyle söylerdi. Bir ara astrolojiye merak sarmıştı. Yükselenimiz Jüpiter'deyken, bize hep bir davranış çizgisi dayatmaya çalışırdı ve annemle birlikte onunla kibarca alay ederdik. Yıldız haritalarının

düzenlendiği sırada yürürlükte olan Roma takvimi yüzyıllar içinde kaydığı için bütün çağdaş horoskopların aslında bir aylık bir sarkma gösterdiğini ileri süren bir gazete kupürü bulmuştum. Astrid teyze bundan dolayı öyle sarsılmıştı ki kendimizden utandık. Güzel ve cömert bir Boğa olmaya alışmışken birden aslında Balık olduğu anlaşılmıştı.

Karides de yıldız fallarını okuyor ama dalgasını geçmek için. “İki gün evvel doğmuş olsan, hayalperest ve sanatçı bir karakter ve günü gününe yaşayan bir hedonist olurmuşsun,” demişti zehirli bir tonda, benimkinden önceki burcun yorumunu okurken. Öylesinin çok daha iyi olacağını ima ediyordu. “Hayallere dalan ve günü gününe yaşayan inek besicileri iflas eder ya da kendi traktörlerinin altında ezilirler,” diye homurdanmışım.

Kedi köpek gibi didişmemize rağmen sanırım aramızdaki çekimi açıklayabilecek tek şey yıldız haritaları. İşte bu noktaya varmış bulunuyoruz. Bu esrarı aydınlatmak için bir falcı tutmak gerekecek. Pis bir yükselen ya da Venüs’te, Mars’la birlikte on ikinci evde bulunan bilmem ne söz konusu olabilir mi acaba? Şu çizgi ve daireleri biraz bükerek yakayı sıyırmak ve küçük, soluk karidesleri düşlemeyi bırakıp, geçici eleman ayarlayan aracı kurumun yolladığı, bir evi çekip çevirmek için yetiştirilmiş, sağlam bir genç kadınla mutluluğa doğru ilerleyebilmek mümkün olamaz mı? Böylece Karides de kitaplarından on sekiz metre uzunluğunda bir yol yapabilecek, yıllık izni bütün yaz süren bir sakallının yanında huzur bulabilirdi.

Berbat doğum gününden sonra görüşmeye devam ettik fakat sanki birbirimizi gözlüyor, kusurlarımızı bulmaya çalışıyorduk. “Bu yaz olmaz ama eylülde iki üç gün kaçmayı becerebilirim, Lofoten’e gidip balık tutmak isterdim!” dedim coşkulu bir sesle. “Bu seni pek sarmaz herhalde, öyle değil mi?” “Tabii ki hayır. Ben daha ziyade Avignon festivalini tercih ederim, avangard tiyatroya hayranım. O da temmuzda!” diye karşılık verdi ve ekledi, “Üstelik Fransızca!”

İkimiz de hem kendimizi hem de birbirimizi partiyi bitirmek için en uygun zamanın en çok eğlenildiği zaman olduğuna inandırmaya çalışıyorduk, kimseye zarar gelmeden önce. Karides'e zarar vermeyi gerçekten istemem, sağlam parmaklarımı kesmeyi tercih ederim.

Onun bunu anladığını düşünmüyorum. Mesela, Robert'in, arkadaşları Märta'ya çektiirdiğı tüm acıları saymaya başlamasından nefret ediyorum. Bu aralar sık sık bundan söz ediyor ve ben kendimi neredeyse hedef tahtası gibi hissediyorum. Konuşurken kullandığı "erkekler böyle işte" tonunun farkında değil sanırım. Bazen "İyi de, lanet olsun, belki Märta onu kıskırtmıştırdır," türünden laflar edip tepesini attırıyorum. "Ama *ben* öyle değilim," demeye çalışıyorum. "Bizi bencil ve kadın tüketicisi gibi görüyorsun ama erkek olduğum için başka erkeklerin yaptıklarının sorumluluğunu üstlenecek değilim! Sen Beyazların diğer ırklara yaptığı bütün iğrençliklerin suçunu üstleniyor musun? Hem sen gerçek bir Beyazsın!"

O zaman, beni hiç de Robert'le mukayese etmediğini söylüyor. "Neden kendini onu savunmak zorunda hissediyorsun ki?" diye soruyor. "Ne da olsa Märta'ya vurmuş falan değil," diye ekliyor – ve beni, bir yığın erkeğin karılarını dövdüğünü bilmenin utancıyla baş başa bırakıyor. Yerimizde sayıyoruz.

Bu sürtüşmelerden sonra, arazi söylenmiş ya da henüz söylenmemiş olan bütün bu şeylerle öyle mayınlı bir hal alıyor ki, oynamak zorlaşıyor. Oysa başlangıçta, nasıl davranacağımızı gayet iyi biliyorduk.

Ama kendime karşı gerçekten dürüst olacaksam asıl sorunumun başka yerde yattığını itiraf etmeliyim. Annemim ölümünden beri bu gitgide daha çok belirginleşiyor.

Bir tür "bizim evimiz" kurmayı bilecek bir kadın istiyorum, hatta öyle bir kadına ihtiyacım var. Hazır köfte satın alması veya pastaları bir paket tozdan yapması umurumda değil. Tahta çubuklardan yapılmış perdeler asabilir ya da bana il genel meclisinin malı gibi

giysiler alabilir. Bunlara hiçbir şey demem yeter ki kendini bütün gücüyle evimize versin ve içinde kendimizi iyi hissedeceğimiz bir sistem yaratmayı başarsın. “Köfteleri kendi başına satın almana engel olan ne?” diye sorar Karides. Ve vücudumu örtecek giysilerim zaten var. Ama bu şekilde, hayatta kalmak için beslenen, polis tarafından tutuklanmamak için giyinen bir fazlalıktan başka bir şey olmadığım hissini taşıyacağım hep.

Pek yakında, çiftliği kaybetmek ve kendimi bir bekâr odasında bulmaktan korkmam gerekmecek artık. Burası daha şimdiden bekâr odasına dönmeye başladı. Ve ben ne yapılması gerektiğini bilmiyorum. Sanırım seks olmasa da işin içinden çıkabilirim, uzun bir süre öyle yaptım. Fakat insanın kendi çiftliğinde kendini evinde hissetmemesi hoş değil.

Ve Karides’in bunu isteyeceğini sanmıyorum. Yapabileceğini de.

*Eldeki imkânları kullanmaya
ve her çareye başvurmaya razıyım
Ama elimin altındakiler
bir tutam eğri büğrü daldan ibaret*

Hayat giderek iki yarıya ayrıştı. Inez Lundmark erken emekli oldu ve ben gençlik birimini bütünüyle devraldım. Kendimi işe adadım, çocuklar için tiyatro haftası düzenledim, mahalli sanatçıların çocuklarla birlikte masallar resimlemelerine önayak oldum, belediye meclisi üyelerini yeni kültürel projelere yöneltmeye çalıştım – sonunda kendimi neredeyse bir siyasi partinin listesinde buluyordum. Kafası fikirlerle dolu ve elini attığı işi başarıyla tamamlayan biri olarak ün yaptım galiba. Sergi ve stajlara katıldım, belediyenin güçlü adamını çocuklara yönelik bir film festivaline finansman sağlamak için ikna etmeyi neredeyse başardım. Sonra, onu ilgilendiren asıl şeyin pek de festival olmadığını anladım. Bana, bir hafta sonu, Polonya’da düzenlenen benzeri bir olayda kendisine eşlik etmemi önermişti. Sekreteri beni aradı ve sahiden iki kişilik bir oda ayırtması mı gerektiğini, yoksa bir yanlışlık mı olduğunu sordu. Bütün o yanaktan öpücükler ve *sevgilimlerin* anlamı anında açıklığa kavuştu. Onu köşeye

sıkıştırınca, önce belediyeye tasarruf yaptırmak istediğini söyledi... ve zamana göre yaşamak gerekiyordu, öyle değil mi? Sonra da, sekreterim yanlış anlamış olmalı, dedi. Zaten kesinlikle yetersizdi ve pek yakında ekipten ayrılacaktı. İşte, çocuklar için film festivali böylece hayal oldu.

Bu bilindik bir hikâye, sonunda sorun çıkaran hep sekreterler olurdu. Genelde, bu beyler tedbirlerini alırlar. Ama onun sadece belediye hiyerarşisinin güvenli kollarında ufak bir macera aradığından emin değilim. Bazı geceler beni arıyor, anlaşılmaz bir şeyler mırıldanıp, telefonda hıçkırığa hıçkırığa ağılıyordu. Benny'ye ondan bahsettim. Sahte bıyık takıp, kimliğini gizleyerek belediyede işe girmeye niyetlendi. Azıcık da olsa yaptığım şeye ilgisini çekmeyi başardığım nadir anlardan biriydi bu – sanırım biraz kısılandı.

İşin en kötüsü bu belediye kodamanının bana sarkması ya da festivalin gerçekleşmemesi değildi. Zamanla, erkeklere karşı sevimli olmaya çalıştığımda kendimi bir anda açmamayı öğrendim, zira bazılarının benim gibi kadınlara karşı anlaşılmaz bir zaafı var gibi görünüyor. İlk başta, benim kırılgan olduğumu zannediyorlar ama aslında pek de öyle olmayabileceğimi kavradıklarında kendilerini, çözmeye çağrılmış hissettikleri bir gizem halini alıyorum. Bu ilk defa başıma gelmiyor.

Hayır, işin en kötü tarafı o kodamanın karısının kütüphanedeki meslektaşlarımdan biri olmasıydı. Tabii ki hiçbir şeyden haberi yoktu –zaten bilinecek pek bir şey de yoktu– ama personel odasında, hem de yıllardan beri, hep aynı nakaratı duyuyordum:

“Artık çocuklar da gittiklerine göre, Sten ve benim birbirimize ayıracak daha çok zamanımız olacak! Sten biraz izin alabilseydi, ikinci bir balayı için Madère’e giderdik! Sten ve ben. Sten ve ben...”

Ve gece, Sten telefonda burnunu çekip duruyordu.

Bir ara, personel odasında tek konuşulan kocalardı. Kendinin-
kinden en çok yakının da Liliane'dı.

"... ve ayakta on saat geçirdikten sonra işten eve döndüğümde onu, önünde kahvaltıdan kalma yumurta kabukları ve *corn-flakes* kâseleri ile üstüne açılmış *Aftonbladet* gazetesiyle buluyorum ve kendine hizmet edilmesini beklermişçesine akşam yemeğinde ne olduğunu soruyor. Lotoyu kazanamadığı veya işyerinde biri ona güler yüzlü davranmadığı ya da kelleşmekte olduğu için, mütemadiyen teselli edilmek istiyor. Keşke hastalansa, o zaman biraz dinlenebilirdim. Hasta olduğunda yatakta inleyip duruyor ve çocuklar ile ben, canımızın istediğini yapabiliyoruz biraz..."

"... Sten asla böyle bir şey yapmaz! Öyle özenlidir ki, bazen kahvaltısını bile işyerinde yapar..."

İşte böyle konuşuyor ve fena halde sinirlerimi bozuyorlardı. Çünkü bir zamanlar kocalarına karşı, şimdi beni Benny'ye çekenle aynı şeyi hissetmiş olduklarına emindim. Demek istediğim, "Biz asla böyle olmayacağız..." mavalına inanmak için fazla yaşlıyım, bilhassa da şu sıra rüzgâr bize karşı ters yönden eserken.

Bu yüzden, hayat iki parçaya ayrılmıştı: Gündüz beni meşgul eden yoğun ama eğlenceli iş ve gitgide daha çok düşünerek geçir-
diğim geri kalan zamanlar.

Sten. Lilane'ın kocası. Robertino. Ve Örjan.

Ya Benny?

Nasıl bir bedel ödemeye hazırdım ve gerçekten ne istiyordum?

Aslında, bunu sorabileceğim tek bir kişi vardı. O halde, onu görmeye gittim.

Giderek daha az görüşüyoruz.

Artık arkadaşının arabasını ödünç alamıyor. Märta onu sattı galiba. Dolayısıyla, onu benim gidip getirmem gerekiyor ya da otobüse binmek zorunda kalıyor. Ve hafta içi sadece akşam yedi buçukta otobüs var. O zaman da sekiz buçukta buraya varıyor ve benim saat on gibi yatmış olmam gerekiyor. Ayrıca, ben onu almaya akşamın sekizinden önce nadiren gidebiliyorum ki yine de geç oluyor. Onun evinde uyursam sabahın beşinde kalkmak zorunda kalıyorum.

Haftada bir iki kez, bir buçuk saat kadar görüşebiliyoruz. Şehir dışında olduğu haftaları saymazsak tabii.

Oysa sadece kendi şakalarımızın altında yatanları anlamak için bile günler gerekirdi. Antrede mantosunu çıkarır çıkarmaz, "Birlikte ortak bir geleceğimiz var mı?" diyecek halim yok herhalde.

Arada sırada bütün bir günü geçirmek için buraya geldiği hafta sonlarını saymayı unuttum. Ama o zaman da tartışıyoruz. Ya da tartışmaktan kaçınıyoruz ki bu da neredeyse bir o kadar yorucu oluyor.

Yine de o günleri özliyorum – son üç hafta sonu, konferansta, stajda ya da başka bir bilmem nedeydi. Bu gidişle, yine onu sadece mezarlıkta görmeye başlayacağım, gerçekten.

Burada, köyde bir eğlenceye götürdüm onu. Belki de yalnızca nabız yoklamak için. Violette'le araları biraz soğuktu ama elli yaş üstü

diğer köylülerin çoğu ondan hoşlandı. Öyle ateşli konuşuyordu ki onları okunacak kitaplara yönlendiriyor olmasından korktum – fakat görünüşe göre, köyün tarihçesinden söz ediyorlarmış. Karşılıklı ve içten bir ilginin kimseye zararı yoktur – üstelik komşularımın evlendiğini görmek için sabırsızlandığını biliyorum, neredeyse heyecan verici bir durum. Bizim olayları görme tarzımıza göre, son tarım işletmesi yok olduğunda köy de yok olacak – bu tespit hepimizin kafasının bir köşesinde duruyor. Demek istediğim, ondan sonra köy bir banliyö haline gelecek.

Biramın karşısında, Rönngården'i bir mikro bilgişlemci firmasının çalışanları için sayfiye kasabası olarak hayal ederek dertlendiğimi hatırlıyorum.

Annemin eski arkadaşları Alma teyze ve Gunnar amca bizi kahve içmeye davet ettiler. Pazar günü.

“Üzgünüm ama gelemem! Yarın öğleden sonra üçte Uppsala'ya uçuyorum!” dedi Désirée.

Al işte.

Kendimi ahırda tek başıma yaptığım işlerime verdiğimde, önümde üç olasılık kaldığını ve karar vermekte fazla gecikmemem gerektiğini gittikçe daha sık düşünüyorum.

Bir: Désirée'yi alıştığı çevreyi bırakıp benim yanıma yerleşmeye ikna etmeye çalışırım. Bunu bir an bile düşünmez, biliyorum – bu mesele canını sıkacaktır.

İki: Çiftliği satar, şehre taşınırım ve o Uppsala'dan dönene kadar kahveyi sıcak tutarım. Bunu da ben bir an bile düşünmem.

Ve üç: Gerçeklikle yüzleşip, imkânsız bir işi sonuna kadar götürmekten vazgeçerim. Sonra da kendime, benimle haftada üç saatten daha fazla zaman geçirmeyi düşünebilecek bir kadın bulurum. Aslında aklımdan bile geçirmemeyi tercih ettiğim dördüncü ihtimal de müzmin bir bekâr olarak kalmak. Kırk altı yaşında olmasına rağmen

insanların hâlâ Nilsson'ların ufaklık diye andıkları Lars gibi. İhtiyar annesiyle beraber, çiftlikte yalnız yaşıyor, birkaç büyükbaş kesimlik hayvanı var ve yarı zamanlı olarak Kooperatifte çalışıyor. Devasa bir çanak anten kurdurdu, evine *Gizlilik Garantili* damgası taşıyan koliler geliyor ve sadece ormanda büyük tavukgiller avlamak için yaşıyor. Bildiğim kadarıyla, başka bir özel ilgi alanı yok. Arada bir, uyduruk bir bahaneyle Rönngården'e uğrar ve üç saat kalır. Désirée buradaysa, arabasının avluya girdiğini gördüğümüz zaman, ikimiz birlikte perdenin ardından iç geçiririz.

Hayır, asla Lars gibi... elli üç yaşında, Söderström'lerin ufaklığı olmam... Bu duruma düşmemek için ne olursa yaparım. Ve artık zaman hızlı akıyor.

Beni görmeye geldiğinde, Désirée'yi, havadaki müzmin bekârlık kaygısının uğultusu karşılıyor belki de. O ise buraya beklentilerle geliyor ve çenesini yukarı kaldırıp yalnızca oynamak istediğini iddia ediyor. Kısa bir süre öncesine kadar hâlâ küçük bir kız olan, soluk kesici şehirli yaşamında yalnız kalmaktan korkmayan Karides'çik.

Gitgide daha nadir onu yatağa atmayı başarıyorum, o zaman da karnıma bir taş oturuyor.

Çünkü o hâlâ eskisi kadar baş döndürücü derecede beyaz, sıcak ve sevimli. "Vaktinden önce ölürsem, bu senin suçun olacak! Bekâr erkekler için tahmini yaşam süresi istatistikleri pekiyi değil!" diyorum ona. Ne var ki o bana cevap vermekten kaçınma gayreti içinde bir yılanbalığı gibi kıvranırken, çalanın son perdenin zili olduğunu anlamıyor.

*Bitiş çizgisine ilk varan olmaya
uzun atlamaya ve ağırlık fırlatmaya meraklı değilim -
Çıtayı üstten aşmak niye başını dik tutup
alttan geçmekten daha soylu olsun ki?*

Elbette ki, bu bir nezaket ziyaretiymiş gibi yapmaya çalıştım. Çiçekler, paha biçilmez laleler ve bir kutu nadide *darjeeling* çayı götürdüm.

Emniyet zincirini çözmeden kapıyı açtı. Beni görünce içeri davet etti fakat coşkuzca. Düşmanca bir hali de yoktu, daha çok dalgındı. Aslında ziyaretçilerle uğraşacak kadar zamanı olmayan meşgul biri gibiydi.

“Merhaba Inez!” dedim. “Uzun zaman oldu! Nasılsınız?”

“Neden?” diye sordu. “Bu seni niye ilgilendiriyor ki?”

Bunu nefretle söylememiştii. Inez’in hayatı artık gevezelikle harcanmayacak kadar kısa bulunduğunu anlar gibi oldum. O zaman, destekleyebileceklerimden başka kelimeler kullanmamaya karar verdim hemen.

“Belli bir ilgi duyuyorum,” dedim. “Sizi çok düşündüm. Hayatı gözlemlene şeklinizi ve sahip olmanız gereken sağduyuyu. Birazını benimle paylaşmanızı isterdim.”

“Yaaa?” dedi tavrından taviz vermeden.

“Bir gün, ister istemez, bir seçim yapmışınızdır herhalde, dedim. Ve pek yakında benim de yapmam gerekecek. Nasıl akıl yürüttüğünüze dair biraz bilgi almak hayli ilginç olurdu. Sizi insanların yaşamlarını ilk elden deneyimlemek yerine arşivleri tercih etmeye iten nedenleri öğrenmek. Ne demek istediğimi anlıyor musunuz?”

Birden yanaklarında iki kırmızı gül açtı. Ayağa kalktı ve gidip laleleri mutfaktaki bir dolabın en üst rafında bulduğu eski bir kristal vazoya koydu. Vazoya ulaşmak için sandalyeye çıkmak zorunda kaldığını gördüm. Sonra geri gelip oturdu, gözlüğünü çıkardı ve kızgın bir edayla bana baktı.

“Birçok seçenek arasında tercih hakkım olduğunu nereden çıkardın? insanların yaşamlarını ilk elden deneyimlemek gibi bir seçeneğim asla olmadı benim! Ebeveynlerim Tanzanya’da misyonerdiler. Beni bekâr bir teyze yetiştirdi. Üstelik son derece pasaklı ve düzensiz bir kadındı! Kütüphanecilik eğitimine başladığımda, bu bana sunulmuş büyük bir özgürlük oldu, baş döndürücüydü. Şeyleri kendime göre organize edebildim. Ama ikinci elden deneyimler seçebilirdim tabii. Porselen üzerine resim yapmak ya da acenteler tarafından düzenlenmiş gezilere katılmak gibi. Ama bu beni hiçbir zaman çekmedi. Sonra, otuz yedi sene boyunca kütüphanede çalıştım, işte bu kadar! Ve baştan söyleyeyim, dost ve sırdaş edinmek en ufak bir şekilde ilgimi çekmiyor! *Sen* benim ne demek istediğimi anlıyor musun, peki?”

“Beni kapı dışarı ederseniz, evime dönüp, derhal sizin için bir dosya açarım, Inez!” dedim.

O zaman, biraz gülümsedi. Sonra, yaklaşık bir saat sohbet ettik. Getirdiğim *darjeeling* çayından birer fincan hazırladı ama nasıl yaptığına bakarsak, adi poşet çay da olsa fark etmezdi.

“Sizden beklediğim tavsiye değil,” dedim. “Başka bir bakış açısı sadece. Sizinki gibi delici bir bakışın. Benny için ‘ya kesinlikle sana göre değil, ya da senin için düşünülebilecek tek insan’ derken, ne kastettiniz?”

Ayağa kalktı ve dolaptan dosyamı alıp geldi.

“Hımm... sizi gözlemleme fırsatını yalnızca üç kez buldum,” dedi. “Sonuncusu Noel’den hemen sonraydı, ben emekli olmadan önce. Sana göre olmamasında açıklanacak bir şey yok, sen de biliyorsundur zaten. Giyim tarzı... Tersini iddia edecek değilsin: İnsan, bilinçli ya da bilinçsiz, dış görünüşünü kendisi seçer. Ama şu diğer şey vardı. Gördüğüm şu duygu. Evet, her ikinizde de. Kocan çok daha sevimli görünüyordu ama bu, kütüphaneye geldiğinde işini yarıda kesmene yol açmıyordu. Hiçbir şeye boş vermiyordun ve asla onu tanıımıyormuş gibi yaptığına şahit olmadım, ilk başta bile. Kuşkusuz, bunu gerekli görmüyordun. Ama o adama karşı neredeyse terbiyesizce davrandın. Ve o, elinde kitapla, cici bir köpek yavrusu gibi kalakaldı. Pekâlâ, daha fazla konuşamam, böyle ince mevzulardan pek anlamam. Ama bu daha önce de gördüğüm bir şey ve sonunda hep geçiyor,” diye ekledi neredeyse kötü niyetle.

“Düşünülebilecek tek insan,” diye üsteledim.

“Öyle söyledim, çünkü *sen* farklıydın. Seni daha önce hiç öyle görmemiştim. Ve şimdi, kusura bakma ama yapacak çok işim var.”

Sonra bana son projesini gösterdi. Reklam broşürü koleksiyonu yapmaya ve onları arşivlemeye başlamıştı. Özel kampanyalara cevap veriyor, yarışmalara katılıyor ve sonuçları tasnif ediyordu.

“Ama bana ‘Kıymetli I. Maria Lundmark Hanımefendi’ diye hitap etmelerinden hoşlanmıyorum!” dedi sertçe.

Inez kim olduğunu bilir ve bunu kabul etmekten başka yapacak bir şey yok. Her şey açık olsun!

İçine edeyim, neden o kadar imkânsız olsun ki, diye düşündüm bir gün, Karides'le telefonda gevezelik etmek için ısı denetimini aksattığımda. Hemen hemen aynı yaşta iki yetişkin, bir ev, çok yakındaki bir şehir, iki iş. Birlikte oturmak, şehre gidip gelmek, evi elden geçirmek... çocuk yapmak. Her gece beraber uyumak, haftada üç saatten fazla görüşmek.

Bu konuda zihnimde öyle canlı bir hayal yarattım ki, şimdiye kadar ayaklarımızın takıldığı bütün engellerin üzerinden dümdüz uçma eğilimine kapıldım. Ev için projeler üretmekle başlayarak, sorunu kendi tarzımda ele aldım.

Rönnngården'deki ev geniştir. Büyük bir mutfak, küçük bir oda, bir salon ve antre. Üst katta da iki oda ve düzenlenip kullanılabilecek bir tavanarası. Küçük odayı onun için çalışma odasına dönüştürsek... Şu an içerde annemin dokuma tezgâhından başka bir şey yok. Oraya ayağımı basmayalı bir sene olmuştur herhalde. Benim odamı biz alırız, anneminki çocuk odası olur... kahrolasica kitap raflarına da bir yer buluruz elbet.

Sonra, ona bir araba alma imkânımız olup olmayacağını hesapladım. Kendi dairesini satarsa, vergi ödemekten kurtulurdu... Ama tam zamanlı çalışamayacak kadar meşgul olacaktı. Hem ilk çocuk doğduğunda, birkaç yıl işi bırakması gerekecekti... ya da çok

ısrar ederse, yarı zamanlı çalışırdı. Köyde kreş yok... ama bebeğe Violette bakabilir belki...

İşte böyle saçmalıyordum. Gerçi bunun yaz aylarındaki cehennem stresi patlak vermeden önceki son ayı geçirmeme yardımcı olduğu bir gerçektir. Kendimi gelecek tahminlerime öyle kaptırmıştım ki Karides'i tamamen unutuyordum. Sonra bir gün, tam da çocuklar için bir nevi tiyatro festivalinin ortasında onunla önemli bir şey konuşmak istediğimi söyleyince, istemeye istemeye geldi, hem de otobüsle. Onu divana oturtuktan sonra kâğıtlarımı, taslak ve hesaplarımı çıkarıp, anlatmaya giriştim.

Bir şey sormadı, hiçbir şey söylemedi. Ancak yarı zamanlı iş, çocuklar ve bakıcı olarak Violette bahsine geldiğimde, ufak bir inilti çıkardı. Sustuğumda etrafı bir ölüm sessizliği kapladı.

Ardından Désirée konuştu.

Bana, duvarlara tırmanan ve sürekli kaçmak isteyen eski dişi köpeğimi anımsattı.

Ettiği lafları unutmak için her imkânı seferber ettim. Kabaca şöyle söyledi: Geri kalan yazlarını yol kenarlarında piknik sepetleri sürükleyerek ya da olabilecek çocuklarla aile pansiyonlarında yalnız geçirmeyi hayal edemiyor – kendi deyişiyle *görselleştiremiyordu*. İşini pek seviyordu ve bugün bulunduğu yere gelebilmek için çok sıkı çalışması gerekmişti. Gençlik birimini yarı zamanlı olarak yönetemezdi ve yarı zamanlı çalışan bir kütüphanecinin maaşı arabanın masraflarını bile karşılamazdı – kuaföre gitmek isteyeceği her sefer benden izin almak zorunda kalacaktı. Ve bebeğini Violette'e bırakmaktansa, kürtaj olmayı tercih ederdi.

O bu noktaya vardığında, benim açımdan her şey bitmişti.

"Böyle iyi, öyle değil mi?" ve "Bakalım hayat ne gösterecek," tarzında, tıraşa devam etti ve ben kendimde ona karşı çıkacak gücü bulamadım.

Sonra, babanın da doğum izninden faydalanmasının çok önemli olduğunu ve yazın seyahat edebilmek istediğini söylemeye başladı. Ona daha önce hiç doğum izni alan ve yazın tatile çıkan bir sağmal inek yetiştiricisi duyup duymadığını sormadım bile. Şu eski kumbaralardan biri gibi başımı sallamakla yetindim.

Ertesi gün, biraz ileri gitmiş olabileceğini söylemek için telefon açtı. Regl öncesi gerginliği bu, diyordu. Ama cumartesi akşamı gelecekti ve baş başa yenecek güzel bir yemek hazırlamak için yanında bir şeyler getirecekti.

İlk defa böyle bir inisiyatif alıyordu. Karides'çik bu işin bittiğini anlamamış bile. Ve ben, duygularımı köreltmeye çalışıyorum.

*Yenmek için yavaşça öğütebilirdim onu
balık kepçesi kullanabilirdim
ayıklayıp özenle filetosunu çıkarabilir
sonra iştahla yiyebilirdim
ama elimden kurtulmayı başardı
bu lanet aşk*

Durum kritik, dedi asker. Ateş etmeye hazır olma zamanıdır, çünkü dışarıda düşman kol geziyor.

Birkaç haftadır, Benny'yle aramızdaki durum kritikti. Tek sorun düşmanı seçmekti.

Sonun başlangıcını andıran bir şey yaşanmıştı – tam olarak ne zaman oldu ki bu?

Daha ilk tanıştığımızda olduğu iddia edilebilir tabii.

Yoksa ben daha çok o akşam, Benny evin elden geçirilmesiyle ilgili planlarını ve Örjan'la birlikte aldığımız daireyi satıp işimden istifa etmeme ya da en azından yarı zamanlı çalışmama dair yaptığı hesapları sıraladığında yaşandığını söyledim.

Boğulacağımı sandım, sinirsel astım krizi. Çünkü Benny bur-numu gerçekliğe sürtmüştü, tam da benim yan çizerek arkasına dolanmaya gayret ettiğim gerçekliğe. Biz hakkında elbette düşün-müştüm – ama “duygularımız” ve farklılıklarımız hakkında. Biz bu konuda çalışırken, “duygularımızın” dayanıp dayanamayacağını an-lamak için. Çünkü bunu beceremediğimiz takdirde, yaşayacağımız evin şartlarının hiçbir önemi kalmayacaktı.

Sanırım kendimi onun, sonunda süt üretimini fazla yıpratıcı bulacağına inandırmayı az çok başarmıştım. Motor bilgisine bakılırsa, bir traktör şirketinde kolayca iş bulabilirdi. Ve şehre daha yakın bir ev arayabilirdik. Aile çiftliğini mutlaka elde tutmak istiyorsa, yeni bir emre kadar devren kiralayabilirdi. İçimin derinliklerinde bir yerde, bunun iyimser bir hesap olduğunu biliyordum – geçen sonbahar okul karnesini bulduğum zaman geçirdiği öfke nöbetinden sonra, bu işlerin bu kadar basit olmayacağını tahmin ediyordum. Lakin bu uzakta tutmayı iyi becerdiğim bir meseleydi. Ve işte şimdi, kuyru-ğunu sallaya sallaya gelip onu kucağıma bırakıyordu.

Bakıcı olarak Violette’i önerince, duvarlarım paramparça oldu.

O zaman tedbirli olmayı bir yana bırakıp, olayları nasıl gördü-ğümü anlattım ona. Bunun *operation overkill*¹² olduğunun bilincin-deydim ama ilk ve son kez açık olabilecektim. Bununla birlikte bütün köprüleri yıkmak da istemiyordum. Coşkuyla yaşayıp görmekten ve işe ilişkimizi derinleştirmekle başlamaktan dem vuruyordum. Karşılıklı olarak ihtiyaçlarımızı belirtmemiz ve birbirimize uyum sağlayabilmek için öncelikleri tanımlamamız gerektiğini söylüyor-dum. Mesleki deformasyona uğramış bir aile terapisti söylemi tut-turmuştum, kuşkusuz. Onu daha farklı düşünmeye teşvik etmek istiyordum. Benimle seyahate çıkıp dünyayı gezmek istemez miydi mesela, buna hiç fırsatı olmamıştı. Ya da doğum izni alıp çocuğunu

12 (İng.) Orantısız ve aşırı güç kullanımı. (yay. n.)

tanımak ve aynı zamanda bana, benim için önemli olan şeylerle ilgilenme şansı vermek...

Söylediklerimi sindiriyor gibiydi. Düşünceli bir edayla kafasını sallayıp duruyordu.

O yüzden, şu meşhur derinleşme ve uyuma ulaşmak için işe koyulmamız beklenebilirdi. Tam tersi oldu. İkimiz de kendi yaşantımıza gömüldük ve tek bir geri adım bile atmadık.

Bu neredeyse bir spora dönüştü. Benny, basit bir köylü gibi görünmek için çiğnediği tütünü yere tükürmek ve bıçak dövüşü yapmak dışında hemen her şeyi yapıyordu. Ben de “kültürlü kariyer kadını” olmuştum. Yani üç “k”. “Süzme salak” için, başına iki tane de “s” eklenebilirdi aslında.

Sarp vadilerin üzerine köprüler kurmayı kesinlikle denemedik. Birbirimizi aşağı atmaya çalıştık. Belki her ikimiz de bir mucize umuyorduk. Ben onun bir ruhu olduğunu kabul etmesini bekliyordum. O da herhalde geceleyin karnımda bir önlük bitmesini bekliyordu. Ve yılmadan mücadele ediyorduk çünkü aramızdaki çekim hâlâ öyle kuvvetliydi ki her an bir kara deliğe düşebilirmişiz gibi hissediyorduk. Madalyonun öteki yüzü, hiç kuşkusuz, daha önce hiç kimseyle olmadığı kadar sert tartışmalar da yapmamızıdı.

Sonra sevişmeyi de bıraktık. Fazla karmaşık bir hal alıyor, sadece kalbi acıtıyordu.

Ve o zaman geriye pek bir şey kalmadı. Ne de olsa artık paylaştığımız suç ortaklığı anları yoktu. Duvarlarımızı sürekli daha da yükseltmemiz gerekiyordu.

İlişki başlamış olduğu yerde bitti, mezarlıkta. Bir gün, yan yana mezarlarımıza bakım yapmak için, beraberce oraya gittik.

Benny birdenbire, “İkimizin bir gün aynı mezar taşının altında buluşacağına inanıyor musun?” diye sordu ve düşünceli bir halde benim mezarıma baktı.

İçim ürpererek, onunkine baktım.

“Hangisinin altında? Mesele burada,” dedim.

“Ben inanmıyorum da!” dedi Benny.

Söylediğinin bana ulaşması belli bir süre aldı. Artık bize inanmıyordu. Artık ve ebediyen.

Bir yerlerde bir şeyler fena halde can yakmaya başladı.

Alışılmış uyuşturucumuza başvurarak, bir şaka yapıverdim.

“Ne olursa olsun, sen benim için hep yan mezardaki adam olacaksın,” dedim. “Bilirsin, dergilerde rastlanan hikâyelerdeki gibi. Karşı evdeki adam. Kadın kahramanla beraber büyüyen şu sevimli tip. Kız, baştan çıkarıcı şehirli bir çapkın tarafından terk edilmeden önce onun ne kadar sempatik olduğunu fark edemiyor. Ama sonra evine geri dönüyor ve sadakatle kendisini beklemiş olan karşı evdeki adamla birlikte oluyor. Bize ne olursa olsun, zamanı gelince, yan mezardaki adama geri dönmek isterim. Sana, Benny. Ve sonra, her ikimiz de artık kimin sen kimin ben olduğu göremez olana kadar, kemiklerimizle mikado oynayabiliriz. Sen de sadakatle bekler misin?”

Benny bir süre sessiz kaldı.

“Bundan kaçınabilirsem, hayır,” dedi. “Ya yoldan topladığımız karı ve kocaları ne yapacağız?”

“Onları boş veriz. Çünkü söz konusu olan sen ve beniz, Benny, bu hayatta mümkün olmasa bile.”

“Şayet bir kadın bir gün benden kibar bir erkek yapmaya karar verirse, onu asla boş vermem,” dedi. “O da oyuna katılır.”

Uzun süre konuşmadan durduk.

“Artık hiç görüşmesek daha iyi belki,” dedi Benny.

O an, bir bakıma ikimiz adına karar verdiği için ona minnet duyuyordum. Ama ne olursa olsun, bunun nihai bir karar olabileceğini kabul etmiyordum. Onaylamama rağmen.

Ayağa kalkıp, elimi sıktı. Mezar taşlarımız arasında durduk ve sonra çok uzun bir süre, belki yarım saat boyunca, tek kelime etmeden birbirimize sarılmış vaziyette kaldık.

“Tam burada buluşalım öyleyse,” dedim sonunda. “Yaklaşık elli yıl sonra.”

“Görüşürüz!” dedi üzgün üzgün. Ve sonra çekip gitti.

Eve dönmeden önce, bir süre daha orada kaldım.

Sanırım, Désirée'nin mezarlıkta durumun ciddiyetini gerçekten anlayıp anlamadığını asla bilemeyeceğim. Ve bu durumda, olayı nasıl algıladığını. Bana öyle geliyor ki o, bir süre daha devam edebilirdi – hafta içi kendini tamamen işe vermek ve sonra kırda birkaç saat istirahat. Her zaman budala gibi başlığımı muncıklayarak onun peşinden koştuğum göz önünde bulundurulursa, sonuçta ayrılma kararını da benim almam –en azından ben böyle düşünüyorum– oldukça garip. Bedeli çok pahalı bir yaşamdı. Ama az daha beni mahvediyordu.

Mezarlıktan eve döner dönmez, çizmelerimi çıkarıp oturma odasına geçtim ve yazı masasında bloknot ile kalem arayıp buldum. Sonra çiftliği dolaştım. Araziyi inşaat müfettişi gibi adım adım gezerek yapılması gereken her şeyi not ettim. Sesini sonuna kadar açtığım *walkman*'de NRJ radyosunu dinliyordum. Kalıcı bozukluğa

- yol açmadan kendine lobotomi yapmak isteyenler için mükemmel bir yöntem. Düzenli işlere ek olarak günde üç şey yapmayı hedefledim. Gübre çukuru için yeni bir beton kapak dökmek, pompa için yeni bir yer inşa etmek gibi şeyler hem de...

Ve hepsini yaptım. Dişimi sıkıp işten serseme döndüm. Öyle çok çalışıyordum ki gazete okuyacak zamanım bile olmuyordu. Haftanın hangi gününde olduğumuzdan bile haberim yoktu neredeyse. Her sabah beş buçukta evden çıkıp akşamın onuna kadar dışarıda

uğraşıyordum. Eve döndüğümde, gayet basit, hemen yıkılıyordum. Bazen odama çıkacak halim olmuyordu. Bazı günler, bir şey yiyip yemediğimi bile hatırlamıyordum.

İlkbaharla birlikte toprağı sürme zamanı gelene kadar bu ritmi korudum. İnekler canımı sıkacak herhangi bir şey yapmaya kalkarsa çizmelerimin demirli ucuyla bir tekme atmakta tereddüt etmiyorum. İçlerinden bir tanesi öyle asabileşti ki çifte atma ihtimaline karşı bukağı bağlamak zorunda kaldım. Bana göre son derece mutlu olmak için her şeyleri vardı.

Karides'le tanışmadan önce hissettiğim kayıtsızlığa bir kere bile düşmedim. Ama düşüncelerim belli bir mantık izliyor gibiydi – hayatımın en baş döndürücü şeyini onun için bırakmışım. O halde, kendimi bu işe sonuna kadar vermeye mecburdum. Bende var olan her şeyi.

Ardından, cumartesi akşamları dışarı çıkmam gerektiğini kafaya taktığım bir dönem oldu. Bu da diğerleri gibi can sıkıcı bir işti – tarım araçları fuarındaki gibi, pazara sunulanları incelemeye çıkmak. Çalı süpürgesini andıran zavallı kâküllerimi berberin özenli ellerine teslim etmişim. Geriye temiz bir gömlek ve blucinle, eski deri montumu giymek kalıyordu. Sonra barları dolaşıp kızlara asılıyordum. Aslında hakkımda ne düşündükleri umurumda bile olmadığından, benden sadece Tango Üstadı olduğumda hoşlanıyorlardı galiba. Birkaçıyla eve gittiğim bile oldu ama asla bir kereden çok değil. Bu bende en ufak bir teselli yaratmadığı gibi, sonradan yüzlerini hatırlamayı da asla beceremedim. Ama dürüst olmak gerekirse, bunalımımı arttırdıklarını da söyleyemem. Her şeye rağmen, bir yerlerde kadınlar vardı.

Sonra gece gezmelerime son verdim çünkü çift sürme zamanı hızla yaklaşıyordu. O süreçte günde on sekiz saat çalışıyordum. Bir sabah kazan dairesinde bayılınca, bir şey yapmam gerektiğini anladım. Yedi kilo kaybetmiş ve gastrit olmuşum. En azından bu

boktan kurtulmak için, Anita'yı aradım ve bir akşam uğradı. Beni görünce, ellerini ağzına kapattı. "Canım bu konuda konuşmak istemiyor," dedim. "İlaç getirdin mi?"

Bir hafta sonra izne ayrıldı. "İzinlerimizi yazın almamamız hastanenin işine geliyor," dedi. Sonra da annemin odasına yerleşti. Midem için haşlanmış balık ve güzel çorbalar pişiriyor, akşamın on birine kadar traktör tepesinde toprak sürdüğümde sırtımı ovuyordu. Buzdolabı ve derin dondurucuyu dolduruyor, evi temizliyor, derleyip topluyordu. Mutfğa perdeler asıyor ve süt denetimi için benimle ahıra geliyordu. Akşamları, ben *Ülke* okurken, o örgü örüyordu ve ilk başlarda fazla konuşmuyorduk.

Başınız ağrıdan çatlamak üzereyken iki aspirin almak gibi bir şeydi bu. Ağrı yavaş yavaş azalır ve artık alıştığınız, hafif ama sürekli bir sancı halini alır.

Üçüncü hafta, ona anlatmaya başladım. Pek bir şey söylemedi, bir gözünü ilmiklerden ayırmadan kafa sallamakla yetindi. Ben de bu kadarını tercih ediyordum. Karides hakkında fikir belirtmeye başlasaydı yıkılırdım.

Dördüncü hafta, benim odamda uyumaya geldi. Hiçbir filarmonik orkestra çalmadı. Daha çok, paramparça ve kabuk bağlamış bir halde saunaya girmek gibiydi. Her şey hoş ve apaçıktı fakat kedi gibi mırıldanacak bir şey yoktu.

Désirée'yi bir kere bile aramadım ve mezarlığa gitmedim. Annem ile babamın buna anlayış göstereceklerine eminim.

Ayrılmamızdan hemen sonra, gece telefonun çaldığı oldu birkaç kez. Kim olduğunu biliyordum ama açmadım. Tekrar faka basabilirdim.

*Dakikaları tek tek aşmak
daha iyi
acı haplar gibi yutmak
geriye kalanların hiçbirini
düşünmemeye çalışmak*

Herkes en nefret ettiği şeyden kendi cehennemini yaratıyor. Akdeniz'in çevresindeki halklar için cehennem sonsuz sıcaklardı, Kuzeyliler içinse buz gibi soğuk ve sessiz bir ülke.

Ben şahsi cehennemimi yaptığım bütün hataları ve kaçırdığım tüm fırsatları bir film gibi gözümün önünden geçirerek yarattım.

Benny'yle mezarlıkta birbirimize hoşça kal dedikten bir hafta sonra onun ciddi olduğunu anladım. Daha önce değil. Bir gece, yeniden küçük bir bağlantı kurmak için ona telefon ettim. Cevap vermedi ve kendini ulaşılamaz kıldığını anladım.

İşte o zaman, filmin görüntüleri akıp geçmeye başladı. Her şeyden önce, evle ilgili projeleri gösterdiği gün konuşulanlar. Onları gözden geçirdikçe, Donald Duck'la¹³ aramda daha çok benzerlik

13 Walt Disney'in Türkiye'de Vakvak Amca olarak tanınan çizgi karakteri. (ç. n.)

buluyordum – herkesten çok bilen ve vaklayan, kendini beğenmiş, iğrenç bir Donald. Bazı şeylerden vazgeçip birbirimize uyum sağlamalı-yız derken, aslında karşısındakinin ona adapte olmasını düşünen biri. Bütün çözümlerin Benny'nin yaptığı fedakârlıklarda olması gerektiğini hayal eden bir ördek – herhangi bir şey hayal edebiliyorsa tabii. Peşinden koşulan ve seçim yapabilecek olanın hep ben olduğumu bilerek. Daha birkaç hafta önce korkunç bir ikileme karşı karşıya kalan da bendim çünkü ne istediğimi ya da neleri feda etmeye hazır olabileceğimi bilmiyordum – ki muhtemelen hiçbir fedakârlığa hazır değildim.

Gerçi Inez beni uyarmıştı: “*Sen farklıydın. Seni daha önce hiç öyle görmemiştim.*” Benim gözümünden kaçan, eşsiz bir duygu tespit etmişti. Ve o duygu bana fena vurup, beni yere sermiş ve iki hafta hastalık izni almama yol açmıştı.

Liseden beri aldığım ilk hastalık iznimdi bu. Gidip yoğurt, ekmek ve yumurta alıyor, sonra sallanan adımlarla eve dönüyordum. Artık dışarı çıkmıyor, telefonun fişini günde birçok kez çekip tekrar takıyordum. Zihnimde filmimi oynatıyordum.

Bugün o haftalar her şeyden çok bir kararsızlıklar silsilesi gibi görünüyor bana.

Bir an, Benny'ye çok kızıyordum – o da asla hayatının en ufak bir parçasından bile vazgeçmeye yanaşmamıştı. Onun evinde oturmam, işimi neredeyse bırakmam, çocuğuma Violette'in bakmasına izin verecek kadar uyum sağlamam gerekiyordu. Buna karşın, onun feda ettiği herhangi bir şey bulamıyordum – verdiği tek taviz, şüphesiz, odanın yeniden düzenlenmesiydi ki bu hususta benim fikrimi bile sormamıştı. Dik kafalı. Müşkölpesent. İnatçı.

O gece, onu fırçalamak için aradım. Hâlâ cevap vermiyordu. Pis herif.

Biraz sonra, aynaya kadar sürünüp ağlamaktan şişmiş suratımı inceliyordum. Gözyaşları benim gibi beyaz kirpikli, kızarmış kadınları güzelleştirmiyor. Gerçekten gudubettim – bir başkası Benny'nin bende görmüş ve bana göstermiş olduğunu asla göremeyecekti. Beni o güzelleştirmiş ve artık büyü bozulmuştu.

O gece, telefonda ağlayıp merhamet dilemek için aradım. Ama cevap verip vermediğini bile duymadan kapattım – bu ben değildim, daha çok hıçkırıklar arasında kem küm eden Sten'e benziyordu!

Sonra bir daha aramadım. Ama tereddütler içinde bocalamaya devam ediyordum. Bazen ormancı kasketiyle hüpürdeterek çorba içip köylü şivesiyle gerici klişeler yumurtladığı bir sekans üzerinde duruyordum. Ardından, Rönngården'deki verandada ışığa arkasını dönerek oturmuş, insanı yatıştıran darmadağınık saçları ve güleç yüzüyle, dizlerinin üzerindeki bir kediyi okşadığı başka bir sekansa geçiyordum. Hafızamda, tonlarca samanı yabayla kaldıran kaslı kolları canlanıyordu. Sonra yine ağlıyor ve mavi defterime kendimden geçercesine yazıyordum. İçinde bulunduğum safhaya göre telefonun fişini çekiyor veya asla gelmeyecek –bunu biliyordum– aramaların beklentisiyle yeniden takıyordum.

Tek bir saatte gerçekten çok dakika olduğunu ve her birinin pek yavaş geçtiği izlenimine kapıldığımı da hatırlıyorum. Sürekli saate bakıyordum. Ve yoğurdumu yutmakta zorluk çekiyordum. Bir keresinde, parmaklarımla burnumu kıştırarak, üç çiğ yumurta içtim, çünkü yetersiz beslendiğime kafayı takmıştım. Bunları yemediğimde sadece çorbayla besleniyordum.

Bu hayatım boyunca yaşadıklarımın hepsinden çok daha kötüydü, Örjan'ın ölümünden bile. Bundan utanacak gücüm dahi yoktu. Örjan hafızamdan tamamıyla silinmişti.

Märta ilk zamanları atlatmakta bana yardımcı olabilirdi. Ama o da Smaland'da bir bakımevindeydi. Ve cehennemi derecelendirmek

mümkünse eğer her şeye rağmen, onun başına gelenler çok daha vahimdi.

O yüzden, Märta için de ağladım.

Üç hafta sonra, güç bela işe gittim. Diğerleri kötü bir grip geçirdiğini sanıyorlardı. Bir tek Olof raporumu görmüştü. Arzu edersen kendisiyle konuşabileceğimi söyledi ve artık bunu yapabileceğimi anladım. Fakat yapmadım.

Kendimi işe verdim. Gayet iyi gidiyordu. Aslında, sadece tamamen meşgul olduğumda, kendimi aşağı yukarı eskisi gibi hissediyordum. Eve döner dönmez ya da öğle yemeğini tek başıma yediğimde yüzümün, kötü yerleştirilmiş olduğu hissine kapılıyordum. Sanki 'Lego'dan yapılmıştı ve her an dağılılabilirdi. Ve elbette geceleri uyumuyordum. Gerçekleşmemiş olan her şeyi o zaman yoğuruyordum. Her gece yenilerini buluyordum. Giderek çoğalıyorlardı.

.

Geçen gün şehre indiğimde, ayrılmamızdan beri ilk kez Désirée'yi gördüm. Hava oldukça sıcaktı ve kır saçlı, zayıf bir adamla bir kafenin terasındaydı. Birbirlerine eğilmişlerdi ve kendilerini tamamen sohbe kaptırmış gibiydiler. Masanın üstünde bir kitap yığını duruyordu. Öyle yakın geçtim ki en üstte duran kitabın İngilizce olduğunu gördüm. Hiç şaşırmadım, nedense. Désirée dudaklarına ruj sürmüştü. Üzerinde bir tür ceket vardı, açık mavi ve pek şıktı. Saçları eskiye nazaran daha uzun ve biraz kıvrıkcıktı. Kır saçlı herif gülüyordu.

İçimden ağzını burnunu kırmak geldi. Darbeye dayanıklı biri gibi değildi. Désirée ona yaz tatili tebessümünü göstermiş olsa, muhtemelen parmaklığın üstünden atlayıp yanlarına giderdim. Ama öyle bir şey yapmadı.

Bir dahaki sefere, Anita'yı yollayacağım şehre. Yapılması gerekenleri benim kadar iyi biliyor artık.

Anita, izninin bitiminde, bana danışmaya gerek görmeden, yarı zamanlı işe geçti. Eskisi gibi devam ettik. Ben hayvanlara ot taşıırken, siloya koymasını için traktör kullanmayı öğrettim ona. Yanımıza bir termos kahve alarak bisikletle küçük geziler yapmaya başladık. Cuma akşamları, bir (bir!) video film kiralayıp, bir şişe de şarap alıyordu.

İlk kiraladığı film de *Polis Akademisi*'ydi.

Yalnız kalır kalmaz, sesini sonuna kadar açtığım *walkman*'imi dinliyordum. Ve zihnimde yeni bir Désirée belirmeye başlıyordu: Yanında adabımuâşeret kurallarını bilen, İngilizce kitaplar okuyan değişik değişik adamlar olan, pahalı elbiseler giymiş, makyajlı bir Désirée. İstedğini elde etmiş olduğunu varsayıyordum!

Ve bu benim için de geçerliydi.

Arada bir beni düşünüp düşünmediğini merak ediyordum. Ve bozuşmamızdan hemen sonra bir gece beni aradığında ne istediğini. Kesin, bir vesileyle beni fırçalamak için aramıştır.

O sırada onun karşısında olmak ve gülerek, rujuyla yeni ceketinin ona pek yakıştığını söylemek isterdim. Ve gülümsediğini görmek.

Fakat ben seçimimi yapmıştım, artık ne yardan ne de serden geçmem gerekecek, hem çiftliğim hem de ailem olabilecekti.

Anita'yla beraber. Bu işler böyle oluyor ve bunun olasılıkların en kötüsü olmadığı ortada.

Karides'le böyle bir hikâyeye asla inanmadığıma kuşku yok. Bende uyandırdığı o güçlü duygularda tehditkâr bir şey vardı ve öyle anlaşıyor ki uyandırmaya devam ediyor – hiç tanımadığım birinin suratını dağıtmak istediğime göre! Bir partide, insanın derin dekoltede kendini kaybetmesiyle başlayan “aşk evliliklerine” asla gerçekten güvenmemişimdir zaten. Şayet dekoltenin yaşı ve medeni durumu uygunsa, sinema, aile yemekleri, Ikea'da alışveriş ve Rodos'ta tatil gibi alışılmış çiftleşme ritüelleri takip edilir. Ardından, yaşanılan bölgenin kilisesinden bir tarih alınır ve sonra, evlilik danışmanının devreye girmesi gerekene kadar, her şey yolunda gider.

Şüphesiz, evlenilecek eşin ebeveynlerce seçildiği dönem de gayet iyiymiş. Gelinin aşağı yukarı size uygun olacağı bilinirmiş ve buna alışmaktan başka yapacak bir şey yokmuş, zira başka biri söz konusu olamazmış. Annem olsa, Anita'yı seçerdi herhalde.

Hem benim hem de Anita'nın romantizm bakımından zanaşımına uğradığımız hissini taşıdığımızı inanıyorum. İkimizin de buna ihtiyacı var ve el âlemi bir kız kurusu ile neredeyse müzmin bir bekârın gülünç gösterilerinden yoksun bıraksak da olur.

“Bak, bu başka bir şey işte!” dedi Violette, Anita'yla tanıştıktan sonra.

Bengt Göran zaten tanıyordu. Dışarı çıkıp yumruğumu verandanın duvarına çaktım. Ama sonra eve geri döndüm.

Anita, beni Karides kadar güldürmese de ne salaktır ne de sıkıcı. Onu her zaman takdir etmiş ve kendimi onun yanında hep iyi hissetmişimdir. Lakin aniden opera ezgileri mırıldanmaya başlayamayacağım gibi, ona da birden âşık olamam. İçimde yok, hepsi bu.

O da asla kalkıp kendisini sevip sevmediğimi sormayacaktır.

Kedileri, çilekli dondurmayı, balıkçı yakaları ve İbiza'yı sevebilirsiniz – ve sonra aniden insanlar, ondan vazgeçip bir başkasını “sevmeye” başlayana kadar, tek bir kişiyi “sevmenizi” isterler.

Yaşamış olmama karşın, “aşka” inanmıyorum.

Diye bilirim.

Uyku tutmadığında, bunun aslında aşka hiçbir zaman bir şans tanımadığım için olduğunu düşünüyorum. Aşkı, geri kalan her şeyin önüne yerleştirebileceğimi düşünecek kadar ileri gitmedim.

Ve bazen, bir gün ona erişeceğimi farz edersek, henüz ayaklarım yere sağlam basmadığını düşünüyorum.

Düşüncelerim aile kurmak gibi şeylere kaymaya başladığında, beyaz ve cılız vücudunda, bir şişkinlik gibi olan çocuğumu taşıyan hamile Karides'i düşünmekten kendimi alamıyorum mesela. Onu hamile bırakan olmayı düşünmekten. Bunu çok istiyordu.

Dünya dışı varlıklara rastladıklarını zannettiklerinde kısa devre yapan ve buna dair bütün anıları bilinçaltlarına iterek tamamen unutan

tan insanları anlıyorum. Bu bir bakıma, kafanızdaki dünya algısına fazla büyük geliyor ve onu yeniden inşa etmek zorunda kalıyorsunuz. Karides'i bilinçaltımın derinliklerine öyle bir bastıracağım ki bir daha kütüphanenin yolunu bile bulamayacağım, inanın.

•

*Patlak sabun kabarcıklarını onarmak
Ve bez bebekleri gülümsetmek
zaman alabilir bunlar*

Rüyamda indirimli ayakkabı satılan bir mağazadaydım. Masanın üzerinde yığılı ayakkabılar arasında üzeri kemerli, mavi süetten, çok güzel bir sağ tek bulup giydim. Aslında bacaklarım beysbol sopası gibi düz ve beyazdır ama rüyada sağ bacağımın o ayakkabıyla sütun gibi, göz alıcı ve ipek kadar yumuşacık hale olduğunu gördüm, bileğim de dansçılarınkini andırıyordu. Hemen sol tekini aramaya koyuldum ve buldum. Lakin fazla küçüktü, beş yaşındaki bir çocuğa göreydi. “Oluyor böyle bazen, dedi tezgâhtar kız kayıtsız bir edayla. Alıp almamakta serbestsiniz. Elimizde başka bir çift yok.” İyi de, ölçüsü birbirini tutmayan ayakkabıları nasıl alabilirdim ki? Ayağımın yarısını kesecek miydim yani? Hayal kırıklığı içinde, dükkândan ayrıldım ve uyandım.

Düşüncelerimin Benny’ye yöneldiği her sefer, o rüyayı hatırlamaya gayret ediyorum. Ayağın yarısı.

Dış görünüşümü değiştirmek iyileşme sürecimin bir parçasıydı. İşe, şişmiş gözlerimi saklamak için biraz maskara sürmek ve altla-

rındaki mor halkaları pudralamakla başladım. Sonra sıra ruja geldi ve artık erkeklerin dikkatini çekmekten hoşlandığımı fark ettim. Birinin bana yönelttiği biraz daha uzun her bakış Benny'den küçük bir intikam gibi oluyordu: Görüyorsun ya, benden hoşlanan birileri var yine de! Özellikle kendimi canlı olduğuma inandırmak için belirgin renklerde birkaç güzel giysi de aldım ve bu konuda bir hayli başarılı oldum.

Mayısta, kütüphane staj için beni iki haftalığına, Lund'a gönderdi. Fırsattan istifade, Kopenhag'a uğrayıp, antik sanat koleksiyonlarının bulunduğu oyma taş ve heykel müzesini gezdim. Giriş holünde, üzerinde kaynaşan bütün çocuklarıyla Niobe'nin heykeli yer alıyor. Her açıdan resmini çektim. Sonra, büyük salonda, Romalı imparator ve imparatoriçelerin büstleriyle saatler geçirdim. MS ikinci, üçüncü yüzyıllara doğru, fotoğraflardaki kadar net ve sahici olmaya başlıyorlar ve bir insanın dış görünüşünü çocukluğundan yaşlılık günlerine kadar izleyebiliyorsunuz.

Elli yıl sonra ben nasıl olacağım acaba? Ya Benny?

Ne olursa olsun, seksen yaşma geldiğimde gidip onu görmeye yemin ettim. Bundan dolayı beni kınayamaz en azından.

Tatil için, İrlanda'nın batı kıyısındaki bir suluboya resim kursuna yazıldım. Bütün gün, martı çığlıkları eşliğinde, güneşin falezlerin aşağısındaki suda yansımaları yakalamaya çalışıyorduk. Biri kız diğeri erkek, Amerikalı iki kardeş beni Noel için Wisconsin'deki evlerine davet ettiler. Adam kolej öğretmeniydi. Pek huzurlu sessizlik anları paylaştık.

Ballylaoghaire'de küçük ve tozlu bir *pub*'da, Benny'nin mutfakındaki eski buzdolabının aynısını gördüm. Onunki hâlâ duruyor mu acaba, merak ediyorum.

Bir keresinde, tek bir kez, bir araba kiralayıp, Benny'nin köyünden geçtim. Kendimi bir sonraki köyün geniş ağaç kesim alanında

ahududu toplamaya gittiğime inandırıyordum. Ve yolda, yanık tenli, esmer bir kadın ile Benny'yi gördüm. Bisiklete binmiş, gidonda bir sepetle, ters yöne pedal çeviriyorlardı, fakat arabanın içinde beni görmediler tabii. Benny tarlaları gösteriyordu, bir şey açıklıyor gibiydi. Güneşten yanmış, zayıflamıştı ve saçları farklıydı. Mutlu görünüyordu.

Kadınınsa oldukça sıradan bir görünümü vardı. Violette'le iyi anlaşıyor olmalı, diye düşündüm. Ardından, Benny onunla da benimle seviştiği gibi mi sevişiyor acaba, diye sordum kendi kendime. Sonra bunları düşünmek dayanılmaz bir hal aldı ve eve dönmekte zorlandım. Bir daha asla oraya gitmemeye karar verdim.

Märta eski görüntüsüne kavuşuyordu – dışarıdan. Ama bana küçükken sahip olduğum bir oyuncağı hatırlatıyordu: Anahtarla kurulunca vaklayarak yassı ayakları üzerinde sallanan, sacdan yapılmış, sarı bir ördek. Bir gün onu fazla kurdum ve yayı bozuldu. Bir daha hiç çalışmayacağını anlayamıyordum, dışarıdan hâlâ aynı ördekti.

Märta'nın yayı bozulmuştu.

Fakat insanlarla metal ördekler arasındaki fark, başka şeylerin yanı sıra, bizim yaylarımızın zamanla iyileşebilmesidir. Märta tekerlekli sandalyeye mahkûm bir adamla tanıştı. Kolostomi ameliyatı geçirmiş ve o zamandan beri çok kolay kızan, her şeye sinirlenen biri olup çıkmıştı. "Ah, evet!" diyordu Märta. "Ama onun nerede olduğunu biliyorum, en azından!" Bu adamın yaşamı Märta'yla tanıştıktan sonra kesinlikle daha maceralı bir hal almıştı. Märta tekerlekli sandalyeye mahkûm insanların da herkesin yaptığı her şeyi yapabileceklerini kafaya koymuştu. Bir dağ gezintisi sırasında, dik bir yokuşta sandalye elinden kurtulup devrildi. Adam ona bağırıp çağırdı ama Märta şöyle bir silkindi ve onu başka bir tepeye sürükledi.

Eylülde, masal saatlerini yeniden başlattım. Kahverengi gözlü, sarışın bir oğlan sık sık gelip en ön sıraya yerleşiyor ve masala müdahale edip çeşitli düzeltmeler öneriyordu. Babası daha uzakta,

duvarın dibinde oturup bekliyor, hem iftihar ediyor hem de utanıyor-
muş gibi görünüyordu. Bir gün, benimle konuşmak için beklediler
ve onlarla bir kahve içmeye gittim. Babanın adı Anders, oğluyla
yalnız yaşıyor. Görüşmeye başladık, gezintiler, müze ziyaretleri ve
evde akşam yemekleri. Anders tarihçi, geçmişten öyle gayriciddî ve
saygısız bir şekilde bahsediyor ki ne düşünmem gerektiğini bilmi-
yorum ama beni sık sık güldürüyor.

Ona âşık olmakta olduğumu sanıyordum.

Bir gün, üçümüz birlikte parkta dolaşırken, minik Daniel tit-
reyen dudaklarıyla:

“Zavallı kartallar, onlara çok acıyorum!” dedi.

“Niye?” diye sordu Anders.

“Kuluçka kafeslerine giremeyecek kadar kocamanlar.”

O zaman, âşık olduğumun Daniel olduğunu anladım.

Ekimde, olağan bir mucize gerçekleşti. Bir vitrinde, bir çift mavi
süet ayakkabı gördüm, kemerleri de vardı. Onları tanıdım, derhal
içeri girip satın aldım ve ayağımdan çıkarmadan telefon açmak için
eve döndüm.

*Mucizelerden iyi anladığımı sanıyordum.
Onlar benim işimdi. Yaşam ekip biçmek.
Ama mucizelerin nerede saklandığı asla bilinmez.
Arkadan gelip sizi şaşırtabilir
ve ensenizden yakalayabilirler.*

Anita nişanlanmamızı istiyordu, yüzüklerle falan.

“Bu mümkün değil, sol elimde yüzük parmağı yok!” dedim. Ama sonra bahanelerimi bir kenara bıraktım. Bunu sonuna kadar hak ediyordu.

Bir ekim akşamı Karides apansız aradı. Ahırdan yeni dönmüş-tüm. Anita mutfaktaydı.

Kızartmakta olduğu yağlı domuz eti tavada çıtırdıyordu. Radyo sonuna kadar açıktı. Odadan konuşmak için yukarı çıktım.

“Evet?”

“Bana gelebilir misin? Hemen, şimdi? Kötü bir olay ya da herhangi bir şey olmadı. Sadece seninle konuşmam gereken bir şey var.”

“Şimdi mi? Bu akşam pek uygun değil. Yarın olabilir mi?”

“Senden benimle bir kere daha sevişmeni istemek niyetindeyim, tek bir kez,” dedi en büyük ciddiyetle bana bakarak. “Hemen şimdi, hazır yumurtacılar deli gibi coşmuşken. Ve bu işin kesinlikle seninle yapılması gerekiyor. Görünüşe göre, bir tek sen böyle sıçratıyorsun onları.”

Derler ya, hayatımın gözlerimin önünden bir film şeridi gibi geçtiğini gördüm.

“Sonra bundan söz edildiğini bile duymaman gerekmeyecek. Sen istemedikçe tabii. Ve tabii olumlu bir sonuç alamazsak –ki büyük ihtimalle öyle olacak– şansımızı denemiş olacağız ve bunu düşünmeyi bırakabileceğim. Sonra da herkes kendi köşesinde mutlak mutluluğu tadabilecek.”

Göz ucuyla Anita’nın nişanımızda hediye etmiş olduğu yüzüğe baktı.

Ben hiçbir şey söylemedim.

“Her halükârda, çocuğun muhteşem bir bağışıklık sistemi olur,” diye mırıldandı. “Yok, tamam, pardon! Hayatımda hiç şu andakinden daha ciddi olmadım. Babasının belli olmadığını söylemeyi düşünüyorum. Dur, bir şey söyleme, tek kelime etme! Henüz derinlemesine düşünmedim tabii. Ve dikkate alınması gereken başka şeyler de var, biliyorum, biliyorum! Bu yüzden düşünmen için tam bir saat veriyorum sana. Bu arada, gidip bir tur atacağım.”

Tek hamlede ayağa kalktı, her şeyi içine tıktığı kumaş çantasını kaptı ve kapıya yöneldi.

“Döndüğümde burada olmazsan, kabul etmediğini anlayacağım. Ben elimden geleni yapmış olurum. Yumurtacıların da bir başkası için sıçramaya koyulmaktan başka çareleri kalmaz... Ne olursa olsun, seni en iyi oyun arkadaşım olarak hatırlayacağım. Yani çok sık düşünmeyeceğim.”

Bana herhangi bir tepki verecek zaman bırakmadan, kapıdan dışarı süzüldü.

O anki yüz ifadem, mezbahada veterinerin uyuşturucu tabanca sıkıldığı ineklerinkiyle aynıydı muhtemelen.

Odaya bir göz attım. Denizkabuklu poster ortadan yok olmuştu. Onun yerinde, kayalıklar ve denizi gösteren suluboya bir resimle, bir yığın çocuğun üzerine tırmandığı şişman bir kadına ait bir heykelin büyütülmüş fotoğrafı vardı.

Deli saçması teklifini kabul etsem, Anita'ya karşı, şu Robertino'nun sevgilisi Märta'ya yaptığı gibi davranmış olurdum. Olacak şey değildi.

Boş eklemlerimi emerek elli dokuz dakika geçirdim. Sonra beynimin fişini çekip otomatik pilota geçtim.

Hışım la geldi ve çantasını antreye fırlattı. İlk başta beni görmedi çünkü akşam olmuş ve ben karanlıkta kalmıştım. Tavan lambasını yakıp beni fark edince ağlamaya başladı. Maskarası akıyordu.

“Yo, hayır!” dedim. “Her şeye kendinin karar verdiğini zannetme sakın. Benim de şartlarım var: Birincisi: Babası belli değil beyanını unutabilirsin. Seni asla tamamen serbest bırakmam! Yoksa oğlumu soluk ve silik bir ölü diller doktoru haline getirirsin. İkincisi: Üç deneme hakkı istiyorum, masallarda hep böyle olur. İki defa daha geleceğim, yarın ve öbür gün. Ve bu üç gün boyunca başka hiç kimseyle yatmayacaksın, ben de tabii. Üçüncü seferden sonra, ben evime döneceğim, sen burada kalacaksın ve telefonundan önce haberleşmeyeceğiz. Aradığında, ya regl olduğunu ya da test sonucunu bildireceksin.”

“Her halükârda, beşte bir şans var zaten,” diye hıçkırdı.

“İnekler sayesinde, döllemede başarıya ulaşmanın ne derece zor olabileceğini iyi biliyorum,” dedim. Konuşmak için inanılmaz bir gayret göstermek zorunda kaldım, sesim kontrol dışı kaymalar gösteriyordu. “Fakat tutmazsa, seni doğruca mezbahaya yollayacak

Kayıtsız görünmeye çalıştım. Aslında öyle değildim tabii. Nasıldım o halde? Heyecanlı mı? Uzun bir sessizlik oldu.

“Hayır, dedi. Ya bu akşam, ya da hiç. Ama gelmezsen de kızmam sana. Tamam mı?”

“Yarım saate kadar orada olurum,” dedim.

Anita niye aniden şehre inmem gerektiğini sormadı. Lakin kafasında sorular belirmiş olmalı. Genelde, nereye gittiğimi söylerim.

Yol boyunca düşünmedim. Zihnimi boşaltmaya çalışarak, parmaklarımla direksiyonu tıkırdattım sadece.

Kesinlikle ifadesiz bir suratla beni içeri davet etti ve çelik borulardan yapılmış rahatsız koltuğa oturttu. Eski Karides olmasa da, gerçekten oydu. Kim için makyaj yapmaya başlamıştı ki? Üzerinde her zamanki gibi soluk renkli giysiler, blucin ve kazak vardı – tuhaf olan ayaklarındaki mavi, kemerli, çok şık ayakkabılardı.

Karşıma yerleşti. Soğuk suya atlamadan önce saniyeleri sayan bir çocuk gibiydi: Bir, iki, üçler, yaşınsın dörtler. Bir süre sessizlik oldu. Sonra ikimiz de aynı anda konuşmaya başladık.

Biraz utangaçça güldük. Bana baktı. Sanırım, onu bu kadar müşfik bir yüzle nadiren görmüştüm. Şefkatli görünmenin pek sık başına gelen bir şey olduğunu hatırlamıyorum zaten.

“Niyetim olmasına rağmen, elli sene beklemeyi beceremedim,” dedi. “Kaygılanma. Sana sorun çıkarmak istemiyorum. Fakat sormak istediğim bir şey var ve nereden başlayacağımı bilmiyorum.”

“Biraz eğlenceli takılmayı denesene. *Ben* ciddi olmaya çalıştığımda, genellikle öyle yapardın!” dedim ve kelimelerimde bir acılık algıladım. Bu öyle gereksizdi ki! Oysa ben de öyleydim. Şimdi sivrilikleri törpülemek gerekiyordu.

“Bu aralar iyi bir şeyler okudun mu?” dedim.

Bu eski ve iyi bir temel replikti. Sohbet açmak için ondan çok faydalanmıştık. Karides'in "Schopenhauer" türü bir cevap vermesi, benim de "Fantomas dergisinin Noel sayısı" gibi bir şey demem beklenir ve sonra karşılaştırmamız gerekirdi. "Schopenhauer'ın dünya imgesi gerçekten ayrıntılı! – Evet ama Fantomas'ın donları daha sevimli..." Kırılgan bir buz üzerinde maceralara atılırken bu çeşit konuşmalar defalarca hayatımızı kurtarmıştı. Ve kimi zaman şakayla karışık önemli şeyler söylemeyi başarmıştık.

"Geçen gün, Fransızların yaptığı bilimsel bir araştırma hakkında bir makale okudum," dedi. "Bir grup adamı yepyeni beyaz fanilalar içinde uyutup terletmişler ve sonra fanilaları bir grup kadına koklatıp en çok ilgilerini çeken adamı seçtirmişler. Her kadının bağışıklık sistemi kendisinininkini tamamlayıcı olan adamı seçtiği ortaya çıkmış. Başka bir deyişle, kendileri için en iyi damızlığı seçmişler."

"Bende hoşlandığın şey bağışıklık sistemim mi yani? Çiftlik değil mi?"

"Kim bilir?"

Yeniden sustu bir süre. Yine sayıyor gibiydi: Beş, altı, yedi, karamela sepeti.

"İstediğim bu. Neden bilmiyorum ama bunu hep istedim. Seninle bir çocuk yapmaktan söz ediyorum. Dur, bırak da bitireyim! Benim istediğim, yeniden başlamak değil. Sadece içimdeki şu lanet biyolojik saati susturmak istiyorum. Aksi halde, yerimde sayıp duracağım. Kendimi dopdolu hissettiğim şu yumurtacıklara bir şans vermek istiyorum, yalnızca tek bir küçük şans. Hem senin farkına bile varman gerekmeyecek."

"Başıma vurup bayıltmak ve beni iğfal etmek niyetinde misin yoksa?"

İtiraf etmeliyim ki, hayretten ağzım bir karış açık, bakakalmıştım.

değiliz. Ve işler yolunda giderse, ufaklığa *Hosanna*'nın birinci sesini öğretiriz. Gitmezse de, sensiz çok mutlu olacağıma ve kütüphaneye her gelişimde, senin büronun önünden geçip sırtına vuracağıma söz veriyorum. Bunun sık olmayacağını ikimiz de biliyoruz.”

El sıkışıp, beyaz odasına girdik.

Nasıl geçtiğini betimlemek mümkün değil, en azından Nobel edebiyat ödülünün bu tarafında.

Ve kendime geldiğimde geriye iki hakkım kaldığını biliyordum. Masallarda, ilk iki seferde hep başarısızlığa uğrarlar. Sonra birden ortaya ufak tefek, kır saçlı ve esrarengiz bir adam çıkar ve onlara sihirli formülün sırrını verir.

O küçük herifi sabırsızlıkla bekleyeceğime inanın.

•

1944 yılında İsveç'te doğan Katarina Mazetti yıllarca radyo programcılığı ve gazetecilik yaptı. Artık gençlik romanları ve yetişkinler için aşk öyküleri yazan bir yazar. *Aç Kalbini* kitabıyla büyük başarı kazanan yazarın bu eseri dünyada yirmi iki dile çevrildi ve İsveç'in çok satanları arasında yerini aldı. Kitabın başarısı 2002 yılında yapılan sinema filmine de yansdı.